

JUBILEUMI ÉVKÖNYVÜNK

1917
1967

JÁSZBERÉNYI TANÍTÓKÉPZŐ INTÉZET

SZENT ISTVÁN EGYETEM
ALKALMAZOTT BÖLCSESZETI KAR
Könyvtár
5100 Jászberény, Rákóczi u. 53.

A JÁSZBERÉNYI TANÍTÓKÉPZŐ INTÉZET ÉVKÖNYVE

1965—1968

JÁSZBERÉNY, 1968

Szerkesztették:

Kopácsy Béla

int. igazgatóhelyettes vezetésével

dr. Horgosi Ödön,

Simon András,

Tóth Gyula

intézeti tanárok

A fényképfelvételeket készítették:

Bálint Ákos

és

Faragó László

Felelős kiadó: **Andrási Béla** intézeti igazgató

I. BEKÖSZÖNTŐ

Intézetünk legutóbb 1965-ben adott ki évkönyvet. Mostani jelentkezésünknek az ad jelentőséget, hogy ebben a tanévben ünnepeltük a Jászberényben folyó tanítóképzés 50. évfordulóját.

Bár egy intézmény életében nem hosszú az ötven év, mégis érdemes volt visszatekinteni, a régi tanárokat és diákokat összehívni, a hagyatékokat, dokumentumokat összegyűjteni, mert önbizalmat adott a feltáruló sok érték, gondolatokat ébresztett, ösztönzött, újabb lendületet adott az itt folyó munkának.

Sajnos, nincs szükségszerű összefüggés intézetünk fennállásának és a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 50. évfordulója között, nem a munkásosztály törekvései érvényesültek az intézet alapításában, mégis tanulságos volt a kettős évforduló. A múltat végigtekintve büszkéek lehetünk, hogy az elnyomás, az ellenforradalmi Magyarország idejében is szép tanúságát adta az itt folyó munka azoknak a törekvéseknek, amelyek megvalósítása először a világ első szocialista államában történetelt meg. Szinte töretlenül éltek a legjobb tanárok célkitűzéseiben azok az eszmék, amelyekkel a szocialista kultúrforradalom jellemezhető: a kulturális monopólium felszámolása, a műveltség széles körben való elterjesztése, az elmélet és a gyakorlat között tétovgató úr megszüntetése, a gondolat szabadságának biztosítása.

Azt is jóleső érzéssel állapíthatjuk meg, hogy nemcsak a múltban, de a jelenben is lépést tartunk az élettel, a fejlődéssel. Az intézet dokumentációs anyagát tanulmányozva szembetűnő, hogy az elmúlt három év alatt az intézet szervezeteinek különféle fórumai (tanácsülések, párttaggyűlések, szakszervezet, KISZ stb. egy-két évvel előbb jelezték mindazokat a reformálásra érett területeket, ahol az országos tanügyi vezetés is szükségesnek tartotta a változtatást, a feladatmegjelöléseket.

Ennek alátámasztására néhány gondolatot emelünk ki az 1965/66. tanév munkatervéből:

— Szorgalmazzuk a tanítóképzés és az alsó tagozatos oktató-nevelőmunka profiljának megfelelő tudományos munkát;

— emelni kell a csoportpatronáló tanári munka színvonalát, valamint javítani kell a hallgatókkal való kapcsolat, segítség, irányítás módszerét;

— erősíteni kell a marxizmus-leninizmus, valamint a szaktárgyi oktatás koncentrációját;

— fokozott figyelmet kell fordítanunk a hallgatók gyakorlati képzésére, ahol nevelőképző munkánk összegeződik, ennek érdekében a módszertani oktatás hatékonyságát biztosító eszközök felkutatásáért is mindent meg kell tennünk;

— a hallgatók világnézeti és erkölcsi fejlesztése érdekében egy szűkebb körű bizottságnak vizsgálódást kell folytatnia a II. évfolyam hallgatói körében. A bizottság elnöke és az évfolyam KISZ-titkára külön jelentést terjeszt az oktatói értekezlet elé az évfolyam világnézeti és erkölcsi fejlődéséről.

Még tovább sorolhatnánk e feladatokat, de talán ennyi is elég ahhoz, hogy fedezzük bennük azoknak a központi dokumentációs anyagoknak tartalmát, amelyeket a KISZ K. B. 1966 őszén fogalmazott meg mint a felsőoktatási intézmények és KISZ-szervezetek előtt álló legfőbb feladatokat, valamint a Művelődésügyi Minisztérium 1967 tavaszán, majd „A NEVELŐMUNKA HELYZETE ÉS FELADATAI A PEDAGÓGUSKÉPZŐ INTÉZMÉNYEKBEN” c. kiadványban 1968 májusában.

Szólunk kell arról is, hogy az 1964/65. tanévvel életbe lépett reformterv további csiszolása, továbbfejlesztése érdekében is megragadtunk minden alkalmat arra, hogy gondolatainkat továbbítsuk a Művelődésügyi Minisztériumnak és az országos szakbizottságoknak.

Két tényt szeretnék csak megemlíteni ilyen vonatkozásban. Három éve folyik intézetünkben a hallgatók tanfolyamon történő képzése az auditív, vizuális és audio-vizuális oktatási eszközök kezelésének elsajátítása érdekében. E képzési kívánalom a jövő tanévtől új tantárgy bevezetésével oldódik meg országosan is. Ugyancsak időben figyeltünk fel a hallgatók természettudományos képzésének hiányosságaira is. Ezért vezettük be speciálkollégium formájában a *Világnézetünk természettudományos alapjai* c. előadásorozatát.

Az elmúlt három évben tudatosan törekedtünk még erősebb szálakkal kapcsolódni a város és a megye pedagógus társadalmához. Tudjuk, hogy az általános iskolákban folyó élet alaposabb megismerése frissítheti csak fel az intézetben folyó munkát, óv meg az elméletnek a gyakorlattól való elszakadásától.

Munkánk tudatosságát tükrözi, hogy az utóbbi években intézeti munkaterveinkben külön fejezetben foglalkozunk a külső kapcsolatok erősítésével. Az intézeti napok ünnepélyes találkozásain kívül a kapcsolatok erősödését jelzik az általános iskolákkal tartott tapasztalatsere-látogatások, a pedagógiai szakcsoportnak sok előadása, amelyeket Szolnok megyében pedagógusok és szülők részére tartottak, hallgatóink bekapcsolódása a város ifjúságvédelmi albizottságának munkájába, a Népi Ellenőrzési Bizottság kulturális vonatkozású ellenőrzéseiben való részvétel, a városi és tanyai úttörő szervezeteket segítő munka; a városi tanács iskolapszichológusa az intézet tanára; 1968-tól folyamatossá kívánjuk tenni a megye tanítóinak nyári egyhetes akadémiáját stb.

Tudjuk, hogy szerény kezdeményezéseink általában csak fél megoldásokat jelentenek, de bízunk abban, hogy a korszerű kívánalmak teljesítésére továbbra is mindent megtesz a Művelődésügyi Minisztérium is. A reformterv további javítására irányuló minisztériumi elgondolások alapelveivel: az iskola- és nevelőközpontúság, valamint az oktatás-nevelés egységének biztosítása a pedagógusképzésben — valamennyien messzemenően egyetértünk, és ezeknek az elveknek érvényesítése hosszú időre egyaránt mutat feladatokat munkánk tartalmi és módszerbeli vonatkozásait illetően.

II. JUBILEUMI ÜNNEPSÉGEINK

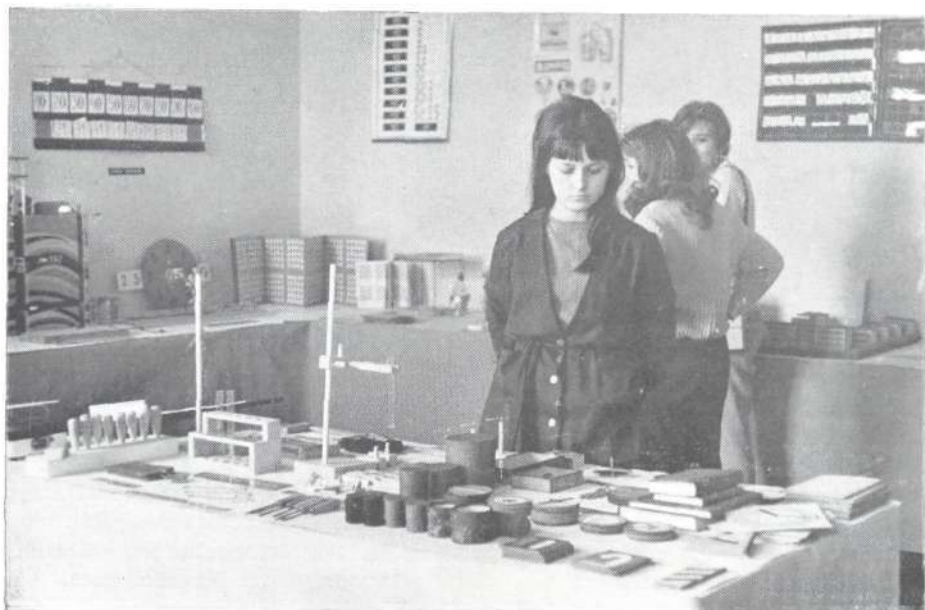
A Nagy Októberi Szocialista Forradalom és az intézet fennállásának 50. évfordulóját háromnapos ünnepségsorozattal kívántuk emlékezetessé tenni. 1967. november 30-án a marxizmus-leninizmus szakcsoport tartott ülészakot. Ezt LENCSE GYULA int. tanárnak *A kispolgári erkölcs néhány vonása mint a szocialista tudat kialakításának akadályozója* című előadása vezette be. Az előadást követően a II. évfolyam hallgatóival nyilvános szemináriumi foglalkozás keretében dolgozta fel az anyagot. A megjelent vendégek elismeréssel szóltak hallgatóinknak mind alapos felkészültségéről, mind bátor, szókimondó magatartásáról, bíráló készségéről.

Az előadást és a szemináriumi foglalkozást jól egészítette ki KARKUS ISTVÁNNÉ int. tanár és DARÓCZI MIKLÓS int. vezető tanár korreferátuma.

December 1-én az intézet metodikai kutatócsoportja számolt be az olvasástá-
nítással kapcsolatos munkájának néhány kérdéséről, mint arról évkönyvünk más

Tornyos György, az intézet volt tanára kórusművét vezényli a hangversenyen

Részlet a szemléltetőeszközök kiállításáról

helyén szólunk. E nap programját az tette különösen értékké, hogy azon több mint 300 pedagógus vett részt, az előadók között pedig Dr. KISS LAJOS debreceni int. v. tanár és KOVÁCS SÁNDORNÉ Szolnok megyei alsó tagozatos szakfelügyelő korreferátumát is meghallgathattuk. Külön örömmünk volt abban, hogy csaknem valamennyi tanító- és óvónőképző intézet képviseltette magát e nap előadásain.

Az intézet fennállásának 50. évfordulója tiszteletére rendezett ünnepség december 2-án délelőtt 10 órakor kezdődött. Sokan gyűltek össze a volt tanárok és diákok közül. Az 1917-ben tanulmányokat kezdő évfolyam tagjai közül nyolcan tartottak találkozót. Megtisztelőnek éreztük, hogy a különféle párt- és állami szervek is szép számmal küldték el képviselőiket, kifejezve együttérzésüket, osztozva örömlükben.

Az ünnepségen elhangzott beszédeken, üdvözléseken kívül az erre az alkalomra készített *kiállítások*, valamint az ünnepségeket lezáró *hangverseny* is méltó keretet kívánt adni az évfordulónak. Az intézet volt tanítványainak, LITKEI JÓZSEF és KORKOS JENŐ festőművészek, valamint VUICS ISTVÁN, az intézet tanárának képeiből összeállított tárlat maradandó élményt nyújtott. Az intézet történetét dokumentáló kiállítás régi kedves élményekre emlékeztetett képeivel, emléktárgyaival, az intézet volt és jelenlegi tanárainak, tanítványainak publikációs munkáival. Itt egészében és folyamatában láthattuk mindazt, amire büszkék lehetünk: az élet, a fejlődés, a haladó kezdeményezés minden szakaszban fellelhető. A gyakorló pedagógusoknak kívántunk segítséget adni azoknak a szemléltetési, oktatási segédeszközöknek kiállításával, amelyeket gyakorlóiskolánk mutatott be külön terebben.

BERKI IMRE II. éves hallgatóknak a diákélet fonákságait bemutató karikatura-kiállítására láttán ismét diáknak érezhették magukat intézetünkben rég kikerült volt növendékeink.

Hasonlóan közvetlen, meghitt hangulatot keltett az ünnepi hangverseny. TORNYOS GYÖRGYNEK, az intézet volt tanárának kórusműveiben gyönyörködhattunk. Ezeket a szerző vezényelte. SZABÓ MIHÁLY, intézetünk tanára kórus- és zenekari művei, valamint az intézet volt és jelenlegi diákjainak, SZÉPLAKI KATALINNAK, ALMÁSI KLÁRÁNAK és FARAGÓ MÁRTÁNAK énekszámai, ill. zongorajátéka szintén lelkes tapsot váltott ki. BÁLINT ÁKOS int. tanár vezette énekkarunk teljesítménye komoly felkészültséget tükrözött.

Úgy érezzük, hogy ezen a helyen is köszönetünket kell nyilvánítanunk mindazoknak, akik nemcsak megjelenésükkel, de közreműködésükkel is tanúságát kívánták adni az intézethez való tartozásuknak.

Részletek a jubileumi ünnepségen elhangzott beszédekből

Andrási Béla int. igazgató megnyitójából

— Ez a nap elsősorban az emlékezésé. Ha emlékezünk, akkor a régmúlt vagy közelmúlt időkkel együtt idézzük először kegyelettel a tőlünk eltávozott volt tanárok emlékét, akik munkájukkal, életükkel velünk együtt e falak között írták az 50 év történetét, élvezték a tanári munka, a diákélet sok örömét, és akik vagy a természet rendje szerint életük alkonyán távoztak közülünk, vagy pedig — és ilyenek sokan voltak — a II. világháború vérzivatarában sodródtak a pusztulás örvényébe.

De nemcsak az emlékezésé ez a nap, hanem éppen az emlékezés alapján az erőt merítésé, az új feladatokra való vállalkozásé.

Az intézet ötvenéves történetének ismeretében lehetetlen szimbólumot, bizonyos eleve elkötelező szellemet teremtő hatást és erőt nem látni abban a tényben, hogy az intézet alapítása, működésének kezdete egybeesik az emberiség új és valódi történetének mérföldkövével, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom esztendjével.

Ebben a vonatkozásban most nemcsak azokra a tanárookra gondolok, akiket állásától fosztott meg az ellenforradalmi rendszer, nemcsak azokra a diákokra emlékezem, akik 1919-ben a vörös zászlók alá álltak, hanem átfogón elem tűnik az egész 50 esztendő, amelynek minden éve, minden eredménye, eseménye amellettt tanúskodik, hogy 1917 és 1919 nagy örökséget nem fecséretek el méltatlan utódok.

Amikor ezt az állításomat igazolni szeretném, nem is azokra a felszabadulás után kiemelkedő pozícióba került volt tanítványokra gondolok — miniszterhelyettes, egyetemi és főiskolai tanárok, magasrangú állami vezetők vannak ezek sorában —, akikre mindig büszkék vagyunk, hanem még nagyobb megnyugvás számunkra, hogy ugyanilyen büszkeséggel emlékezhetünk azokra a tanítónőkre, tanítóokra, tanárookra, akik ma is az osztálytermekben padok előtt állva nap mint nap élményesei a legszebb és legfelelősebb hivatásnak: agyuk tisztaságán szívük melegén átszűrve tovább adják a padokban várakozó jövődönnek a múlt és jelen nagy emberi vívmányait, átplántálják a szocialista jövő hitét és lelkes akarását.

Meggyőződésem, amikor 1959-ben arról volt szó, hogy Jászberényben megmarad-e a tanítóképző intézet mint felsőfokú intézmény, a megyei és városi párt- és

állami szervek, a Hazafias Népfrent tiszteletet és dicséretet érdemlő kiállítását, áldozatokat is vállaló elhatározását, a minisztérium döntését nem kis mértékben az a szellem, az a munka motiválta, amely az elődök nemes hagyatékaként ebben az intézetben akkor is, azóta is élt, fejlődött, és új eredményeket értelt.

A felsőfokú képzés megindulása óta a nappali tagozaton 321, a levelező tagozaton — amely megszűnőben van — 133 hallgató kapott oklevelet. Hadd fűzzem ehhez, hogy az 50 esztendő alatt összesen 2371 oklevelet adtunk ki, amelyekből 645 a felszabadulás előtti időszakra, míg 1726 a felszabadulás óta eltelt időre esik. Ezek a számok maguk helyett beszélnek. A felszabadulás előtt és után végzett tanítók számarányán kívül a régi diákok kedvéért említem meg, hogy az intézet munkájának anyagi bázisa is jelentősen emelkedett. Jelenleg évi 5 millió forintos költségvetéssel dolgozunk, ebből az egy hallgatóra eső kiadás 25 472 Ft. A hallgató — ha kollégista — 2 000 Ft-ot térít vissza ebből az összegből.

Megérdemlik-e hallgatóink, megérdemli-e ez az ifjúság ezt a nagy társadalmi támogatást? A kérdésre határozott igennel felelhetünk.

A négyszeres túljelentkezésből nyilván a legalkalmasabbakat igyekszünk kiválasztani, de mind az itteni, mind pedig — és ez a legtöbb — a kinti, a gyakorlatban felmutatott helytállásuk azt igazolja, hogy oklevéllel a kezükben hivatástudattal, hivatásszeretettel hagyják el az intézetet, és ez a hivatásszeretet csak tovább erősödik az évek múlásával.

Amikor néhány évvel ezelőtt egy nagyobb vizsgálódás keretében először végzett hallgatóink 3 tanév munkájáról tájékozódunk a művelődésügyi osztályok segítségével megkapott minősítések, az illetékes párt- és állami szervektől nyert tájékoztatás alapján, jóleső érzéssel állapíthattuk meg, hogy a felsőfokú képzés koncepciója alapjaiban jónak bizonyult, és hallgatóink általában beváltják a hozzájuk fűzött reményeket. Az azóta szerzett információink sem mondanak ellent az előbbi megállapításnak.

Az intézetünkben kialakult jó légkör, a bizalom légköre adott alapot ahhoz, hogy hallgatóink egyre inkább részeseivé, felelőseivé váljanak saját maguk képzésének és nevelésének. Nem is egyszer fordult már elő az, hogy az őket érintő kérdésben maga a KISZ-szervezet is felmérést készített, jelentést tett az intézeti tanácsülésen, vagy az oktatói értekezleteken. Meglepő őszinteséggel tárták fel problémáikat, olyanokat is, amelyeket csak közreműködésükkel ismerhettünk meg magunk is.

A tanár és a hallgató között kialakulóban lévő szocialista viszony eredményeként könyveljük el, hogy jóval a kollégiumokra vonatkozó rendelet megjelenése előtt megszüntettük a diákbizotst, és a kollégiumi élet közvetlen irányítását a KISZ vette át.

Eredményeink között tartjuk számon, hogy tanulmányi átlagunk félévről félévre emelkedő tendenciát mutat, bár a követelmények nálunk is egyre fokozódnak.

A jó munka, a növekvő önállóság hozta meg KISZ-szervezetünknek azt a megbecsülést, hogy diákotthonunkat a KISZ KB és a Művelődésügyi Minisztérium kollégiumi rangra emelte, vándorzászlóval és 20 000 Ft-tal jutalmazta.

Azt sem tagadjuk, hogy megbecsülésnek és kitüntetésnek vettük ILKU PÁL művelődésügyi miniszter elvtárs áprilisi látogatását, aki az ország új tanítóképző intézetei közül először hozzánk látogatott el. Megelégedéssel távozott tőlünk, és a látottak, a tapasztaltak, a tanárokkal és a hallgatókkal folytatott beszélgetések — úgy vélem — megéreztették vendégünkkel, hogy intézetünkben tanár és diák egyaránt felelőséggel végzi munkáját.

Mindannyian abban a szellemben igyekszünk dolgozni, amelyet pártunk VIII. kongresszusa rendkívül világosan és tömören így fogalmazott meg: „A felsőfokú képzésben alkosson egységet az oktató-, a tudományos és a nevelőmunka, az egyetemek és főiskolák neveljenek kommunista szakembereket!”

Az oktató-nevelő munka eredményeit igen nagy vonalakban az előbbieken már vázoltam. Szólnom kell — és azt hiszem, nyugodt lélekkel tehetem — a tudományos munka eredményeiről is. Annál is inkább nyugodtan adhatunk most számot, mert ezekben a napokban sok helyre, a város valamennyi alsó tagozatos nevelőjéhez, a megye valamennyi iskolájához, de az ország minden megyei, járási, városi művelődésügyi osztályához eljuttattuk az 50 éves jubileum tiszteletére megjelent tanulmánykötetünket. *(Az olvasástanítás összefüggő szakaszának tantárgypedagógiai vizsgálata)* Ez a tanulmánykötet is hűen demonstrálja vezérelvünket, azt, hogy minél több segítséget adjunk a gyakorlatnak. Ez a törekvés vezetett bennünket a mostanival együtt 7. alkalommal megrendezett Intézeti Napok programjának összeállításában. Ez a szemlélet érvényesült a közel 60 tanulmányban is, amelyek az intézeti tanárok és a gyakorlóiskolai nevelők tollából 1959 óta a legkülönbözőbb országos szakfolyóiratokban jelentek meg.

Hogy jó úton járunk, azt az is igazolja, hogy legújabb kiadványunk iránt nagy az érdeklődés, minden nap új igényt hoz a posta, bár minden igényt nem tudunk kielégíteni annak ellenére, hogy a minisztérium messzemenő támogatásával 1500 példányszámban tudtuk megjelentetni jubileumi tanulmánykötetünket.

Ez alkalommal, ebben az ünnepi órában is a legnagyobb elismeréssel kell szólnom arról a megbecsülésről és segítségről, amelyet a megyei és városi párt- és állami szervektől hosszú éveken át nem csökkenő mértékben kaptunk, ill. kapunk. Az együttműködés legújabb és nagyszerű eredményeként kell megemlékeznünk arról, hogy közös beruházással mintegy 10 millió forintos nagyságrendben 1971-es üzembehelyezéssel új épület épül, amelyben tanyai kollégium, 8 osztályos felső tagozatos általános iskola és az intézeti fejlesztés közvetlen céljait szolgáló helyiségek nyernek elhelyezést. Nem túlzás, ha azt mondom, hogy egy újabb 50 esztendő fejlődése nyert ezzel objektív megalapozást. Az újabb 50 esztendő fordulóján, a 100 éves jubileumon Önök közül, kedves jelenlegi és volt tanítványaink, még sokan együtt lehetnek és emlékezhetnek. Emlékezésük bizonyára feleleveníti majd a régi elődök küzdelmét, becsületes erőfeszítéseit, amelyeket a nagy cél: a szocialista módon élni, dolgozni és gondolkodni tudó új nemzedék felnevelése érdekében tettek.

Mi is így idézzük most a múltat, és ebben a szellemben ünnepelve, megvan a jogosultsága minden ünneplő emlékezésnek. Így lesz az továbbfolytatás és újrazkezdés.

A mai találkozás generációk találkozása, amelyet összefog a diákévek emlékeit felelevenítő alma mater megifjító szeretete, és amelyet lelkesít a szocialista jövő együttes vállalása, akarása, az érte való közös munkánk minden eredménye.

Tóth Gyula int. vezetőtanár ünnepi beszédéből:

— Végtelenül megtisztelőnek érzem a feladatot, hogy krónikása lehetek kedves intézetünk, a Jászberényi Tanítóképző Intézet 50 éves történetének, hogy a kettős jubileum alkalmából én pergethetem vissza az intézet években ugyan rövid, de eseményekben annál gazdagabb történetét. Egyben izgalmas is számomra e feladat, mert az 50 évből 31-nek magam is közvetlen átélője, alakítója lehettem.

50 évvel ezelőtt, az első világháború vége felé még ropogtak a fegyverek, ami-

kor itthon, a hátsószög közepén, az akkor még szinte világtól elzárt, elmaradt parasztvároskában felvetődött egy tanítóképző felállításának a gondolata. A helyi hagyományok, nemkülönben az azokból az időkből származó, a napjainkban előkerült írások feljegyzések, visszaemlékezések szerint az intézet életre hívásának a gondolata a város akkori országgyűlési képviselőjének, Apponyi Albert grófnak egy itteni látogatásával hozható kapcsolatba. Egyik választójának, Bathó Jánosnak a lakásán megjelent Tóth János kultuszminisztériumi államtitkár is, aki szeretne volna gazdájának, az akkori vallás- és közoktatásügyi miniszteri tárcát viselő Apponyinak a nevét valamilyen intézmény létesítésével maradandóvá tenni Jászberényben. A gyakorlatias érzékű államtitkár kapva kapott Bathó Jánosné javaslatán, aki valószínűleg a növevelés szorgalmazóinak híveként azt szeretne volna, ha a Jászág központjában egy tanítónőképző intézetet hoznának létre. Az agilis államtitkár nagy lendülettel indította meg az előkészületi munkálatokat, s látogatását követően egy-két hónap elteltével már kész volt a javaslat, de a minisztérium „célszerűbbnek” látta — s itt a hivatalos politika nyilvánult meg — Jászberényben tanítóképző létesítését. E hivatalos politikai elgondolásra utalnak *Pinkert Zsigmond*nak, az intézet első igazgatójának feljegyzéséből az alábbi sorok: „Gróf Apponyi Albert mint vallás- és közoktatásügyi miniszter népkulturánk magasra emelése érdekében egész sereg intézmény megvalósítására határozta el magát. A legnagyobb reménységgel a magyar tanítóképzésre szegezte tekintetét, mert erős meggyőződése, hogy a magyar tanítónemzedék fogja a jövőben is nemzeti létünk csorbíthatlan fennmaradását megvédeni, biztosítani, és az eljövendő nagy gazdasági versenyben a nép fiainak küzdelmét a kultúra célravezető eszközeivel diadalra juttatni.”

Látható volt, hogy Magyarország vesztesként kerül ki az első világháborúból, hogy az Oroszországból kiinduló polgári demokratikus forradalom szelei hazánkat

Részlet az intézet történetét ismertető kiállításról

is elérték, a monarchia belső helyzete is erősen megingott. Sokan nem gondoltak arra, hogy mindez, valamint a hazai munkásmozgalom fellendülése, az 1917-es februári orosz Forradalom térhódítása gondolkodóba ejthette a magyar uralkodó köröket. Kimondatlan jelszóvá vált: ellensúlyozni a forradalmi hangulatot. Ellen-súlyozásul a nép köréből, a dolgozó munkások és parasztok köréből kiemelt „nemzeti érzésű” magyar tanítóokra van és lesz szükség, akikre számítani lehet, ha be-következnék a forradalom. Ezen a ponton találkozott tehát a kormány hivatalos politikájának és a város haladó polgárságának érdeke. A kompromisszumban azon-ban az utóbbi cél csaknem elveszett, amikor Jászberény 1917 októberében, a febru-ári forradalom után, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom kirobbanásával majd-nem egidőben tanítóképző intézetet kapott.

A vártnál gyorsabban indult meg a szervezés munkája. A minisztérium PINKERT ZSIGMONDOT, a kiskunfélegyházi tanítóképző akkor már érdemekben gazdag fiatal tanárát bízta meg a helyi szervezési munkálatokkal. De mintha titokban történt volna minden, mert a Jászberényi Újság 1917. évi szeptember 16-i számában ilyen sejtelmes sorokat olvashatunk: „Azt susogják a városban, hogy nálunk tanítóképző lesz. Mivelünk idáig nem közöltek az intézőkörök semmit. Ezért megírunk belőle annyit: ha lenne, jó lenne, mert ez is kultúrát jelentene...”

A miniszter természetesen közölte elhatározását a város polgármesterével, VAVRIK ENDREVEL, aki a miniszteri leiratot a város képviselő testülete elé ter-jesztette. A képviselő testület felajánlotta azt, amit tudott: 5 hold és 371 négyszögöl gidres-gödörös, a téglaegetés céljaira szükséges agyag kitermelése következtében vi-zenyős, mocsaras területet, amelyen egy évtizeddel később intézetünk felépült.

Az alapító levélen kívül tehát nem sokat kaptunk. A minisztérium a mai Kossuth úti egy emeletes általános iskola épületét, az akkori ún. „MORGÓ iskolát” jelölte ki az intézet ideiglenes szállásául. Fokozta a nehézségeket az is, hogy a na-gyobbrészt távolról jövő tanulókat internátusba kellett elhelyezni. Hogy valójában semmiből kellett életre hívni az intézetet, mi sem bizonyítja jobban, mint az a ki-mutatás, amely az első bútordarabok beszerzését szemlélteti. Az ország tanítókép-zőinek felesleges bútordarabjai kerültek vasútra. Eperjestről 5 db ruhaszekrény, Győrtől 10 db mosdóállvány és 35 db szék, Sáropatakról 15 vaságy stb. Még a helybeli járásbírószáki fogház is kölcsönzött néhány vaságyat.

Érdekes képet mutat az akkor induló első évfolyam lakóhely szerinti megoszlása is. Minthogy a tanévnyitás szempontjából október már kissé előrehaladott idő volt, normális beiskolázásról szó sem lehetett. A minisztérium tehát úgy rendelkezett, hogy a többi működő tanítóképzőbe jelentkezők feleslegét kell ide irányítani. E-zzel magyarázható, hogy az Alföld közepén nyíló intézetbe beírt 44 tanuló közül Szolnok megyei mindössze 7, ebből jászberényi 4 növendék volt. Jöttek viszont Beszterce, Bereg, Csik Krassó-Szörény, Szatmár, Szilágy, Ung, Ugocsa, Háromszék Pozsony, Sopron vármegyék kicsiny faluiból.

Az intézet hivatalos megnyitására 1917. október 11-én került sor. PINKERT ZSIGMOND igazgató mellett, aki a reál tárgyakat tanította 19 órában, egyetlen tanárból álló „testülete” volt. KOVÁCS FERENC pedagógiai szakos tanár tanította a humán tárgyakat. A későbbi években fokozatosan bővült a testület. 1918 novembe-rében BERZÁTY LÁSZLÓ ének-zene, majd 1919-ben VACZEK BÉLA biológia-kémia szakos tanárok kaptak kinevezést, akik később igazgatói is voltak intézetünk-nek, és legnagyobb örömünkre a mai ünnepeken is megjelentek.

Az első internátusú nevelő MAYER FERENC volt. De milyen internátusról le-hetett szó abban az időben? Kisebb-nagyobb földszintes házaeskákat béreltek, és

ebben helyezték el a növendékeket. Az első ilyen „internátus” amelyben végzetek diákjeveket töltötték, a Hoffmann-féle ház volt.

Sok anekdotta él a régi diákok emlékezetében az akkori hősi időkről. Te gyakran mentek a környékbeli erdőkbe tüzelőanyagot szerezni, de arra is volt hogy békákat gyűjtöttek a Fehértói temető mögötti mocsaras részen, hogy h hez is jussanak egyszer-egyszer. Ezeknek az időeknek volt tanúja RISAI ER. DOBROVICS LAJOS hivatalsegéd is, akik nyugállományba helyezésükig ezt tétetet szolgálták, és mindnyájunk örömeire most őket is itt üdvözölhetjük.

1919

A Magyar Vöröshadsereg híró szavára, Pinkert Zsigmond igazgató Kovács Ferenc és Vaczek Béla tanárok lelkesítő biztatására a vörös katonák spróba lérték:

KUBINYI IVAN	I. éves
BALOGH ALADÁR	I. éves
KÖNCEY ALBERT	II. éves
SUBA JÓZSEF	II. éves
SÜLE LÁSZLÓ	II. éves
HERZATY JÓZSEF	II. éves
FAJKOS KALMAN	II. éves

növendékek.

KOVÁCS FERENC tanár a vörös és kőnyéke lakosságát mozgósítja: három alkalommal cikket ír a „Jászberényi Újságba” és felvilágosító előadásokat tart az iparvállalat épületében, Jászákóhalma községben a népgyűlés szónokai.

1919. ŐSZETŐI INTÉZETÜNKBEN IS EGYRE TÖBBEN FOGADJUK NÁK POLITIKÁVAL MÁRCIUS 21-ÉN LEKESÉDÉSSEL FOGADJÁK A TANÁCSKÖZTÁRSASÁG KIRALTASÁT

Vaczek Béla a jászberényi pedagógusok között végző felvilágosító munkát.

Március hó 28-án a Szolnokon megtartott lantgyűlésen intézetünk tanárai és növendékei együttesen vesznek részt.

A fehér terror keményen torolta meg tetteket. E küzdő pedagógusok kénytelenek voltak megvárni intézetünköt.

A Magyar Tanácsköztársaság emléke intézetünkben

A fiatal intézet nagy történelmi idők tanúja lehetett. 1918. október 31-én tör ki az őszirózsás polgári demokratikus forradalom, mely ilyen körülmények között nem érte váratlanul sem a testületet, sem az ifjúságot. Idősek és fiatalok egyaránt belefáradtak már a 4 év óta tartó értelmetlen háború nélkülözéseibe, borzalmaiba. Valami nagyot, újat, rendkívülit várt szinte mindenki azokban a forradalmi gondolatokkal telített, izgalomtól fűtött napokban. Bár a tanítás a spanyoljárvány miatt szünetelt, a diákok mégis gyakran összejöttek megvitatni a napi politikai eseményeket. Részben PINKERT ZSIGMOND igazgató, VACZEK BÉLA és KOVÁCS FERENC tanárok, részben a frontokról hazakerült katonaviselt fiatalok hatására mozgolódni kezdett az ifjúság. A márciusi események után még izzóbb lett a hangulat.

Amikor a fiatal Tanácsköztársaságot belső és külső ellenség részéről érte támadás, amikor a kommunisták erélyes követelésére a forradalmi kormányzótanács elrendelte a proletariátus általános mozgósítását, az új hedsereg felállítását —

BALOGH ALADÁR nyugdíjas tanító, akkor I. éves növendék visszaemlékezését idézve — „MÁRTON SÁNDOR nevű növendék lelkesítő, hívó szavára 7 növendék hagyta el az iskola padjait, hogy a szorongatott proletárdiktatúra védelmére siessen mint vörös katona”. Említsük meg őket névszerint is! Az első évfolyamból BALOGH ALADÁR és KUBINYI ISTVÁN, a II. évfolyamból BERZÁTY JÓZSEF, FAJKOS KÁLMÁN, SUBA JÓZSEF, FÜLE LÁSZLÓ és KÖNCZEI ALBERT. A helybeli gimnáziumból bevonult diákokkal együtt közös szakaszt alakítottak, majd az örkényi kiképző táborba mentek.

A Tanácsköztársaság kultúrpolitikai programját az intézet tanárai és diákjai egyaránt magukévá tették. Különös figyelemmel kísérték azokat a terveket, amelyek a tanítóképzés korszerűsítésére irányultak.

Érthető, hogy a Tanácsköztársaság leverése csalódást okozott, tanároknak és diákoknak kellett megválniuk az intézettől. VACZEK BÉLA és KOVÁCS FERENC tanárok állásukkal fizettek azért, mert politikai hitvallásukat ki merték mondani. PINKERT ZSIGMOND igazgatót áthelyezésre ítélték, mivel „nem kívánatos magatartást tanúsított”. Az ifjúság azonban ekkor is ki mert állni a haladó gondolkodású tanárok mellett. Összegyűltek, közösen búcsúztatták a két állásától felmentett tanárt, és annak a reménynek adtak kifejezést, hogy rövidesen folytatni fogják elkezdett munkájukat. A remény beteljesült, mert a felszabadulás után VACZEK BÉLA kartársunk ismét taníthatott intézetünkben.

Az 1919—20. iskolai évben kezdte el működését intézetünkben PAZÁR ZOLTÁN, a kedves és jó humorú Zotyi bácsi, aki a rajzot tanította és a rendkívül pedáns, nagy tudású TANAI ANTAL, mindenki Tóni bácsija, aki a pedagógiai tantárgyakba vezette be növendékeit.

Az új igazgató, BALÁZS BÉLA nehéz időkben, 1921. augusztus 31-én vette át az intézet vezetését. A háború pusztítása, a Tanácsköztársaság bukása, a fehér terror és az egyre fokozódó országos szegénység útját állta az amúgy is gyermekéveit élő intézet megerősödésének. BALÁZS BÉLA igazgató azonban nem csüggedt. 8 évig tartó igazgatói és nevelői munkájának középpontjában az intézet számára építendő korszerű, modern épület megvalósítása állott. Gondoljuk el, hogy a 13 éve működő intézet az 1929—30. tanévben 9 különböző helyen volt elhelyezve. (Hatvani u. 33., Thököly u. 8., Kossuth u. 50., Állami Méntelep, Hoffmann-ház, Lampé-ház, Panyik-ház, Morgó iskola és a Kossuth u. 69. sz. alatt elhelyezett internátusi betegszoba.)

Haladó kezdeményezésként értékelhetjük BALÁZS BÉLA igazgatónak és a nevelőtestületnek azt a munkáját, amely az elmaradott körülmények között élő *tanyavilág számára való tanítóképzést szorgalmazta.*

Már 1923-ban bevonták a negyedéves növendékeket a tanyai iskolán kívüli népművelésbe. A téli hónapokban vásár- és ünnepnapon délutánonként tanári előkészítés és felügyelet mellett ismeretterjesztő előadásokat tartottak a tanítójelöltek a tanyai iskolákban. (Peres, Meggyes, Hajta, Csikos, Homok, Kormospart, Négy szállás stb.) Ugyancsak a negyedik, majd később az ötödéves növendékek rendszeresen hospitáltak, próbatanításokat végeztek a külterületi iskolákban. E kezdeményezés a hosszú évek során hagyománnyá vált intézetünkben.

MÓCZÁR MIKLÓS igazgató, aki 1930-ban vette át az intézet vezetését, 19-re bővítette azoknak a tanyai iskoláknak a hálózatát, ahová a növendékek népművelő munkára mentek. A testület több tagja is bekapcsolódott, és ki-ki a maga szakterületéről választott témákból tartott előadásokat a tudásra éhező, de attól

eddig távoltartott tanyai lakosság számára. E tanárok közül említem meg CSEKŐ ÁRPÁDOT, BLÉNESSY JÁNOST, TANAI ANTALT, VÁGÓ ELEMÉRT, KISS JÓZSEFET, SZEMES GÁBORT, BOGNÁR GYULÁT, FIALA ENDRÉT.

Az 1930 szeptemberében kapott új épület végre megszüntette azokat a mostoha körülményeket, amelyekről fentebb szoltam. Ismeretes MÓCZÁR MIKLÓS igazgatónak az az aktív munkássága, amellyel a minden igényt kielégítő, modern iskola kialakításán fáradozott. Ekkor vált Jászberényben a tanítóképző „kulturteleppé”.

MÓRICZ ZSIGMOND LÁTOGATÁSA

1934. ŐSZEN A KIVÁLÓ KRITIKAI REALISTA
ÍRÓ MEGLÁTOGATÁSI INTÉZETUNKET AZ INTÉZET
BEN TAPASZTALATÁKRÓL A PESTI NAPLÓ DECEMBER
2-I SZÁMÁBAN ELISMERÉSSSEL IR.

NÉHÁNY SORÁT IDÉZZÜK:

„... az iskola tantermeinek széleskörűen ki-
lőtt, példátlanul kelkes, egyszerű, min-
től toldítani az egész városot.”

„Álmélkodni látható, hogy szinte kéje-
sen magasztal a régi lefelfedő, kőfaragó
és magasztaló művészet. A művek között
egyén gondolatokot találunk.”

„A legnagyobb csoda azonban a fiz-
ikai szertár volt. A fiúk maguk kísértek
el az összes fizikai műszereket, melyek
létesen minit a gyárak. Minden szor-
ságes kelléköt mindig van készlet, azaz
dóslal van.”

„... mintha a magyar kultúra zselés a
napokban döntő harcra indulna a külföldi...”

Mórlicz Zsigmond látogatását idéző tabló a kiállításról

ahol fásított játszótér, sporttér, teniszpálya, szabadtéri iskola, 400 négyszögöl mintá szőlőtelep, fa- és szőlőiskola, modern konyha- és virágkertészet, méhes stb. jelezte a biológus tanár, igazgató fáradhatatlan munkáját. Ebben az időben alakultak ki a gazdag iskolai szertárak is: növénytani, állattani, kémiai és fizikai.

Ennek a skoldalú, lázas munkának volt szemtanúja a 30-as évek derekán MÓRICZ ZSIGMOND, az akkor már nagy író is. A Pesti Napló 1934. december 2-i számában nagy elragadtatással számolt be itt szerzett élményeiről: „Jászberényben jártam, és megnéztem ott két főiskolát” — írja kis túlzással az iskolák rangját illetően. „Egyik a tanítóképezde, a másik a gimnázium.” A tanítóképzőről így ír: „29 ablakot olvastam meg homlokzatán hármás tagozódásban. A mező szélén álló putrik vannak vele szemben és a jászföld bokros, lombos téli képe. Éppen most rakják ki előtte kockakövekből az úttestet. Vasrács kerítés, parkozott kör, valósa- gos kastély. A folyosók, a tantermek a mai építési technika legmagasabb köve- telményei szerint...” Részletesen leírja az intézet külsejét és belsejét, majd így

folytatja: „Mégsem ez volt a legnagyobb szenzáció számomra, amit itt kaptam, hanem az, hogy az iskola tanárainak szellemében valami példátlan lelkes, versenyző munkát találtam az egész vonalon.” Végighallgatott több órát, köztük egy pedagógia órát is TANAI ANTAL tanár vezetésével. Erről így számol be: „A fiúk az akaratnevelésnek a kérdésével foglalkoztak. Szakkönyveket olvastak hozzá, s a tanár vezetésével, gyakran a tanárral vitába bocsátkozva boncolták a problémát. A diákok egészen egyéni gondolatokat adtak elő. Egy előadó valósággal szónoki beszédet mondott, melyet le is lehetett volna gyorsírással írni és közölni, hogy az egész ország vegye tudomásul, mi a mai fiatal nemzedék felfogása az akaratnevelés címén a nemzetnevelő kérdések körül. Egy másik fiú nem volt meggyőzve, ellenben meggyőződéssel fejtette ki, hogy „tisztán az akarat nevelése nem oldhat meg semmit, ha az akarat nem irányul pozitív és helyes célok felé.” A törvényszéki tárgyalások illusztrálhatják tételének helyességét. S a tanár a vitában csak mint küzdő fél vett részt, a gondolatok harca folyt le.”

Móricz Zsigmond éles szeme felfedezte az itt folyó különleges, az intézetre profilírozóan jellemző munkát is, melynek eredményét CSEKŐ ÁRPÁD fizika-matematika szakos tanár szertárában, majd a természetrajzi szertárban szemlélhette. De halljuk tovább MÓRICZ ZSIGMONDTÓL: „A legnagyobb csoda azonban a fizikai szertárban volt. A fiúk maguk készítik el az összes fizikai műszereket s olyan tökéletesen, mint a gyáriak. Minden szükséges fizikai kellékből annyi darab van készen, ahány asztal van, s valóságos raktár van felhalmozva a legkülönbözőbb szerszámokból. Elv, hogy minden évben megcsinálják az egész kollektíót, hogy az új növendékek ne a régi, készen kapott műszerekkel dolgozzanak, hanem gyakorolják be magukat az egész mechnizmusba.

A természetrajzi szertárban ugyanez. Pár év alatt a táj minden állatát, növényét felgyűjtötték, s oly tökéletesen preparálták, mintha üzemszerűen készítenék.”

Itt említem meg, hogy a mindennapos nevelő-oktató munka mellett a *tudományos munkából* is mindenkor eredményesen kivette a részét a tanári testület. Külön könyvet töltene meg annak a sok publikációnak csak a bibliográfiai felsorolása is, amit az intézet tanárai különféle folyóiratokban vagy könyvek formájában jelentettek meg. PINKERT ZSIGMOND, BALÁZS BÉLA, de különösen MÓCZÁR MIKLÓS, CSEKŐ ÁRPÁD, BLÉNESSY JÁNOS, KISS JÓZSEF, BOGNÁR GYULA nevét emelném ki. MÓCZÁR MIKLÓS pl. a jászberényi 10 éve alatt több mint 80 cikket, tanulmányt publikált hazai és külföldi folyóiratokban. Az ő, valamint CSEKŐ ÁRPÁD tankönyveit tanulták a képzős diákok.

Közben gyorsan peregtek az események, kitört a második világháború. Az időközben liceummá változott képzőben nap-nap után légiriadók akadályozták a tanítás munkáját, majd mikor már városunkhoz is erősen közeledett a front, meg kellett szüntetni a tanítást. Hullámhegy és hullámvölgy váltotta egymást a jóban és rosszban. Sok tanárt hívtak be katonának, sokan jöttek újak. Érdekes, hogy míg az első 25 év alatt 3 igazgatója volt az intézetnek, a viszonylag legnehezebb 8 esztendő alatt 6 igazgató váltotta egymást: DR. FIALA ENDRE, ÁPRÁSSY GYULA, BERZÁTTY LÁSZLÓ, DR. JANTSKY BÉLA, VACZEK BÉLA és végül ANDRÁSI BÉLA, az intézet jelenlegi igazgatója.

Ebben az időben kerülnek a testületbe: PFALZ GYÖRGY, SZOMBATHY MIKLÓS, TÍMÁR MIHÁLY, KUCSERA BÉLA, DR. BÜZÁS LÁSZLÓ, DR. TÓTH BÉLA, DR. LEGEZA PÁL.

1944. október 8-án hadikórház céljaira foglalják le az intézetet, 1945. november 15-én a felszabadító vörös hadsereg bevonul a városba. Ekkor szovjet katonai kórház lesz intézetünk. A szomszédos Kórész-féle házban, 9 nappal a felszabadító

csapatok bevonulása után, néhány tanártársammal megkezdjük a tanítást. Erről azokban a napokban a moszkvai rádió magyar nyelvű híradása is megemlékezett. Nappal tanítottunk, éjjel váltakozó beosztással — diákok és tanárok — örködtünk a Csekő-Kórész-fele házba már korábban átszállított felszerelési tárgyak, szertári állomány felett.

A felszabadulással megszűntek a légiriadók, visszatért az élet, újjászülettek az emberek, BERZÁTY LÁSZLÓ igazgató vezetésével megindult az újjáépítés lelkes munkája. Tanár és diák együtt dolgozott, újított, szépített. A légnyomástól bezúzott ablaküvegek helyébe olajba áztatott csomagolópapírost ragasztottunk, asztalos lakatos munkákat végeztünk. Az eddig fiúképzőbe leánytanulókat is felvettünk. Név szerint is szeretnék megemlíteni néhányat azok közül, akik ebben az iskolaépítési munkában részt vettek: SZÉCSI ZOLTÁN, DOBOS ISTVÁN, BUGA ANDRÁS és a fiatalon elhunyt későbbi intézeti tanárunk, SZÉNÁSI BÉLA. A villanszerelő brigád igyekezett rendbehozni a világító berendezést. A szívvel-lélekkel végzett munka eredményeként először az épület jobb szárnya vált használhatóvá.

A megerősödés jelének foghatjuk fel azt is, hogy 1946. október 1-ével Kunszentmártonban 29 növendékkel megnyitottuk intézetünk fiókiskolájaként a paraszt dolgozók tanítóképző intézetét. A felszabadulás után lényegesen emelkedett a tantestület létszáma is. Ekkor jöttek: BIHARI SÁNDORNÉ, KÉTSZERY MARGIT, DARÁZS ÁRPÁD, FEJÉR MÁRIA, TORNYOS GYÖRGY, VARJÚ SÁNDOR, SZILÁGYI PÁL, GAJÁRI MŰHÁLY, KOVÁCS ELEMÉR, DR. HALMAI OLIVÉR, KERESZTHELYI FERENC, SIMON ANDRÁSNÉ, DAMJANOVICH PÁL, VÁRSZEGI MÁRTON, KOPÁCSY BÉLA, KISS JÓZSEF, DR. WITTMANN TIBOR, KOPÁCSY BÉLÁNÉ, VUICS ISTVÁN és KASZÁS GYULA.

Sajnos nincs időnk és terünk arra, hogy a felszabadulástól eltelt időszak történetével oly részletesen foglalkozzunk, mint ahogyan megérdemelné. Ahogy mondani szokták, jóban, rosszban egyaránt gazdag volt ez az időszak is, de mindenestre erősen felfelé ívelő tendenciát mutatott annak ellenére, hogy szervezési szempontból eléggé nyugtalan, rapszódikus volt. Az 1946—47. évi reformtörekvések után 1948 tavaszán a minisztérium elrendelte a tanítóképző haladéktalan megszüntetését és fokozatos átalakítását leánygimnáziummá. A következő évben már pedagógiai gimnáziummá szerveződöttünk, de a nagy tanítóhiányra való tekintettel ez sem állandósulhatott. 1950-ben megszűnt, de ugyanez év szeptemberében megnyitotta kapuit a 4 éves tanítóképző, mely érettségi vizsgával zárult, utána következett 1 éves tanítói gyakorlat, amelyet képesítő vizsga zárt le. A tanítóképző intézetnek két éven belüli háromszori átszervezése meglehetősen bonyolult helyzetet teremtett.

Örömmel fogadtuk tehát 1958-ban az Elnöki Tanács 1958. évi 26. számú törvényerejű rendeletét, amely kimondta, hogy felsőfokú tanítóképző intézeteket kell létesíteni.

A törvényerejű rendelet megszületését azonban aggodalom is követte: vajon lesz-e Jászberényben felsőfokú tanítóképző intézet? Mint arról ANDRÁSI BÉLA igazgató elvtárs megnyitójában beszámolt, megnyugtató választ kaptunk a kérdésre mind a helyi szervektől, mind a Művelődésügyi Minisztériumból.

A krónikás ideje lejárt. Pontot kell tenni a kedves emlékeket ébresztgető, az idő múlására emlékeztető, eseményekben változatos és gazdagnak mondható 50 év végére. Elkezdjük az újabb 50 évet, amelynek a jubileumát ha nem is érzük meg valamennyien, akik itt jelen vagyunk, de biztosan reméljük, hogy akik megérik, még több eredményről, sikerekről és helytállásról hallhatják az új krónikás beszámolóját.

Dr. Pálmai Kálmán.

a Művelődésügyi Minisztérium Pedagógusképző Osztálya helyettes vezetőjének fel-
szólalásából:

— Engedjék meg, hogy a Művelődésügyi Minisztérium és annak szűkebb hiva-
tali egysége, a Pedagógusképző Önálló Osztály nevében tisztelettel és szeretettel
üdvözljem az 50. jubileumát üülő Jászberényi Tanítóképző volt és jelenlegi igazgatóit,
tanárait, munkatársait, diákjait, és külön szeretettel azokat a fiatalokat, akiket már
az új tanítóképző a felszabadulás után nevelt. Elhangzott már, hogy ez a képző
1917-ben kezdte meg működését, akkor, amikor a szocializmus és a kommunizmus

Pálmai Kálmán osztályvezető-helyettes üdvözi a jubiláló intézetet

történelmének első lépései zajlottak a történelemben. Én hadd mondjam rövideen
azt, hogy ebből az 50 esztendőből 22 immár a felszabadult Magyarországon folyt le,
már a népi demokrácia adta — hadd idézzem Ady Endre szép szavát — a szabadító
magyar tanítót, a szellem minden béklyóját széttörőt, a tudomány és emberség fé-
nyeit szétsugárzót. Ez az intézet 1959 óta már felsőoktatási intézményként tölti be
magas színvonalon hivatását múltjához, rangjához, tevékenységéhez méltóan, hogy
korszerű szaktudással, pedagógiai és módszertani kultúrával vértelje fel a magyar
tanítók új nemzedékeit.

Ez az intézet egyike nemcsak a legrégebb, de a legjobb intézményeinknek is.
Vezetői és oktatói, valamint gyakorlóiskolája nagy hozzáértéssel, mély humani-
tással dolgoznak, s az oktató-nevelő munka mellett a felsőoktatásban elengedhe-
tetlen tudományos tevékenységben is jelentős eredményekre hivatkozhatnak.

Mindezekért igen megtisztelő kötelesség számomra átadni azokat a kitüntetése-
ket, amelyekkel a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa és művelődésügyi minisz-

tere tünteti ki azokat a dolgozókat, akik munkájukkal, emberségükkel, hűségükkel, tudásukkal eredményesen és önzetlenül szolgálták hazánk új és szüntelenül újuló társadalmát, akik szocialista, kommunista tanítók, igazi nevelők, néptanítók nevelésére vállalkoztak, és sikerrel álltak helyt.

Tisztelt Elvtársak, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa érdemes és eredményes munkássága elismeréséül a Munkaérdemrend Ezüst Fokozatát adományozza ANDRASI BELÁNAK, az intézet igazgatójának és KOPÁCSY BELÁNAK, az intézet igazgatóhelyettesének.

A művelődésügyi miniszter a szocialista nevelés és oktatásügy érdekében végzett eredményes munkájáért az Oktatásügy Kiváló Dolgozója kitüntető jelvényt adományozza TÓTH GYULA és SZOMBATHY MIKLÓS intézeti tanároknak, valamint BARÁTH GYÖRGYNÉNEK, a gyakorlóiskola nevelőjének.

Tisztelt Elvtársak, Kedves Barátaim, engedjék meg, hogy további szép sikereket kívánjak az intézet minden dolgozójának, régi és új tanárainak abban a munkában, amelyet a magyar népoktatás és az egyetemes nemzeti műveltség javára végeznek. Kívánom, hogy ápolják és erősítsék azt a nagyszerű hagyományt, amely immár fél évszázada él és hat a nemzedékek egymást váltó végtelen sorában.

Tóth Tibor,

a Szolnok Megyei Tanács VB Művelődésügyi Osztálya vezetőjének felszólalásából:

— Ez az intézet nem egyszerűen egyike megyénk kis számú felsőoktatási intézeteinek. Sokkal többet ér számunkra, kulturális életünk fontos bázisát jelentő központ. A tanítóképző intézet helyzeténél fogva elsősorban megyénk számára képez nevelőket. Az itt végzett pedagógusokat iskoláink mindig szívesen fogadták, mert nemcsak szakmailag alapozta meg az intézet a tudásukat, hanem hivatástudattal, a gyermekek iránti szeretettel is felruházta őket. Az itt végzettek munkája jelentősen segítette megyénk művelődéspolitikai eredményeit más vonatkozásban is.

Az intézet a pedagógusképző feladatán túl az elméleti és gyakorlati pedagógiai munka alkotó műhelye is. Kiadványaik, előadásai, intézeti napjai, pedagógiai rendezvényeik jól segítik, kiegészítik megyénk nevelőinek továbbképzését, a modern pedagógiai elvek megismerését, azok gyakorlati alkalmazását. Az együttműködés jól szolgálja megyénk pedagógiai kultúrájának színvonalas biztosítását.

Mindezekért e helyről is szeretnék köszönetet mondani az intézet vezetőinek, dolgozóinak és kérni további ilyen irányú segítő munkálkodásukat. Most, amikor tisztelettel köszöntöm a jubiláló intézetet, kívánom, hogy az elkövetkezendő évtizedekben is neveljenek hivatásukat szerető, jól felkészült pedagógusokat.

Bacsa Ferenc,

a Városi Pártbizottság első titkárának felszólalásából:

— A jubiláló intézet elismerésre méltó munkát végzett az eltelt 50 esztendő alatt. Igényes a tanítóképzésben és a tudományos kutatómunkában egyaránt. Olyan tanítónemzedékeket bocsátott ki, amelyeknek tagjai tevékeny hazaszeretete, helytállásra, becsületes munkára nevelték tanítványaikat, bárhová is vetette őket az élet. Így váltak a jász falvak lámpásaivá, a tanyavilág kulturális életének hordozóivá azok, akiket korábban a nemzet napszámósainak neveztek.

Az intézetben évről évre végző tanítók ideológiai és általános műveltségben, tudatosságban, felelősségérzetben egyre magasabb színvonalat érnek el, és hivatástudat tekintetében sem kisebbek elődeiknél.

Mindezt nem tekinthetjük véletlennek, hiszen az intézet nevelőmunkája tervszerű és céltudatos. A hallgatókat bekapcsolják a kulturális életbe, a társadalmi tevékenységbe. Erre ösztönzi őket tanáraik példamutatása és az a szerep, amelyet a tanítóképző intézet a városunkban folyó ideológiai, társadalmi, kulturális és oktató-nevelő munkában játszik. Ez a tevékenység jelentkezik a párt- és társadalmi feladatok ellátásában, az ismeretterjesztés területén, a magas szintű tudományos munkában, az ének- és zenekultúra állandó fejlesztésében, a pszichológiai és pedagógiai tanácsokban egyaránt. A Városi Pártbizottság nevében kívánom a jubiláló intézetnek, továbbra is nevelje a jövő tanítóit harcos, kommunista szellemben pártunk, dolgozó népünk, szocialista társadalmunk szeretetére, a magyar és nemzetközi munkásmozgalomhoz való hűségre.

Most, amikor jókívánásaimat elmondom, hadd szorítsam meg kezüket volt tanárainknak, osztálytársainknak, kívánjak nekik eredményekben gazdag, hosszú életet, jó egészséget további munkájukhoz.

Bárdos István,

a Városi Tanács VB titkárának felszólalásából:

— Ezt az intézetet, amely ugyan 1959 óta nem tartozik a Városi Tanács irányítása alá semmilyen vonatkozásban, mégis magunkénak valljuk, magunkénak érezzük. A városi tanács és a város minden polgára büszke azokra a nagyszerű eredményekre, amelyeket az intézet 50 éves fennállása alatt elért. A város pedagógusainak közel 70%-a ebből az intézetből került ki, ez az intézet volt alma materük. De ugyanez elmondható az egész Jászságról. Nem csoda hát, ha az iskoláinkban dolgozó nevelők és a lakosság az intézetet magáénak tekinti.

Engedjék meg, hogy én is utaljak néhány tényre, amik e kialakult jó kapcsolatokat bizonyítják. Az intézet mindig készségesen segíti a város általános iskolai nevelőinek szakmai, pedagógiai és ideológiai továbbképzését. A gyakorlóiskolában rendezett bemutató tanítások is a város alsó tagozatos nevelőinek továbbképzését szolgálják. Igen értékes számunkra TÓTH GYULA intézeti tanárnak mint iskola-pszichológusnak tevékenysége. Itt említeném meg azt a segítséget is, amelyet a 3. évfolyam hallgatói adnak a városi tanácsnak a gyámügyi munkában. DR. ZÁKÁNYI GYŐZÖNÉ intézeti tanár irányításával környezettanulmányokat végeznek a veszélyeztetett gyermekek családjainál. Legutóbb örömmel értesültünk arról, hogy ugyancsak a 3. éves hallgatók a város gyógypedagógiai iskoláját szemléltető eszközökkel látták el. Az intézet KISZ-szervezete a városi és a tanyai úttörőknek nyújt segítséget. Az intézet hallgatói és tanárai évek óta hatékony segítséget nyújtanak a városi munkáskórusnak. De említhetném, hogy ANDRÁSI BÉLA, az intézet igazgatója és a testület több tagja milyen sok segítséget adott a városnak mint országgyűlési képviselő, tanácsstag, a különféle társadalmi és tömegszervezetek választott tagjai.

Az elkezdett munka és együttműködés további lehetőségei is fennállnak. Mint ismeretes, a közeljövőben kezdődik el az az építkezés, amely közös beruházással 8 tantermes általános iskola és egy 100 férőhelyes tanyai kollégium létesítését eredményezi az intézet területén. Úgy gondoljuk, hogy ez az újszerű, bátor kezdeményezés összhangban áll a párt és a kormány művelődéspolitikai irányelveivel, és a tanítóképzést a jövőben újszerűen fogja szolgálni.

A városi tanács részéről az intézet fél évszázados fennállására rendezett jubileumi ünnepség alkalmából a legteljesebb elismerésünket nyilvánítom a szocialista nevelőképzés terén eddig elért nagyszerű eredményekért az intézet vezetőségének, minden dolgozójának és hallgatóinak. A jövőben végzendő további eredményes munkához jó egészséget és sok sikert kívánok.

Kádár Agoston
öregdiák felszólalásából:

— Most, amidőn az 50 éves jubileum alkalmából a jelenlegi és a volt növendékek nevében én, az 50 év előtti kisdíák meghatottan és meleg szeretettel köszöntöm közös alma materünket, kívánom, hogy ifjú korának viszontagságai után megerősödve, kifejlődve szolgálja továbbra is népünket, kultúránkat, a szocializmust, az emberiséget.

Ugyanakkor ne vegyék zokon, hogy az öröm, a bánat és a szomorúság érzései váltakoznak bennem. Örülök, hogy ennek az intézetnek a növendéke voltam, örülök, hogy 50 éven át csaknem állandóan kapcsolatban voltam vele, hogy láttam fejlődését, hogy részt vehetek ezen a jubileumon, ami ugyan egy intézmény életében nem nagy idő, de annál több, annál nagyobb egy ember életében. És ezért a bánat, a szomorúság, hogy az 50 év előttiek, a 44 diák, az igazgató, az egyetlen tanár, az egyetlen nevelő közül, akik 1917 szeptemberében a Kossuth utcai Morgóban összerúgtunk, már csak 16 diák él, a tizenhetediket, NÉMETH SÁNDORT, aki egész nyáron nagyon készült erre a jubileumra, a múlt szerdán temették el. Kedves első igazgatónk, PINKERT ZSIGMOND, aki 4 viharos éven át vezette az intézetet, ez év februárjában halt meg. Nem érthette meg ezt a szép jubileumot. Az első 33 végzett növendék közül, bár még élünk 21-en, 8-an tudtunk csak megjelenni. Örülünk azonban, hogy él még az 1918-as, 1919-es hősi korszaknak két szeretett tanára: BERZÁTY LÁSZLÓ és VACZEK BÉLA, akiket itt üdvözölhetünk. Sajnos betegségük miatt nem tudtak megjelenni volt nevelőink közül ketten: LESNICZKI JÓZSEF és TAKÁCS GYULA.

Az intézet alapítási éve egybeesik a Nagy Októberi Szocialista Forradalom győzelmének idejével. Hogy a forradalom milyen hatással volt az intézetre, a tanári karra, a növendékekre, arról már előttem az illetékesek beszámoltak. Én csak annyit említek meg, hogy itt vannak, itt élnek még közöttünk néhányan a régi volt diák vörös katonák, veteránok közül. Üdvözöljük KÖNCZEI ALBERT-et, JÁSZBERÉNYI (SUBA) JÓZSEF-et és BALOGH ALADÁR-t. Kívánjuk, hogy még sokáig éljenek, buzdítsanak, lelkesítsenek.

Az iskolát nem a falak, a padok, a folyosók teszik, hanem az emberek, akik a nevelés áldozatos munkáját vállalják és a szellem, amely hosszú évtizedeken át uralkodott munkájuk felett. Ez a szellem, intézetünk szelleme, amelyet régi és jelenlegi tanárok sugároztak és sugároznak ma is áldozatos munkájukkal és példaadásukkal. Ez a szellem a záloga a Jászberényi Tanítóképző Intézet fennmaradásának. Hogy ez fennmaradjon, hatásában még erősödjön, indítványt teszek arra, hogy az intézet jelen és távol lévő növendékei alakítsák meg az Öregdiákok Baráti Körét. Nem alapszabállyal, tagsági díjjal, igazolvánnyal működő egyesületről van szó, hanem arról, hogy tegyük szorosabbá a kapcsolatot a volt diákok és az intézet között. Kérem az intézetet, hogy mindazokat a volt diákokat, akik e baráti kör tagjai sorába lépnek, értesítsék rendezvényeikről, tanácsadással segítsék a hozzájuk fordulókat. Az Öregdiákok Baráti Körének tagjai viszont tekintsék feladatuknak, hogy összegyűjtsék az intézet 50 éves történetének dokumentumait, hagyományait a jövő

számára: a régi diákélet emlékeit, a régi diákok visszaemlékezéseit, esetleg műveiket, dalaikat, fényképeket stb. Hogy ezt én a magam részéről is elősegítsem, az első végzetek nevében felajánlom az 1961 évi 40 éves találkozónk magnoszalagját, amelyen még szerepel régi igazgatóknak hangja is, felajánlom a találkozóval kapcsolatos levelezés dokumentumait, amelyek a régi diákok életsorsáról beszélnek, megismerhetjük belőlük munkájukat, harcaikat.

Indítványozom, hogy válasszuk meg az Öregdiákok Baráti Körének vezetőségét. A vezetőségbe ajánlom RÓZSA SÁNDOR-t, az intézet gyakorlóiskolájának igazgatóját, ADAMEK JÓZSEF ált. iskolai igazgatót, BARTOS NÁNDOR szakfelügyelőt, BARÁTH GYÖRGYNÉ és SZABÓ JÓZSEFNÉ gyakorlóiskolai nevelőket. Javaslatomat azzal indokolom, hogy valamennyien mint Jászberényben, sőt többen az intézetben dolgozó aktív pedagógusok sikerrel tudják e kapcsolatot fenntartani.

A volt és a jelenlegi növendékek nevében ismételten azt kívánom, hogy intézetünk a nép, a kultúra, a szocializmus, az emberiség szolgálatában még évszázadokon át fejtse ki áldásos működését.

Képek a jubileumi tárlat anyagából

Korkos Jenő:
Vörös kozák
(tollrajz)

Korkos Jenő:
Gimnazista
(rézkarc)

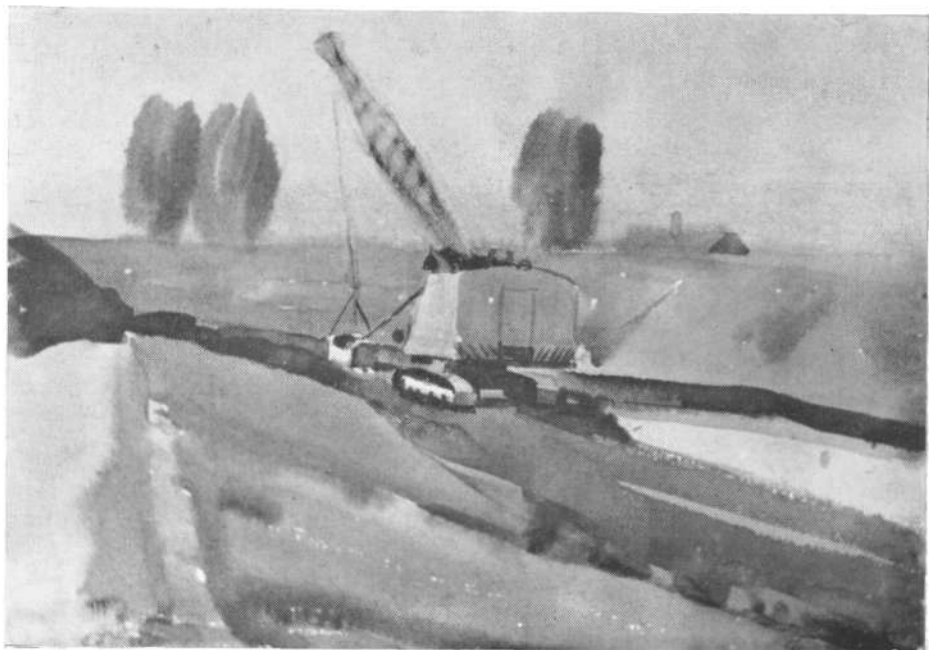
Litkei József: Tájkép (akvarell)

Litkei József: Műterem (akvarell)

Vuics István: Csónakok (olaj)

Vuics István: Gátépítés (akvarell)

Intézetünk volt igazgatói

Pinkert Zsigmond	1917—1921	Dr. Árpássy Gyula	1942—1944
Balázs Béla	1921—1930	Berzátzy László	1944—1945
Móczár Miklós	1930—1941	Dr. Jantsky Béla	1945—1948
Dr. Fiala Endre	1941—1942	Vaczek Béla	1948—1949

Intézetünk volt tanárai

Kovács Ferenc	1917—1921	Tornyos György	1945—1947
Kárpáti Ernő	1918—1921	Darázs Árpád	1945—1947
Berzátzy László	1918—1962	Kétszery Margit	1945—1957
Vaczek Béla	1919—1921	Bihari Sándorné	1945—1956
	1944—1949	Gajári Mihály	1945—1955
Tanai Antal	1919—1939	Szilágyi Pál	1945—1948
Pazár Zoltán	1920—1936	Várszegi Márton	1945—1949
Balázs Béla	1920—1921	Dr. Wittmann Tibor	1946—1948
Málnási Dezső	1920—1944	Simon Andrásné	1946—1949
Rácz László	1920—1922	Kiss József	1947—1959
Schaffer Ferenc	1922—1924	Komjáthy Oszkárné	1949—1952
Siemeister		Kaszás Gyula	1949—1959
(Szemerédi) János	1923—1934	Gráf Ottó	1948—1952
Friedrich János	1924—1927	Pápai Klára	1949—1954
Csekő Árpád	1925—1938	Dr. Edelényi Béla	1950—1956
Tömör Boldizsár	1924—1925	Dr. Edelényi Béláné	1950—1958
Szemere Márton	1925—1927	Bakki József	1952—1955
Páll Sándor	1929—1937	Korber Aurél	1952—1953
Blénessy János	1929—1950	Detki Kálmán	1953—1959
Galló Pál	1930—1935	Császtvay István	1953—1960
Dr. Fiala Endre	1931—1941	Csobán Erzsébet	1953—1956
Lauday Sándor	1934—1935	Marosvári Sándor	1955—1957
Szemes Gábor	1934—1943	Héjja Sándor	1955—1957
Szörényi József	1935—1936	Dr. Legeza Pálné	1956—1959
Kántor Antal	1936—1938	Szegedy Jánosné	
Domby Pál	1936—1938	Firiti Magdolna	1956—1959
Bognár Gyula	1937—1953	Tóth Ilona	1957—1959
Dr. Pál Sándor	1937—1938	Dr. Berke Istvánné	1957—1959
Szabó Mihály	1937—1938	Rácz István	1957—1959
Pfalz György	1938—1947	Budaházy Johanna	1957—1959
Dr. Várnagy György	1938—1942	Rácz Istvánné	1957—1959
Tari János	1938—1939	Szegedy János	1957—1964
Szentgyörgyvári Lajos	1939—1944	Tukora B. János	1957—1959
Dr. Tóth Béla	1939—1941	Tiba Imre	1959—1960
Schvanauer József	1939—1940	H. Tóth Imre	1959—1961
Kucsera Béla	1942—1947	Szénási Béla	1959—1965
Dr. Búzás László	1942—1943	Kéry Elemér	1960—1961
Dr. Legeza Pál	1943—1959	Donáth Antal	1961—1966
Varjú Sándor	1945—1946	Subik István	1961—1962
Damjanovics Pál	1945—1946	Vadászy Béláné	1962—1967

A gyakorló iskola volt nevelői

Halmos Péter	1919—1929	Várszegi Mártonné	1949—1950
Bodor Dénes	1919—1927	Harmath Mária	1949—1950
Balla Béla	1927—1939	Iványi Vera	1951—1952
Kiss József	1929—1945	Dömötör Márta	1952—1953
Vágó Elemér	1939—1945	Dudás Istvánné	1952—1959
Fekete Kálmán	1941—1942	Szegenyákné	
Durnyi György	1945—1946	Kiss Katalin	1953—1956
Dr. Halmai Olivér	1945—1947	Császtvay Istvánné	1959—1960
Lencse Mátyás	1946—1949	Csikós Andor	1959—1962
Dudás István	1947—1959	Muhari Lászlóné	1959—1963
Galambos János	1947—1952	Kerepesi Pálné	1959—1960
Keszthelyi Ferenc	1947—1950	Krasznay Ferencné	1960—1963
Kovács Elemér	1948—1959	Fábián Zoltánné	1961—1967

Öregdiákok Baráti Körének címjegyzéke

(Az évszámok az oklevélszerzés időpontjára utalnak.)

Az elnökség tagjai

Adamek József	Jászberény, Kossuth u. Ált. Iskola
Rózsa Sándor	Jászberény, Tanítóképző Gyak. Ált. Iskola
Baráth Györgyné	Jászberény, Tanítóképző Gyak. Ált. Iskola
Szabó Józsefné	Jászberény, Tanítóképző Gyak. Ált. Iskola
Bartos Nándor	Jászberény, Bercesényi u. 55.

1921.

Erdős László	Eger, Arany J. u. 23.
Faragó József	Zeliezovce—Mikula CSSR. Slovensko
Farkass Endre	Budapest, VIII. Múzeum u. 5. I. 4.
Jászberényi József	Budapest, XIV. Thököly u. 96. I. 2.
Kádár Ágoston	Szolnok, Bajcsy Zs. u. 2.
Kiss Endre	Jászapáti, Ságvári u. 8.
Kovács Béla	Tószeg, Ady E. u. 8.
Mészáros Károly	Csongrád, Ady E. u. 24.
Moravan Endre	Bratislava, Podjavorinskij ulica 1/a. Ceskoslovensko
Szentesi Gedeon	Kisbarca
Szilák Ferenc	Miskolc, II. Templom u. 21.
Tasnádi Kálmán	Újszász, Gimnázium

1922.

Bárdos Imre	Mezőkövesd, Juharfa u. 4.
Balogh Aladár	Jászberény, Fehértói u. 10.
Czére Zsigmond	Bana
Nagy János	Kunmadaras, Kálvin u. 37.

1923.

Balogh Szendrő
Kováts Géza

Siófok, Fő u. 57.
Tápióság, Dózsa Gy. u. 35.

1925.

Horváth József
Papp Sándor
Rózsavölgyi Pál
Tóth Barna

Csehi, Petőfi u. 5. Vas m.
Hajdúdorog, Virág u. 19.
Eger, Május 1. u. 20.
Kálló, Mikszáth K. u. 1.

1927.

Módos István

Szekszárd

1928.

Lipovszky György

Ilány, (Nógrád m.)

1929.

Baráth Ferenc
Szabó József

Jászberény, Tőtevény 17.
Jászberény, Lehel u. 2.

1931.

Fekete Kálmán
Király Endre

Jászberény, Nádor u. 3.
Mindszent

1932.

Bakos Kálmán
Bérces György
Bodor Sándor
Bognár József
Garami Károly
Gulyás István
Jermányi József
Hulin István
Kiss István
Koppány Sándor
Kovács Pál
Lőrincz Béla
Miskolezi István
Monori József
Rózsa Sándor

Budapest, XX. Geyer Flórián u. 40.
Jászberény, Dózsa Gy. u. 33.
Jászberény, Dózsa Gy. u. 31.
Pécs, Nagy Flórián u. 2.
Szabadbattyán
Tápióság, Bicskei u. 369 a.
Hajdúszoboszló, Kossuth u. 27.
Jászberény, Zenész u. 7.
Szolnok, Kazinczy u. 10.
Jászberény, Széchenyi u. 14.
Pásztó, Kossuth L. u. 4.
Kecskemét, Széchenyi tér 1—3. IV. 53.
Tápiógyörgye, Jókai u. 39.
Szilasliget, József A. u. 22.
Jászberény, Bajnok u. 38.

1933.

Adamek József
Bartos Nándor
Benyke Lajos
Csom Pál
Donkó Ottó

Jászberény, Néphadsereg u. 42.
Jászberény, Bercsényi u. 55.
Ózd, I. Beloiannis u. 9.
Budapest, XVIII. Háromszék u. 12.
Jászapáti, Partizán u. 36.

Nagy Flórián
Rigó Lajos
Sebők László
Solymári Béla
Takács László
Telek Nándor
Vályi András

Dunaharaszti, Bartók B. u. 2.
Jászladány, Hámán K. u. 1.
Budapest, XII. Hollósy Simon u. 33.
Gyál, Rákóczi u. 44.
Budapest, II. Pengő u. 3. IV. 4.
Karcag, Hajnal u. 1.
Helyőpapi, Kossuth u. 34.

1934.

Balogh Gyula
Béres Béla
Dr. Buzás László
Hajas János
Hollósy János
Kávási Ferenc
Lakatos Dezső
Mahovits Gyula
Mester Tivadar
Szűcs Béla
Tóth Antal
Virág József

Szentes, Deák F. u. 51.
Jászdózsa, Dózsa Gy. tér 13.
Budapest, XII. Karthauzi u. 14.
Dunaújváros, Balogh Ádám u. 16. I. 2/a.
Tápiószele, Jászberényi u. 5.
Békéscsaba
Budapest, XXI. Csepel, Ív u. 42.
Karácsond, Petőfi u. 21.
Budapest, XXI. Táncsics u. 107.
Jászberény, Szabó u. 3.
Lajosmizse, Dózsa Gy. u. 16.
Budapest, I. Úri u. 58. fsz. 3.

1935.

Berényi István
Kékkői Károly

Hatvan, Kinizsi u. 3.
Szécsény, Ált. Iskola

1936.

Búzás István
Donácz Ferenc
Győrök József
Kékkői László
Nagy Sándor
Papp István
Perényi Oszkár
Pornói István
Solymosi Sándor
Zakar Ferenc
Zsigmond Ferenc

Budapest, XIII. Mária u. 34. III. 6.
Budapest, IX. Toronyház u. 18.
Nagybörzsöny, Petőfi u. 15.
Szécsény
Pestújhely, XV. Cservenka u. 16.
Kisbágyon, Szabadság u. 27.
Budapest, V. Aranykéz u. 3. V. 3.
Vác, Nárcisz u. 12.
Budapest, XIII. Tahí u. 24. II. 4.
Törökszentmiklós, Kossuth u. 103.
Törökszentmiklós, Mártírok u. 179. sz.

1937.

Varga Béla
Zeke László

Szolnok, Beloiannis u. 22.
Salgótarján, Dimitrov u. 11.

1938.

Csombok József
Csizsinszky László
Gáll Imre
Hamvas (Perger) Endre

Visznek, Szabadság u. 69.
Bázakerettye, Sport u. 13.
Gödöllő, Nyisztor tér 2.
Eger, Arany J. u. 28.

Kaszab Károly
Kiss József
Kopácsy Béla
Pataki Lajos
Stolmár Aladár
Süle Ferenc
Sztolár László

Gyöngyös, Gyalogi u. 4.
Budapest, XIII. Muk L. u. 5/d, fsz. 1.
Jászberény, Lehel u. 2. I. 18.
Eger, Maklári u. 54.
Apc, Lenin u. 3/a.
Budapest, XIV. Pitvar u. 5.
Kőszeg, Királyvölgy 15.

1939.

Kökényesi Imre
Várnay Sándor

Újhartyán, Kossuth u. 1.
Cegléd, III., Kisfaludy u. 11. I.

1940.

Mozsár László
Dr. Tóth Gábor

Isaszeg, Kossuth u. Iskola
Budapest, XXII., Dózsa Gy. tér 6,

1941.

Csele József
Debrey János
Jóri József
Kispál Sándor
Kovács István
Metzger János
Sásdi Antal
Tóth István
Váradai János

Verőce, Ságvári E. u. 1.
Aszód, Baross tér 5.
Tatárszentgyörgy, Ált. Iskola
Jászberény, VII. Varga u. 3.
Dány, Fő u. 75.
Szár 1, Rákóczi u. 34.
Újhartyán, Fő u. 41.
Budapest, IX. Tompa u. 16.
Jászberény, Széchenyi u. 9.

1942.

Csikós Tibor
Farkas Lajos
Király Béla
Pápai István
Placsek Emil

Kishuta
Budapest, II. Endrődi u. 33.
Gyöngyös, Róbert K. u. 12.
Jászberény, Széchenyi u. 15.
Jászberény, Huszár u. 18.

1943.

Áchel Gyula
Bábosik Ottó
Fridvalszki Béla
Lencse Gyula
Lovas Kálmán
Molnár Béla
Potemkin Béla
Szécsi Antal
Tiborczi László
Vásárhelyi József

Budapest, V. Guszev u. 21. I/1a
Jászberény, Pesti u. 17/a.
Jászberény, Csillag u. 20.
Jászapáti, Petőfi u. 20.
Salgótarján, Karancs u. 29.
Jászberény, Köztársaság tér 2.
Jászberény, Kender u. 1.
Jászberény, Perc u. 2.
Jászberény, Bérkocsis u. 1.
Vác, Cserje u. 23.

1944.

Bozsik Tibor
Fábián Lajos
Finta István
Hajdú Kálmán
Horánszky László
Paksi Gyula
Sass András
Tukora János

Szolnok, Battyány u. 41.
Jászberény, Kiss E. u. 4.
Budapest, XIII. Hegedűs Gy. u. 64. fsz.
Hatvan, Wesselényi u. 7.
Cadca, CNV. CSSR.
Hatvan, Mező I. u. 3/c. III. 3.
Jászberény, Székely M. u. 5/4.
Jászberény, Báthori u. 32.

1945.

Dancsó Béla
Koncsek Pál
Molnár István
Piffkó János
Rózsa Imre
Sárréti István
Seress Gábor
Szentmiklóssy Lászlóné
Ulrich György
Varga Zoltánné

Cserkeszölő, Ady E. u. 1.
Újszász, Szanatórium
Jászszentandrás
Dobogókő, BM. Nevelőotthon
Újszász, Dózsa Gy. u. 18.
Füzesgyarmat, József A. u. 28.
Budapest, XX. Közműhelytelep u. 8.
Balatonalmádi, Felsőörsi u. 1.
Budapest, VIII. Szentkirályi u. 6.
Újszász, Iskola u. 10.

1946.

Gérecz István
Katona István
Kiss Tibor
Krajnák Tibor
Németh József
Rózsavölgyi Dezső
Dr. Tóth Dezső

Salgótarján, Salgó u. 7.
Szob, Nevelőotthon
Borsodnádásd, Lemezgyár, Kölcsey u.
Salgótarján, Pécskő u. 2. toronyház I. e. 3.
Budapest, XI. Karinthy F. u. 9.
Jászberény, Hunvadi u. 21.
Budapest, V. Nádor u. 14. III. 4.

1947.

Baráth Ferencné
Buga Árpád
Cseri József
Csirke Béla
Dudás Zoltán
Ferenc Tibor
Guba Béla
Horváth Gyula
Kluka István
Kovács Árpád
Kovács István
Kovács József
Öhm Lászlóné
Pári Sándorné
Pethes Margit
Rózsavölgyi Pál

Jászberény, Tötevény 17.
Jászladány, Kossuth u. 70.
Tápiószecső, Árpád u. 102.
Jászfényszaru, Szabadság u. 5.
Nádasladány, Ált. Iskola
Szolnok Járási Műv. Oszt.
Jászszentandrás, Rákóczi u. 75.
Kisterenye, Szabadság u. 1.
Jászberény, Szabadság u. 6.
Kisterenye, Kastély
Budapest, II. Fillér u. 52.
Szeged, Lenin krt. 36—38.
Szombathely, IX. Mg. Szakiskola
Tarnaméra, Árpád u. 29.
Miskolc, II. Poll Sándor u. 54.
Jászapáti, Ady E. u. 48.

Serfőző József
Simon Pálné
Szabó Mihályné
Szentkirályi Tóth Mária
Szécsi Zoltán
Szénási Béláné
Tasnádi Kálmánné
Tóth István
Törőcsik Jenő
Velkei Erzsébet
Végh József
Várszegi Mártonné
Dr. Wittmann Tiborné

Budapest, XI. Bocskai u. 82.
Jászberény, Rákóczi u. 2.
Szolnok, Vöröscsillag u. 14.
Jászberény, Fazekas u. 2.
Jászberény, Kiss Ernő u. 3.
Jászberény, Kossuth u. 120.
Újszász, Gimnázium
Jászapáti, Beloiannisz u. 10.
Jászsalsószentgyörgy, Ált. Iskola
Jászberény, Síp. u. 2.
Jászberény, Róka u. 1.
Szolnok, Tiszaparti Gimnázium
Szeged, I. Partizán u. 7.

1948.

Áprily Sándorné
Csinger József
Dr. Somogyi Sándor
Timár Mihályné

Jászberény, Petőfi tér 1.
Jászsalsószentgyörgy, Ált. Iskola
Budapest, XIV. Lumumba u. 9—11.
Jászberény, Kossuth L. u. 120. 4. ép.

1949.

Baráth Györgyné
Bánk Endréné
Karczag József
Korkos Jenő
Medve Pál
Rózsa Imréné
Rózsavölgyi Dezsóné
Szabó Ferenc
Szakali Jánosné
Szécsi Antalné

Jászberény, Széchenyi u. 24.
Budapest, Műv. Minisztérium
Iklad, Iskola tér 20.
Miskolc, Dessewffy u. 16.
Jászberény, Kórház u. 14.
Újszász, Dózsa Gy. u. 18.
Budapest, XI. Karinthy F. u. 9. II. 3.
Nemti, Ált. Iskola
Jászberény, Kossuth u. 30.
Jászberény, Perc u. 2/a.

1950.

Komáromi Tiborné

Apc, Ált. Iskola

1951.

Csirke Béláné
Czimer Árpád
Ferencz Tiborné
Hagyó Ernőné
Kazinczi Ernő
Kiss Józsefné
Körösi József
Ladányi Lajos
Osztraticzky Ferencné
Pál Károly
Szórád Sándorné

Jászfényszaru, Szabadság u. 5.
Szanda, Kossuth u. 29/c.
Szolnok, Keskeny J. u. 69.
Jászberény, Hold u. 6.
Mátraszele, Tóvégi u. 13.
Budapest, XIII. Muk L. u. 5/d. fsz. 1.
Alsótold, Toldi u. 20.
Jászkisér, Deák F. u. 26.
Jászszentandrás, Ált. Iskola
Zagyvarékas, Felszabadulás u. 5.
Jászberény, Fehértói u. 7/a.

1952.

Gledura Lajos
Gledura Lajosné
Hájas Magdolna
Karczagi Józsefné
Piffkó Jánosné

Jászberény, Kossuth u. 118.
Jászberény, Kossuth u. 118.
Jászberény, Cserta I. u. 12.
Iklad, Iskola tér 20.
Dobogókő, BM. Nevelőotthon

1953.

Kiss Józsefné
Kiss Tiborné
Pethes Katalin
Rapavi Kázmérné
Dr. Szabó Istvánné
Szabó Lajosné
Tajta Miklósné
Tomba Vilmosné

Jászberény, Dózsa Gy. u. 22.
Jászberény, Kossuth u. 118.
Jászágó, Ált. Iskola
Mélykút, Zrínyi u. 4/c.
Szeged, József A. sgt. 4. II. 9.
Kunszentmárton, Mátyás kir. Isk.
Tizzaszőlős, Ált. Iskola
Kál, Fő út alsó 98.

1954.

Gerhát Jánosné
Dr. Karsai Jánosné
Mészáros Jánosné

Jászberény, Sándor u. 12/a.
Ceglédbercel, Pesti u. 76.
Kunhegyes, Rákóczi u. 50.

1955.

Németh Józsefné
Varga Ferencné

Jászberény, Hunyadi u. 21.
Kisújszállás, Vásár u. 9/2.

1956.

Balogh Sándorné
Csillik Józsefné
Ducza Katalin
Gutman Józsefné
Jáger Andrásné
Kalmár Istvánné
Lovász Tiborné
Polyák György
Sindelár Lászlóné
Somlai Lajosné

Oroszlány, Rákóczi u. 10.
Jászberény, Thököly u. 30.
Túrkeve, Vörösmarty u. 30.
Szolnok, Ságvári krt. 4. II. 6.
Jászladány, Alkotmány u. 26.
Jászladány, Jókai u. 22/a.
Kótelek, Kossuth u. 50.
Mátrászentimre, Eötvös u. 15.
Törökszentmiklós, Kossuth u. 253.
Gyöngyös, Máriássy u. 1.

1957.

Kaplár Jánosné
Szabó Béla

Jászberény, Gyár u. 2.
Jászárokszállás, Jászai u. 4.

1959.

Kovács Béláné
Litkei Katalin
Zsótér Dezsőné

Kál, Fő u. alsó 3.
Jászberény, Bercsényi u. 84.
Jászberény, Mező u. 36.

1960.

Cseh Máté
Cseh Máténé
Fábián Zoltáné
Máthé Zoltánné
Veszelszky Imréné
Zavarkó Ferenc

Kocsér, Petőfi Iskola
Kocsér, Petőfi Iskola
Jászberény, Szövetkezet u. bérház
Salgótarján, Felszabadulás u. 44.
Gyöngyös, Bethlen u. 6.
Hatvan, Balogh Á. u. 16.

1962.

Bóna Mária
Donkó Dénesné
Dósa Ferencné
Farkas Anikó
Gyenes Imréné
Kindert Ferenc
Kis Gábor
Kun Istvánné
Marik Mihály
Miskó Lászlóné
Molnár Gyula
Molnár Gyuláné
Móricz Györgyné
Nagy Istvánné
Pozderka István
Szabó Gézőné
Szébenyi Józsefné
Tarják Lászlóné
Tálas Imréné
Tolnai Józsefné
Valyó Margit

Heves, Ált. Iskola
Tiszaroff, Görbemajor Á. G.
Jászládány, Tűzoltó u. 1/a
Szolnok, Kolozsvári u. 69/b
Jászberény, Vasútállomás
Fegyvernek, Ált. Iskola
Szolnok, Móra Ferenc u.
Tiszafehérvár, Kossuth u. 93.
Rákóczi, Ált. Iskola
Szécsény, Rákóczi u.
Alattyán, Honvéd u. 1.
Alattyán, Honvéd u. 1.
Szentlőrinc, Ált. Iskola
Újszász, Jász u. 6/a
Törökszentmiklós, Bacsó B. u. 1.
Salgótarján, Pécskő u. 3/c 4. e.
Jászberény, Riszner József sétány
Szécsény, Rákóczi u. 102.
Balatonfüred, Sírkert u. 9.
Tiszaigar, József A. u.
Jászberény, Sárosér u. 3/b

1963.

Bánki Edéné
Szabó Józsefné
Reményi Istvánné

Csány, Arany J. u. 2.
Jászberény, Csillag u. 16.
Zagyvarékas, Iskola u. 10.

1964.

Gedon László
Máthé Attiláné
Rekenyi Terézia

Szolnok, Vágóhíd u. 4.
Fegyvernek, Bajcsy Zs. u. 22/a
Budapest, XVIII. Katona J. u. 3.

1965.

Fellner Károly
Jakab György
Polyák Csaba
Ürögdi Piroska

Tiszabura, Táncsics M. u. 227.
Szolnok, Tompa M. u. 3.
Abádszalók, József A. u. 17.
Gyöngyös, Török Ignác u. 15.

1966.

Fejes Erzsébet
Magócs Erzsébet

Nagykőrös, Tamás u. 6.
Nagykáta, Dózsa Gy. u. 12.

1967.

Fellner Károlyné

Tiszabura, Táncsics M. u. 227.

Köszönetnyilvánítás

Név szerint is köszönetet mondunk mindazoknak, akik régi kedves emlékeiket a kiállítás céljaira felajánlották:

Donkó Dénesné	Tizsasúly,
Kaszab Károly	Gyöngyös,
Kádár Ágoston	Szolnok,
Király Béla	Gyöngyös,
Ladányi Lajos	Jászkisér
Miszlay Zoltánné	Hatvan,
Molnár János	Jászszeptandrás
Cpra Lajos	Cegléd,
Paulovits Illésné	Kunszentmárton,
Pfeiffer György	Fegyvernek,
Sárréti István	Füzesgyarmat,
Solymosi Sándor	Budapest,
Szűcs Pálné	Szolnok,
Várnai Sándor	Cegléd

Ugyancsak köszönetet mondunk Kiss Endrének (Jászapáti) és Szilák Ferencnek (Miskolc), akik az ünnepségek után juttatták el visszaemlékezéseiket, irodalmi alkotásaikat, Rózsavölgyi Pálnak (Eger), aki gazdag kottaanyagát, Solymosi Sándornak (Budapest), aki régi tankönyveit küldte el intézetünknek.

Benépesülési adatok

Tanév	Tanulók	Oklevelet szereztek	Tanév	Tanulók	Oklevelet szereztek
1917—18	41	—	1928—29	113	18
1918—19	58	—	1929—30	129	—
1919—20	62	—	1930—31	180	36
1920—21	104	30	1931—32	181	39
1921—22	91	33	1932—33	173	40
1922—23	75	15	1933—34	189	49
1923—24	85	2	1934—35	175	56
1924—25	95	23	1935—36	141	36
1925—26	64	7	1936—37	122	23
1926—27	80	12	1937—38	119	39
1927—28	101	15	1938—39	135	19

Tanév	Tanulók	Oklevelet szerezték	Tanév	Tanulók	Oklevelet szerezték
1939—40	146	40	1953—54	311	66
1940—41	161	34	1954—55	239	60
1941—42	177	12	1955—56	186	71
1942—43	163	31	1956—57	152	78
1943—44	198	36	1957—58	123	100
1944—45	253	30	1958—59	122	61
1945—46	351	65	1959—60	123	199
1946—47	369	63	1960—61	108	76
1947—48	376	48	1961—62	160	47
1948—49	329	72	1962—63	177	57
1949—50	231	3	1963—64	180	64
1950—51	280	107	1964—65	191	73
1951—52	290	74	1965—66	180	126
1952—53	299	99	1966—67	191	87
			1967—68	181	97

Megjegyzések a benépesülési adatokhoz

1917-től 1924-ig négyéves a képzés.

1927—26 tanévben indul az első V. évfolyam, ugyanakkor az intézet szűkös elhelyezése nem teszi lehetővé I. évfolyam indítását.

1938—39-ben líceumi osztályokban kezdik tanulóink tanulmányaikat. Tekintve, hogy a tervezett tanítóképző akadémia nem nyílik meg, gyakorlatilag továbbra is öt-éves tanítóképzőt végeznek. A líceum 1950-ben megszűnik. A végzők líceumi érettségit tesznek. Ugyanekkor az ötéves tanítóképző is megszűnt, 1950-ben csak tanulmányaik során elmaradt tanulók tesznek képesítővizsgát. A megszüntetett ötéves képző utóda a pedagógiai gimnázium, amely négyéves, de 1950-től Jászberényi Áll. Tanítóképző néven szerepel 1959-ig. 1950-től a négyéves középiskola elvégzése után tanítóképzői érettségi vizsgát tesznek tanulóink, majd egyéves iskolai gyakorlat után térnek vissza tanítóképesítő vizsgálatra.

A pedagógushíányra való tekintettel 1950-től elég magas azoknak a száma, akik minisztériumi engedély alapján, középiskolai érettségi bizonyítványuk birtokában tantervkülönbözeti vizsgát tesznek, ezt követően tanítóképzői kiegészítő és képesítő vizsgán szereznek oklevelet. Ez magyarázza a kiadott oklevelek viszonylag magas számát.

Az oklevelek számának növekedését másrészt az okozza, hogy érettségizettek számára úgynevezett „párhuzamos IV. osztályok” indulnak. 1957-ben és 1958-ban ezek a tanulók egy év után tanítóképzői kiegészítő érettségi vizsgát tesznek, majd ugyancsak egy év iskolai gyakorlat után jönnek tanítóképesítő vizsgára.

A felsőfokú tanítóképzés 1959—60-ban indul meg, de e tanévben még képesítőzik két középfokú képzőt végzett osztályunk is.

A teljesség kedvéért jegyezzük meg, hogy 1955-től 1959-ig a tanítóképző mellett leánygimnázium is működött az intézettel közös igazgatóság alatt. Ennek létszámadatai a táblázatban nem szerepelnek.

Ugyancsak nem tüntettük fel a dolgozók óvónőképzőjének adatait, amely intézetünkben 1952-től 1955-ig működött.

Kitüntetések 1965-től

Andrási Béla	„Az oktatásügy kiváló dolgozója” 1965
	„Munka Érdemrend ezüst fokozata” 1967
Fábián Zoltán	„Az oktatásügy kiváló dolgozója” 1965
Kopácsy Béla	„Munka Érdemrend ezüst fokozata” 1967
Szabó Mihály	„Az oktatásügy kiváló dolgozója” 1965
Szécsi Zoltán	„Az oktatásügy kiváló dolgozója” 1968
Szombathy Miklós	„Az oktatásügy kiváló dolgozója” 1967
Tóth Gyula	„Az oktatásügy kiváló dolgozója” 1967

III. OKTATÓ-NEVELŐ MUNKÁNK

Szakcsoportjaink életéből

A pedagógiai szakcsoport

az intézet legnépesebb szakcsoportja. A pedagógia-pszichológia szakos tanárokon kívül idetartoznak a rajz szakos tanárok és a gyakorlóiskola igazgatója is. Az utóbbi személye révén még szorosabbá fűződik a kapcsolat az elmélet és a gyakorlat, a szakcsoport és a gyakorlóiskola között. Növeli a szakcsoport munkájának hatékonyságát és kiterjedtségét az a tény is, hogy a gyakorlati kiképzés, a szakmai gyakorlaton lévő hallgatókkal kapcsolatos szervezési, irányítási és végrehajtási feladatok is e szakcsoport profiljába tartoznak. Végül soron a gyakorlóiskolai szakfelügyeletet is ez a szakcsoport tartja kézben az érdekelt többi szakcsoport tagjainak bevonásával.

A szakcsoport munkájának központjában a kommunista pedagógusképzés érdekében történő oktató-nevelő munka színvonalának állandó emelése, fejlesztése áll. Ennek érdekében az egyéni érdeklődés és a követelmények megszabta továbbképzés mellett a szakcsoport tagjai szervezeten, kollektív jelleggel 3 éves ideológiai-szakmai továbbképzési terv alapján az értelmi erők, képességek pszichológiai, oktatás- és neveléslélektani tanulmányozása állott.

Szakcsoportí értekezleteiket havonta tartották az iskolai év egészére szóló munkaterv alapján. Továbbképzési igénnyel foglalkoztak az észlelés, a megfigyelés, az emlékezés, a képzelet oktatás- és neveléslélektani problémáival. Előadás hangzott el a szovjet didaktika új irányzatairól, az ifjúkor fejlődéslélektani kérdéseiről, a politéchnikai képzéssel kapcsolatos alapfogalmak tisztázásával kapcsolatban a IV. Nemzetközi Politechnikai Szeminárium évében foglalkoztak behatóan. A jól sikerült politéchnikai tárgyú kiállítás szervezése, rendezése szintén a szakcsoport munkája volt. A programszerű továbbképzést szolgáló témák, problémák exponálása, feltárása, megvitatása mellett lehetőség nyílt arra is, hogy a szakcsoport tagjai beszámoljanak kutató, feldolgozó munkájuk állásáról, helyzetéről, nemkülönben mindennapos nevelő-oktató tevékenységükkel kapcsolatos esetleges nehézségeikről vagy eredményeikről is. A szakcsoport tudományos munkásságában külön értékelendő, hogy egyes tanárok arra alkalmas hallgatókat is bevonnak kutató- és feldolgozó munkájukba.

A nevelés egységének biztosítása és hatékonyságának fokozása érdekében 1967 szeptemberétől kezdve úgy határozott az Intézeti Tanács, hogy minden évfolyamot egy-egy szakcsoport patronál. E határozat értelmében a pedagógiai szakcsoportból kerül ki az első évfolyam három csoportpatronáló tanára. Nevelési tapasztalataik szervezett megbeszélésére is sort kerítenek szakcsoportí értekezleteiken. Az újszerű szervezés eddigi tapasztalati biztatóak.

Ugyancsak e szakcsoport feladata, hogy a KISZ-szervekkel egyetértésben irányítsa, vezesse a II. éves hallgatók mozgalmi gyakorlati munkájának rendjét. A folyó iskolaévben a minisztérium közvetlen segítséget adott ehhez az igen fontos munkához azért, hogy egységessé óhajtja tenni a mozgalmi munkára való előkészítés alapvető tennivalóit.

A szakcsoport mint szervezeti egység, de a szakcsoport tagjai egyénekként is jó kapcsolatokat tartanak más intézetek szakcsoportjaival, tanáraival. Ez a kapcsolat a jövőben mindinkább tervszerűbbé, szervezettebbé válik.

A marxizmus-leninizmus szakcsoport

feladatait az intézet egységes rendszerének és szervezetének részeként oldotta és oldja meg egyre jobban. Ennek érdekében szorosabbá váltak munkakapcsolatai a többi szakcsoporttal és a gyakorló ált. iskolával. Jelentős eredmény, hogy a tagok figyelmének előterébe került a hallgatóság tanítási gyakorlati munkája. Ez lehetőséget ad arra, hogy közelebbről lemérhessék a hallgatók fejlődését, és a tapasztalatok alapján hatékonyabb eljárásokat követhessenek tanítványaik tudatos szocialista pedagógussá válása érdekében.

A marxizmus-leninizmus oktatását az MSZMP IX. kongresszusának határozatai és az MSZMP KB Ideológiai Irányelvei szellemében igyekeztek végezni. Elsődleges feladatnak tartották a hallgatók marxista világnézetének tudományos meg-alapozását. Oktató-nevelő munkájuk súlyozott irányvonala volt feltárni a munkásosztály harcának okait, szükségszerűségét, történelmi feladatait, hogy ifjúságunk politikai meggyőződésében a munkásosztály és ügye, a szocializmus mellé álljon, tanulmányi és majdani munkájában jusson kifejezésre a munkásosztály harcának támogatása.

Arra törekednek, hogy biztosítsák az oktatott anyag életszerűségét, s hogy a hallgatóság a marxizmust mint ma is élő és fejlődő tudományt ismerje meg, amely választ ad, útba igazít napjaink kérdéseiben is. Ezzel kapcsolatban fejlesztették a hallgatók érdeklődését a társadalmi valóság mindennapi alakulása iránt. A közelmúlt éveiben a gazdasági mechanizmus reformja és az imperializmus népellenes agresszív politikája állt agitációjuk és propagandájuk előterében.

Sikerült kialakítaniuk és a továbbiakban féltve kell őrizniük a bizalom és az őszinteség légkörét, azt a pedagógiai alaphelyzetet, amelyben a marxista meggyőződésű és szakos tanár mint tapasztaltabb ember is türelemmel, hatékonyan segítheti a hallgatóság önfejlődését. Igen kevés százalékot leszámítva, a hallgatók tanulmányi fegyelme, a marxizmus tanulásához való viszonya jó. S egyre inkább lehet támaszkodni az oktatási folyamatban a hallgatóság öntevékenységre, aktív közreműködésére. A hatékonyabb oktató-nevelő munka érdekében a jelenlegi legfontosabb feladat a differenciáltabb foglalkozás az egyénekkel és a még korszerűbb előadási forma kialakítása. A jobb eredmények elérésében segítő tényező, hogy a szakcsoport mindhárom tanára az elmúlt években is törődött pedagógiai és szakmai-ideológiai továbbképzésével.

A nyelvi és irodalmi szakcsoport

munkaterületei: a hallgatók anyanyelvi műveltségének gondozása, fejlesztése; irodalmi- esztétikai igényeik lehető kielégítése, látásmódjuk irányítása, szélesítése, ezzel világnézetük szilárdítása; az anyanyelvi módszertanok minél korszerűbb szinten történő oktatása; a területi népművelő munkára való felkészítés; az idegen nyelvek tanításával kapcsolatos oktató-nevelő tevékenység ellátása.

Legfőbb gondozója a szakcsoport az intézeti, a KISZ- és az MSZBT-rendezvények előkészítésének, megszervezésének. Az audio-vizuális szemléltetőeszközök kezelésének elsajátíttatásában szintén vállalt részfeladatot.

Az oktató-nevelő-képző munka minél jobb ellátása, önmaguk ideológiai továbbképzése érdekében a szakcsoport tagjai éves munkatervük szerint dolgoztak. Az egyéni érdeklődésük és tudományos munkájuk megkívánta egyéni továbbképzésükön felül havi szakcsoport-értekezleteken tárgyalták meg a közös érdeklődésre számot tartó kérdéscsoportokat. Gyakran keresték egyes problémakörök közös szakcsoport-értekezleten való megvitatásának lehetőségeit.

Így az érdekelt szakcsoportokkal közösen tárgyalták meg a marxista esztétika időszzerű problémáit, az Ideológiai Irányelvek kulturális vonatkozásait, a szocialista hazafiságra és internacionalista szemléletre való nevelés kérdéseit, az érzelemaktiváció problémakörét az oktató-nevelő munkában, a felvételi vizsgák finomításával kapcsolatos igényeket és terveket, az intézeti könyvtár még jobb hasznosításának kérdéseit.

A szakcsoport hároméves továbbképzési kerettervében különös gonddal foglalkozik a módszertanok oktatásának jobb hatásfokával, gyakorlatibb jellegét érvényesítő eljárások kidolgozásával, ezen belül az érzelmi nevelés és az értelmi erők fejlesztésének kérdéseivel, az újabb didaktikai irányzatok eredményeinek tanulmányozásával; a hallgatók világnézeti fejlődésének erősítésével, ezen belül az olvasóvá nevelés a csoportpatronáló munka hatásosabb eljárásaival; a nyelvi kulturáltság összetevőinek vizsgálatával, a szóbeli előadóképesség fejlesztésének kérdéseivel. Ez utóbbi cél gyakorlati megvalósítását szolgálják az évenként csoportkeretekben és intézeti síkon megrendezésre kerülő szavaló- és szép kiejtési versenyek. A szakcsoport tagjainak tudományos kutatómunkája metodikai, esztétikai és nyelvoktatási kérdések felé irányul. A megjelent publikációk ezekből a témakörökből dolgoztak ki egy-egy részkerdést.

A természettudományi szakcsoport

elsőrendű munkaterülete a hallgatók természettudományi műveltségének fokozása. A hallgatók nagy százaléka jelentős hiányosságot árul el ebben a tekintetben. Túlteng a humán érdeklődés. A tanítóképző jelenlegi programja is sok vonatkozásban egyoldalúan humán jellegű.

A szakcsoport tagok szakmai továbbképzési célja volt a materialista, tudományos világnézet természettudományos megalapozása. E célból szakcsoport értekezleteken sorra vették azokat a fizikai, kémiai, csillagászati, biológiai problémákat, amelyek a világnézet megalapozásában döntő jelentőségűek. Megbeszéléseik eredményeit igyekeztek előadásaikban felhasználni. Sajnos, a tanítóképzés jelenlegi keretei erre igen kevés lehetőséget adnak. Az 1967/68. tanév első felében speciálkollégiumot indítottak „Világnézetünk természettudományos alapjai” címen. A kollégiumot szép számmal látogatták az elsőéves hallgatók. A marxizmus tanulásában ezt gyümölcsözőnek találták. Tudományos előadások, természettudományos vetélkedők rendezésével is próbálta a szakcsoport ezeket a célokat megközelíteni.

A szakcsoport valamennyi tagja módszertant tanít. Egy kivételével tanítási gyakorlati csoportot is vezetnek. Így szoros kapcsolatot tartanak a gyakorlóiskolával. A tanítási gyakorlatok vezetésével kapcsolatban merült fel annak a szükségessége, hogy foglalkozzanak nem szaktárgyaik módszertanával is. Több éven át tartó munkával végezték ezt el.

A szakcsoport kivette részét a tananyag korszerűsítésének munkájából is. A csoportvezető az országos matematikai szakbizottságnak volt elnöke. E minőségben két jegyzetvítát és egy országos szaktárgyi értekezletet szervezett és vezetett. Jegyzetírás terén is támogatták a tanítóképzés ügyét. Krasznay Ferenc írta a mezőgazdaságtani jegyzetet, továbbá az anatómia és fiziológia jegyzetnek egyik lektora volt.

A szakcsoport matematika szakos tagjai élénk figyelemmel kísérik az országban és külföldön folyó matematikatanítási kísérleteket. E célból több látogatást végeztek a budapesti, a rákoshegyi és a tarnaméri kísérleti iskolákban, valamint az Egri Tanárképző Főiskola gyakorló általános iskolájában. Látogatásaik használható tapasztalatait igyekeztek átvinni a gyakorlóiskolába és a gyakorlati kiképzésbe.

Az ének-zene szakcsoport

legfőbb feladatának tartja az oktatási reform céljainak megvalósítását azon a sajátos területen, amelyen oktató-nevelő munkájával tevékenykedik.

Kutatják azokat a módszereket, amelyek a zenei ismeretanyag — elsősorban a pedagógiai gyakorlat szempontjából történő — egyre inkább hatékony és alapos elsajátítását biztosítják. Ezt a célt szolgálja a zenei ismeretekre épülő érzelmi és esztétikai nevelés módszereinek állandó kutatása is.

A hallgatók gyakorlati oktató-nevelő munkájának hatékonyságát, ill. annak fokozható eredményességét tartották szem előtt akkor, amikor kísérletképpen bevezették az ált. iskola négy osztályában tanítandó énekanyag alapos ismertetését. Mindez konkrét lehetőséget nyújtott számukra ahhoz is, hogy a hallgatóknak világosan megmutathassák az egy-egy anyaghoz kapcsolódó értelmi, érzelmi és esztétikai nevelés lehetőségeit és módszereit. Ezek a kísérletek és a hozzájuk fűződő kutatások eredményesek és hasznosak mind a szakcsoport tagjai, mind a hallgatók számára.

Ugyancsak az oktató-nevelő munka hatékonyságát fokozzák azzal is, hogy a zenei formanyelvre vonatkozó kutatásaik eredményeit pedagógiai munkájukban igyekeztek felhasználni. Ennek eredménye, hogy a hallgatók is egyre szélesebb és mélyebb ismeretekkel rendelkeznek a zenei jelrendszer vonatkozásaiban és annak módszeres átadásában is.

Hároméves ún. perspektivikus tervükben célul tűzték maguk elé, hogy magnetofonszalagra veszik az ált. iskola négy osztályának énekanyagát, és a zenei formanyelvre, a zenei jelrendszerre vonatkozó utasításait írásban rögzítik abban a sorrendben, ahogyan az énekeket felvették.

A szakcsoport minden esztendőben előkészítette az Intézeti Napokkal kapcsolatos hagyományos hangversenyt. 1967-ben magas színvonalú hangversenyt rendezett a Nagy Októberi Szocialista Forradalom és az intézet fennállásának 50. évfordulója tiszteletére.

A szakcsoport tagjai részt vesznek a városi kulturális életben is. Általában segítik a zenei élet megmozdulásait. Felkérésre az intézeti kórusal mindig szívesen vállaltak szereplést. Seregszemenként mint bíráló bizottsági tagok is nem egy esetben részt vettek.

A szakcsoport vezetője a hallgatók segítségével vezeti, ill. patronálja a városi Munkáskórust. A szakcsoport kapcsolatot tart az Esztergomi Tanítóképző Intézet ének-zenei szakcsoportjával, az Egri Tanárképző Főiskola ének-zene tanszékével.

A tanítójelöltek gyakorlati kiképzéséről

A hivatásra való gyakorlati felkészítés már az intézetben megkezdődik; nem is lehetne másként korszerű pedagógiai, pszichológiai alpműveltséget elsajátítani. Végeredményben minden elméleti stúdium a majdani tanítói gyakorlatot szolgálja, éppen ezért az egyes elméleti tantárgyakat kezdettől fogva áthatja az iskolai munka gyakorlata.

Szerencsés dolog, hogy hallgatóink egy épületben tanulnak az általános iskolai tanulókkal, velük nap mint nap találkoznak, s közvetlen kapcsolatban vannak a gyakorlóiskola nevelőivel. Ez az iskolaközei légkör mindenképpen jótékonyan hat a jelöltek gyermek- és hivatásszeretetére.

A szervezett gyakorlati kiképzés változatos formái alkalmasak arra, hogy az intézetből kikerülő hallgatók megállják helyüket leendő munkahelyükön. A tanítóképzés történetében a mostani kiképzési rendszer a legszínvonalasabb, de még nemzetközi viszonylatban is a legfejlettebbek közé tartozik.

A gyakorlati képzés főbb formáit csak néhány szóval tudjuk itt bemutatni.

1. Csoportos óralátogatások

A különböző elméleti tárgyak tanulása során a hallgatói csoportok szaktanári vezetéssel 1-1 tanítási órát meglátogatnak. A látogatásra előzetes felkészítést kapnak, a látogatás után pedig közösen megvitatják tapasztalataikat. Ilyen formán találkoznak először leendő munkaterületükkel, ezért a gyakorlóiskola nevelői tudásuk, képességeik legjavát igyekeznek nyújtani, hogy maradandó élmény legyen a jelöltek számára minden óralátogatás.

2. Egyéni hospitálások

A három év alatt összesen 12—15 napot töltenek el hallgatóink a különböző gyakorlóiskolai osztályokban. Tapasztalataikról megadott szempontok szerint írásbeli beszámolót készítenek. Kezdetben csupán szemléli a munkának, másodéves koruktól kezdve azonban egy-két órát már tanítanak is.

3. Bemutató tanítások

Mielőtt a jelöltek megkezdenék tényleges tanítási gyakorlataikat, a módszertani tantárgyak oktatása keretében bemutató tanításokon s ezek elemzésében vesznek részt. E tanításokat a gyakorlóiskola nevelői végzik, bemutatva a hagyományos és a modern pedagógiai eljárásokat, ám ügyelve arra, hogy korszerű eljárásaik a kinti iskolákban is megvalósíthatók legyenek. Az intézetben minden hallgató összesen 42 bemutató tanításon vesz részt, tehát módja van megismerkedni a különböző tantárgyak és órátípusok alapvető problémáival.

4. Gyermekmegfigyelési gyakorlatok

A pszichológia tanulása keretében két féléven át minden hallgatónk egy-egy gyakorlóiskolai gyermekkel ismerkedik meg közelebbről. (Családi körülményeivel, iskolai munkájával, képességeivel, lelki tulajdonságaival stb.) A gyermek és a „kistanító” bensőséges kapcsolata életre szóló élményt jelen mindkettőjük számára.

5. Kisdobos (mozgalmi) gyakorlatok

Az első tanév végén egyhetes kiképző táborozáson vesznek részt a hallgatók, itt megismerkednek a mozgalmi munka elméleti és gyakorlati kérdéseivel. Ezt követően szeptembertől ifivezetőként tevékenykednek a gyakorlóiskolai, városi kisdobos rajoknál, úttörőházi szakkörökben. Az elmúlt tanévben több hallgatónk segítette a környékbeli tanyai iskolák mozgalmi munkáját is.

6. Tanítási gyakorlatok

Ez a kiképzés legfontosabb formája. Kis (10—12 fős) csoportokban a metodikus tanárok s a gyakorlóiskolai nevelők részvételével szerzik meg hallgatóink a tanítási munkához szükséges jártasságokat. Alapos előkészület után, az egész csoport jelenlétében tanít egy-egy hallgató; a tanítást részletes megbeszélés, vita, elmézés követi.

A második tanévtől kezdődő tanítási gyakorlatok során csoportonként mintegy 80 (személyenként tehát 7—8) órát tanítanak a hallgatók. Hogy mennyire komolyan veszik ezt a munkát, arról tanulmányi eredményeik tanúskodnak: tanítási gyakorlati osztályzataik — a szigorú követelmények ellenére — valamennyi tantárgy közül a legjobbak közé tartoznak.

Sajnos az új tanterv bevezetésével a III. évfolyamon a gyakorlati kiképzés heti 3 órára csökkent. Ugyanakkor, amikor fájlaltuk ezt a változást, megpróbáltuk az alacsonyabb óraszám hatékonyságának fokozását. Kísérleti jelleggel, a Művelődésügyi Minisztérium engedélyével órarendileg sűrítettük a rendelkezésre álló időt. Az egyik héten 1 órában tartottunk előkészítést, a következő héten 3 órát tanítottak és 2 órát fordítottunk a tanítások megbeszélésére.

Az egy óra előkészítéssel fokoztuk a hallgatók önállóságát, a három óra tanítás pedig változatos képzési lehetőségeket kínált.

a) Egy hallgató három különböző tantárgyat tanított ugyanabban az osztályban. Így sokoldalúbban ismerhették meg a jelölt képességeit, erényeit és hibáit. Teljesebb képet kaphattunk munkájáról.

b) Három hallgató ugyanazt a tantárgyat tanította különböző osztályokban. Ez a követelményszintek változásainak élményszerű bemutatását, az egyes osztályok közötti különbségek észrevételét segítette elő. Különösen érdekes ez a forma a koncentrikusan bővülő tantervi anyagrészek tanítása esetében.

c) Ugyanannak a tanítási anyagnak párhuzamos osztályokban, más-más felfogásban és módszerekkel történő tanítása a metodikai változatosság gazdag lehetőségeiről győzte meg a hallgatókat.

A kétórás megbeszélés keretében jobb feltételek adódtak az elmélyült, lényegkiemelő elemzésre. A csoport minden tagját be tudtuk kapcsolni a munkába, azaz a csoport aktivizálása is sikeresebb volt, mint az egyórás megbeszélések keretében.

7. Szakmai gyakorlat

A harmadik tanévben a hallgatók négyhónapos összefüggő szakmai gyakorlaton vesznek részt valamelyik területi általános iskolában. Munkájukat hozzáértő, képzett gyakorlatvezetők irányítják. A gyakorlat során 1-1 hónapot tölthetnek az alsó tagozat osztályaiban, közben megismerkednek a tantestület s az iskola életével, az ifjúsági mozgalom munkájával, a község társadalmi, politikai, kulturális életével.

Az eddig kiküldött jelöltjeink jól megállták helyüket: színvonalas volt tanítási munkájuk; hamar beilleszkedtek a tantestületbe; megnyerték a gyermekek és a szülők bizalmát; igyekeztek tudásuk legjavát adni, sokat tanulhattak a testület tagjaitól. A gyakorlat végén igen sok igazgató, illetve gyakorlatvezető írja, hogy testületük nagyon szívesen fogadná véglegesen is gyakorlaton lévő hallgatóinkat.

A hallgatók közül sokan a területi gyakorlat terheinél többet vállaltak magukra: önként jelentkeztek önálló osztályvezetői munkára azokhoz az iskolákhoz, ahol nincs elegendő tanító. Vállalták a mostoha körülményeket, az önálló és felelősségteljes munkát, mert szeretik hivatásukat. 1965 szeptemberétől kezdve összesen 74 hallgató egy-egy félévre, a legutóbbi tanévben 19 hallgató egész évre vállalta az osztályvezetői munkát, ezzel enyhítve az iskolák személyi gondjait.

A gyakorlati képzés előbb ismertetett formáin kívül sok más módon kerülnek még közvetlen kapcsolatba hallgatóink az iskolával, a 6—10 éves gyermekkel. Így pl. segítséget adnak a város gyermekvédelmi munkájához; tevékenyen bekapcsolódnak a gyakorlóiskolai szertárfejlesztő munkába; néhányan elmennek nyári táborozásra; laboratóriumi kísérleteket végeznek a tanulókkal; tanulják és gyakorolják a modern technikai (oktatási) eszközök kezelését stb.

Ismertetésünkben csak a főbb tényekkel foglalkozhattunk, ám ezeknek a változatos formáknak pusztá felsorolása is bizonyítja, hogy a tanítóképzés a legkorszerűbb elveket követi, amikor az elméleti és gyakorlati képzés egységét, a tényleges gyakorlás emberformáló hatását igyekszik maximálisan érvényesíteni.

Ehhez természetesen nem elegendők az intézet erőfeszítései; továbbra is nélkülözhetetlen a város és a két megye megértő segítése. Ez a szoros együttműködés a biztosítéka annak, hogy az évente munkába álló 60—65 hallgatónk az eddigiekhez hasonlóan dicséretes szorgalommal, hivatásszeretettel dolgozzék.

Fábián Zoltán
vezető metodikus

Kulturális életünk

Az elmúlt években Kulturális Bizottság működött intézetünkben.

Tapasztalatunk szerint — kis létszámú intézmény lévén — elegendőnek bizonyul, ha különféle szervezeteink ilyen irányú munkájának összehangolását egy személy végzi. Ezért az utóbbi tanévben dr. Horgosi Ódön intézeti tanárt bízta meg az Intézeti Tanács azzal, hogy az intézetvezetés, a KISZ, a kollégium és más szervezetek kulturális tevékenységéhez támogatást nyújtson, szükség esetén az illetékes szakcsoportok segítségét is kérje.

A sokrétű kulturális tevékenység között említhetjük az intézeti ünnepélyek megrendezését, az intézeti és külső előadók felkérése útján szervezett előadásokat, versenyeket, vetélkedőket, ankétokat és a szakkörben végzett folyamatos kultúrtevékenységet.

Beszámolónkban is ezt a felosztást követve kívánunk megemlékezni néhány jelentősebb, mindnyájunk számára élményt jelentő eseményről.

Örömmel állapíthatjuk meg, hogy az utóbbi években emelkedett az intézeti ünnepélyek színvonala. Immár hagyomány, hogy éves terv alapján minden ünnepély megszervezése más-más évfolyam feladata. Ez elkerülhetővé teszi az egyes szereplők túlterhelését, nemes verseny alakul ki spontánul is, és kellő idő áll rendelkezésre a felkészüléshez, a tervek finomításához. Az ének-zenei műsorok összeállításához mindenkor segítséget adott az ének-zenei szakcsoport.

Ünnepélycink közül az intézet fennállásának 50. évfordulójára ünnepségek mellett különösen kiemelkedett az I. évfolyam által március 21-én rendezett megemlékezés. A Tanácsköztársaság születésének évfordulóját irodalmi színpad keretek között az értelemhez és az érzelmekhez is szóló módon, igen színvonalasan tették maradandó élményünké a szereplők.

Minden esetben kulturális megmozdulást jelentettek az élménybeszámolók, politikai tájékoztatók, neves külső előadók fogadásai. Ezek közül néhányat külön is megemlítnünk.

Ilku Pál művelődésügyi miniszter 1967. április 21-én látogatta meg intézetünket. A tanárokkal és a hallgatókkal folytatott beszélgetés sok problémánkra adott választ és szempontokat további munkák javításához.

Váci Mihály költő irodalmi estje 1966. október 14-én a hivatásszeretet erősítését szolgálta. A régebben nyírségi tanító, a ma költője mutatott rá a falusi tanító előtt álló magasztos feladatokra.

Hasonlóan értékes volt számunkra **dr. Gombár Józsefnek**, a KISZ KB munkatársának, **Gulyás Pálnak**, a Népszabadság munkatársának, **Hegedűs Kálmán** rendőral-

ezredesnek, **Szekeres Lászlónak**, a járási pártbizottság titkárának és **Bacsza Ferencnek**, a városi pártbizottság titkárának előadása. Mindegyik előadó úgy tudott szólni a maga munkaterületéről, hogy azt a leendő pedagógusok szemével tudja megláttatni.

A belső erőkből biztosított esti előadások is szélesítették hallgatónk látókörét. Ezek közül említhetjük **Kopácsy Béláné** int. tanár előadását, aki városunk kiemelkedő két zenei tehetségéről, Rácz Aladáról és Székely Mihályról emlékezett meg. **Almási Klára** II. éves hallgatónk Verdi-estje ugyancsak említésre méltó.

Mint említettük, elég sok alkalommal került sor vetélkedőkre, ankétokra is főleg a KISZ rendezésében. Ezek közül elsősorban női kórusunkat említjük meg, amely 1967-ben a kórusok járási vetélkedőjén, 1968-ban a Jászszági Kulturális Napok Dalostalálkozóján szerepelt sikeresen.

Ugyancsak hagyomány már az évente megrendezett szavaló- és szép kiejtési verseny. Az itt feltűnt tehetséges szavalók közül **Lakatos Olga** eljutott a Balatonszárszón megrendezett József Attila szavaló-emlékversenyre is.

Elég gyakoriak a kisebb körben rendezett könyv- és filmankétok. Szélesebb körben a **Csillagosok, katonák** c. filmről tartottunk ankétot. Ezen csaknem minden hallgatónk részt vett.

Igyekszünk bekapcsolódní a város kulturális életébe is. Több hallgatónk állandó tagja a helyi **Munkás Kórusnak**, mások a helyi Dózsa György laktanya tartalékos tisztí iskolásaival közös irodalmi színpad munkájában vállalnak tevékeny részt. Közös műsort adtak a Magyar Néphadsereg Napja alkalmából, sikeresen szerepeltek a Gyöngyösön, Jászberényben és Cegléden rendezett irodalmi versenyeken. Közülük is megemlítünk néhányat név szerint: **Nyitrai Máriát**, **Apjok Etekát** és **Borgula Katalint**.

A Ki mit tud? városi és járási vetélkedőjén is több hallgatónk indult. Közülük **Lakatos Olga** szavalónk és **Almási Klára** énekesünk a televízió előtti országos selejtezőig jutottak el.

Összefoglalva megállapíthajuk, hogy intézetünk hallgatóinak kulturális tevékenysége sokrétű és gazdag, ha nem is rendelkezünk pillanatnyilag olyan kiemelkedő egyéniségekkel ezen a téren, mint az előző években. A kollektív sikerek azonban mutatják, hogy a fejlődés nem állt meg.

Dr. Horgosi Ödön
int. tanár

Kollégiumi élet

Vidéki hallgatónk részére az elmúlt három évben is sikerült biztosítani a nyugodt élet és tanulás feltételeit. A kollégium továbbra is az intézet épületében és egyre több kényelmet biztosítva segíthette az intézetben folyó oktató-nevelő munkát.

Örömmel számolhatunk be arról, hogy 1965. november 17-én a Művelődésügyi Minisztérium és a KISZ Központi Bizottsága az itt folyó munka elismeréseként megerősítette kollégiumi jellegünket. Engedélyezte, hogy városunk nagy szülőt'jének, Zirzen Jankának nevét vegyük fel. Ez alkalommal 20 000 Ft jutalomban részesültünk; ebből az összegből elsősorban modern berendezési tárgyak vásárlásával tudtuk még otthonosabbá tenni a kollégiumot. A KISZ KB-tól ez alkalommal kapott zászlót becsülettel őrizzük.

A névadó ünnepeken, **dr. Sáfrán Györgyi**, a MTA Könyvtárának tudományos munkatársa állította pedagógusjelöltjeink elé eszményként a **magyar tanítónők édesanyját**. Zirzen Janka emlékének ápolása, élete emlékeinek felkutatása azóta is hagyományként él és öröklődik az újabb nemzedékekben. Igen hálásak vagyunk azért, hogy dr. Sáfrán Györgyi továbbra is patronálja hallgatónk ilyen irányú kutató mun-

káját. Az ő segítségével sikerült egy kis házi múzeum alapjait lerakni. Ez a kutató munka is szint, változatosságot ad a kollégiumi életnek, erősíti a közösséget, örülve az eredményeknek, lelkesedve az elért sikereknek.

Olyan vonatkozásban is változásokról számolhatunk be, hogy a régi szervezésű Diákbizottságot megszüntettük, és 1966. II. 25-től intézetünk KISZ-szervezete vette át az önkormányzat irányítását. Ma már minden hallgatónk KISZ-tag. Ez lehetővé teszi, hogy kollégiumi nevelő-szervező munkáját a KISZ felesleges áttételek nélkül, közvetlenül gyakorolja.

Azóta a kollégiumi önkormányzat vezetője az intézeti KISZ-csúcsvezetőség, amely irányítja a kollégiumi aktívacsoporthat. Ennek tagjai: a kollégiumi titkár, az évfolyam-felelősök és a tanulócsoporthat vezetői, valamint a három tagú menzabizottság és a betegfelelős. Sikerült megoldani, hogy az évfolyamok tanulócsoporthatjai egymás melletti szobákban nyerjenek elhelyezést. Így a csoportvezetőkre a szobafelelősökre támaszkodva még hatékonyabban tudnak dolgozni.

Örömmel számolhatunk be arról, hogy az aktívahálózat kiválasztását és nevelését eddig sikerrel oldottuk meg. Az újráválasztott vezetőség a régivel még néhány hétig együtt dolgozva az átmenet nehézségein is átsegíti a közösséget. A kollégium tagságának öntudata erősödik, és ma már az vezetők ellenőrző munkája sem a legnépszerűtlenebb feladat. Az ifjúsági vezetők nyílt, őszinte magatartásukkal olyan légkört tudnak teremteni, amelyben a követelmények mindenki számára egyértelműek, indokoltak és meggyőzőek.

A közösségi élet és a tervszerű munka eredményeképpen olyan szokások alakulnak, amelyek hagyományokká szilárdulnak, és meghatározó jellegűek a kollégiumi életre és az itt folyó munkára. Néhányat fel is sorolunk ezek közül: a munkanap pontos, egységes és egyöntetű kezdése és befejezése; az eltávzásokról meghatározott időben való visszatérés; az ügyeleti rendszer felelősségteljes működése; az első évfolyam hallgatóival való fokozottabb törődés, tapasztalatcserék, bemutató foglalkozások szervezése, a helyes munkamódszerek átadása, napilapok, szakfolyóiratok rendelkezése szobák szerint stb. De itt említhetnénk meg azt a határozatot is, amelynek értelmében a két tantárgyból utóvizsgára utasított hallgató nem vehető vissza a kollégiumba a legközelebbi vizsgaidőszak végéig.

A kialakult hagyományok rendszerbe foglalásával és azok további bővítésével, a hagyományok tudatosításával tervszerűen foglalkozik az ifjúsági önkormányzat. Minden arra irányul, hogy minél több hallgató átélje közösségünkben az eredményes munka, a közösségi érzés, a kötelességteljesítés és a felelősségvállalás élményét. Az egyéni felelősség hangsúlyozása mellett mind jobban aláhúzzuk az aktívacsoporthat felelősségét is. E közösségek munkájának bírálata nyilvános megbeszéléseken történik, a hozzászólásokban a kritika és önkritika hangja erősödik. Ez az eljárás kiemeli az aktívacsoporthat, a primérközösségek munkájának jelentőségét, fokozza a kötelesség- és felelősségvállalás komolyságát, végső soron elősegíti a szocialista ember személyiségjeveinek kialakulását.

Bízunk abban, hogy az út, amelyen elindultunk, még sok sikert tartogat számunkra, és mind a kollégiumi élet tartalmát, mind formai, fegyelmi oldalát tekintve sok öröm forrása lehet, életre szóló emlékeket hagy hallgatóinkban.

Csíki Jolán
a koll. vezetésével mb. tanár

IV. TUDOMÁNYOS TEVÉKENYSÉG

A metodikai kutatócsoport megalakulásáról és munkájáról

Az intézetben folyó tudományos kutatómunkához ki-ki szakterülete felől, érdeklődése alapján kapcsolódik. Többen dolgoznak az Országos Távlati Tudományok Kutatási Terv keretein belül. Mások egyénileg választott témájukkal foglalkoznak. Ezek felsorolására hely hiányában sem vállalkozhatunk. Az alább felsorolt, eddig megjelent publikációk azonban sok mindent engednek láttatni ebből a tevékenységből, amely érthetően sokágú, s az egyes területeken elért eredmények megosztottabbán támogatják az oktató-nevelő munkát. A pedagógiai gyakorlat ugyanakkor időről időre számos olyan kérdést vet fel, amelynek megoldására egy-egy intézeti tanár, gyakorlóiskolai nevelő a saját erejéből nem vállalkozhat. Az ilyen problémákra tartalmas, megnyugtató választ csak közös kutatással, együttes feldolgozó és értékelő munkával adhatunk. S kívánatos is, hogy a tanítóképző intézetekben a legfontosabb oktatási-képzési-nevelési gondok enyhítésén intézeti tanárok és gyakorlóiskolai nevelők együtt fáradozzanak.

Ezeknek a főbb felismeréseknek alapján alakult meg intézetünkben 1965. novemberében a **metodikai kutatócsoport** Fábián Zoltán vezető metodikus irányításával négy intézeti tanár (Fábián Zoltán, Krasznay Ferenc, Kopácsy Béla és Nagy József) és négy gyakorlóiskolai nevelő (Fábián Zoltánné, Gledura Lajos, Hagyó Ernőné és Rózsa Sándor) részvételével. Első megbeszéléseinken közös kutatási célként az olvasástanítás hosszabb időszakának vizsgálatát tűztük ki. 1963. januárjában tisztáztuk kutatásunk konkrét célját: egy félév valamennyi olvasásórájának magnetofonra való rögzítését, jegyzőkönyvezését egy osztályban. A legjobb ciklusnak a 4. osztály utolsó félévét tartottuk, hiszen ez az anyag — a felső tagozat küszöbén — bő lehetőséget biztosított mindenki számára, hogy közös témaalapon sajátos vizsgálati szempontokat érvényesítsen anyagfeldolgozó, publikációs törekvése közben. Még a félév kezdete előtt kidolgoztuk az anyagrögzítés módszereit, tevékenységünket időben is programoztuk. Az olvasásórákat Fábián Zoltánné vállalta és tartotta meg akkori negyedik osztályában.

A félév 74 olvasásóráját az 1965/66. tanév második felében (az osztályterem közepére függesztett Neumann-mikrofon segítségével) hiánytalanul rögzítettük. A hanganyag rögzítésén túl a látható események, tanulói és tanítói tevékenység megfigyelésére (pl. N tanuló kérdez, a tanító képet mutat, az osztály kórusban olvas, a tanulók derülnek stb.) kutatócsoportunk valamelyik tagja minden órán jelen volt, s ő készítette el az egységes jelrendszer alapján az óra minden egyes percéről a kiegészítő jegyzőkönyvet, az ún. „tevékenységi tükröt”. Az órák felvételi munkái közben már megkezdődtek, de csak 1966 végén fejeztük be valamennyi óra végleges jegyzőkönyvezését, ami az óra teljes hanganyagának pontos leírását, a szereplők (felelő, kérdező stb.) személyi jelölését, az órán látható valamennyi eseményt stb. másodperces lebontásban tartalmazza. Egy-egy jegyzőkönyvet 5 órai munkával állítottunk össze, s az összes óra lejegyzése után kb. 1 800 oldal gépelt anyagunk gyűlt egybe.

Már az órák megfigyelésekor, a jegyzőkönyvek elkészítése közben is kialakult kutatócsoportunk tagjaiban egy-egy olyan problémakör, amelynek a jegyzőkönyvi nyersanyagban való alaposabb vizsgálatára, elemzésére, kidolgozására 'ki-ki' szívesebben vállalkozott közülünk. A jegyzőkönyvek elkészülte után konkrét igényként került szóba, hogy intézetünk fennállásának 50. évfordulójára Fü'ön kötetben jelentessük meg első tanulmányainkat. A kutatócsoportban folytatott beszélgetések, egymás anyagának problémáinak megismerése alakította ki lényegében azt a koncepciót, ami **egy fő probléma** köré kapcsolta egyéni publikációs törekvéseinket. Így indult el a jubileumi ünnepségre megjelent „**Az olvasástanítás összefüggő szakaszának tantárgypedagógiai vizsgálata**” c. kötetünk egységes szemléletének kialakulása, a kötet tartalmának megtervezése, a tanulmányok összeállítása. Az anyaggyűjtő, szelektáló munkában a közben bekapcsolt hallgatóink nagyon sokat segítettek. Kutatócsoportunk valamennyi tagja között is szoros kapcsolat alakult ki, ami nemesak egymás támogatásában, hanem egymás munkájának alaposabb megismerésében, eleven vitákban, véleménycserékben is tükröződött. Csak így érhetjük el, hogy 1967. januárjában tanulmánykötetünk anyaga körvonalalaiban összeállt, s metodikai kutatócsoportunk megalakulásának második évfordulóján, 1967. novemberében meg is jelent.

Hatalmas terjedelmű, igen gazdag tényanyagunk feldolgozása ezzel természetesen nem fejeződött be. Szinte szünet nélkül készült fel kutatócsoportunk négy tagja (Fábián Zoltánné, Gledura Lajos, Kopácsy Béla és Nagy József), hogy az intézet jubileumi ünnepségein az olvasástanítás témakörében további problémákról tartson előadást. S az ünnepségek után ezeknek az előadásoknak a törzsanyagára támaszkodva, Fábián Zoltán csatlakozó tanulmányával szerkesztettük meg, készítettük el újabb kötetünket, amely az intézeti program két korreferensének, Kiss Lajos vezetőtanárnak (Debrecen) és Kovács Sándorné megyei vezető szakfelügyelőnek (Szolnok) anyagát is tartalmazza. A kötet a Szolnok Megyei Tanács VB Művelődésügyi Osztályának kiadásában, „**A korszerű olvasástanításért!**” címmel 1968. nyarán jelent meg, s kutatócsoportunk a megyei pedagógusok szakmai továbbképzéséhez való szerény hozzájárulásának szánta.

Az olvasásórák jegyzőkönyvi anyaga számos további téma vizsgálatát, kidolgozási lehetőségét kínálja még. Tervezzük azonban közös vizsgálataink tematikai kibővítését, újabb vizsgálatok megindítását is. Úgy érezzük, a tanítóképző intézetekben ez az általunk kipróbált forma különösen alkalmas arra, hogy összefogja, szorgalmazza és a pedagógiai gyakorlat szempontjából fontos problémák felé irányítsa az intézeti tanárok és a gyakorlóiskolai nevelők törekvéseit.

Nagy József
int. tanár

Az intézet oktatóinak a jelentősebb kiadványokban megjelent publikációi 1965-től

Az olvasástanítás összefüggő szakaszának tantárgypedagógiai vizsgálata, Jászberény, 1967.

Fábián Zoltán:

Az olvasástanítás feladatainak tantárgypedagógiai problémáiról

— A vizsgált órák szerkezeti sajátosságairól

— A tanulók egyéni tevékenységének jellegzetességei a fél-évi munkában

— Olvasásgyakorlási módok és változatok

- Fábián Zoltánné:** Önállóságra nevelés az olvasásórákon
- Gledura Lajos:** A tanulók tipikus olvasási hibái
— Az olvasási készségképzés néhány problémájáról
- Hagyó Ernőné:** A mondatalkotás és mondatszerkesztés problémáiról a tanulók féléves beszédtevékenysége tükrében
- Kopácsy Béla:** A gondolkodásfejlesztés néhány sajátossága az olvasástanításban
— A tanulók spontán felvetett kérdései, amelyek természeti és társadalmi ismereteik bővítésére irányulnak
- Krasznay Ferenc** A tanulók iskolán kívül szerzett információinak, élményeinek jelentkezése az olvasásórákon
- Nagy József:** A vizsgálatok módszereiről (Fábián Zoltánnal közösen)
— A tanulók szóbeli megnyilatkozásainak érzelmi tartalma a féléves tantárgyi munkában
- Nagy Józsefné:** Az olvasástanítás bibliográfiája

A korszerű olvasástanításért, Jászberény, 1968.

- Fábián Zoltánné:** Olvasmányok önálló feldolgozása a 4. osztályban
- Gledura Lajos:** Az olvasási hibák eredetéről
Az olvasási hibák megelőzésének néhány feltétele
- Kopácsy Béla:** A fogalmak fejlesztésének sajátosságai az olvasástanításban
- Nagy József:** A tanulók állásfoglalását befolyásoló tényezőkről és eljárásokról

A Tanítóképző Intézetek Tudományos Közleményei

1966

- Nagy József:** Az alsótagozatos mesetanítás néhány metodikai problémájáról

1966

- Dr. Horgosi Ödön:** A nyelvtanítás kérdései J. A. Baudoin de Courtenay munkásságában (Dr. H. Tóth Imrével közösen)

1967

- Kopácsy Béláné:** A tanítóképző intézeti énekköltés néhány problémájáról

Pedagógiai Szemle

- Fábián Zoltán:** A korszerűség érvényesülése a tanítójelöltek pszichológiai képzésében (1967. 2.)
— A csoportfoglalkozások pedagógiai értékei (1967. 6.)

Felsőoktatási Szemle

- Szombathy Miklós:** A tanítóképző intézeti felvételi vizsgák (1967. 6.)
Dr. Horgosi Ödön: Intézeti napok és jubileumi ünnepségek (1968. 3.)

Köznevelés

- Fábián Zoltán:** Meghatározható-e a jártasság és a készség? (1968. 13—14.)

Módszertani közlemények

- Fábián Zoltán:** Meghatározható-e a jártasság és a készség? (1968. 13—14.)
Nagy József: A tanulói aktivitás és önállóság problémái az olvasmányok elemzésekor (1967. 5.)
Kopácsy Béláné: Az értelmi erők fejlesztése az alsó tagozati énekoktatásban (1967. 4.)
Fábián Zoltánné: — Az olvasástanítás tantárgypedagógiai problémáiról (1968. 2.)
— Az olvasási gyakorlatok megtervezéséről (1968. 3.)

Módszertani közlemények könyvtára

(Óraleírások és elemzések)

- Fábián Zoltánné:** Ágyúk az Avason
— Dicsőséges 133 nap
Hagyó Ernőné: Fehér Annus levele

A tanító munkája

- Fábián Zoltán:** Az értelmi erők gyengeségeinek okairól (1965. 11.)
— Elő-elő-előkészítés (1965. 12.)
— Differenciális oktatás és csoportmunka az értelmi nevelés szolgálatában (1966. 5.)
— Az értelmi fejlesztő hatások tervezése (1966. 11.)
— Óravariációk tervezése és az értelmi hatások (1966. 12.)
Gledura Lajos: Az előzőkenységre szoktatásról (1965. 6—7.)
— Számolódoboz (1965. 12.)

- Gondos tervezéssel (1966. 3.)
- Cselekvő szemléltetés az írástanításban (1967. 11.)

Schuk Lajos: A szöveges feladatok tanításáról (1967. 9.)

Jártasságok és készségek fejlesztése az általános iskola 1—4. osztályaiban
(Tankönyvkiadó 1968.)

Fábián Zoltán: A készségképzés lélektani problémáinak áttekintése

Gledura Lajos: Az írástanítás motívumainak fejlődése és szerepe az íráskészség kialakításában

Magyar Pedagógia

Fábián Zoltán — Nagy József: Az olvasástanítás összefüggő szakaszának tantárgypedagógiai vizsgálata (Tanulmánykötetünk ismertetése)

Idegen nyelvek tanítása

Dr. Horgosi Ödön: Az orosz intonáció oktatásának néhány módszertani kérdése (1967. 1.)

— Az orosz nyelv gyakorlati stilsztikája (1967. 2.)

Játékos nyelvtanulás az általános iskola 3—4. osztályában (1967. 6.)

Magyar nyelvőr

Dr. Horgosi Ödön: Ordas (szómagyarázat) (1967. 4.)

Acta universitatis segediensis

Dr. Horgosi Ödön: Adatok az esetek szinkretizmusához (Dr. H. Tóth Imrével közös cikk orosz nyelven)

Dissertationes Slavicae (1966.)

Jászsági füzetek

Nagy József: Sajátos farsangi népszokás a Jászságban (1967. 3.)

Az Intézeti Napokon elhangzott előadások

1966

Schuk Lajos: A szöveges feladatok tanításának problémái az alsó tagozatban
Az előadást **Litkei Katalin** és **Garami Margit** illusztráló be-
mutató tanítása követte.

- Bálint Akos** Az audio-vizuális eszközök felhasználása az alsó tagozatos énekórákon folyó esztétikai nevelésben
- Csiki Jolán:** Az érzelmek fejlesztésének jelentősége az erkölcsi nevelésben
- Fejér Mária:** A pedagógia és magyarázó rajzok kialakításának módszere és alkalmazásuk az alsó tagozati nevelésben
- Gledura Lajos, Hagyó Ernőné és Baráth Györgyné** a fogalmazástanítás előkészítését, illetve a helyesírási készség fejlesztését illusztráló bemutató tanítást tartottak.

- 1967.
- Lencse Gyula** A kispolgári erkölcs néhány vonása mint a szocialista tudat kialakításának akadályozója
(Bemutató szemináriumi foglalkozás)
A foglalkozást **Karkus Istvánné** és **Daróczi Miklós** korreferátuma követte.
- Kopácsy Béla:** A fogalmak fejlesztésének jellegzetességei az olvasás tanításában
- Nagy József** A tanulók érzelmi állásfoglalását befolyásoló tényezőkről és eljárásokról
- Dr. Kiss Lajos** (Debrecen): Az értelmi és érzelmi hatások egysége az olvasástanításban
- Gledura Lajos:** Az olvasási hibák eredetéről, megelőzésük feltételeiről
- Fábián Zoltánné:** Az olvasmányok önálló feldolgozása a 4. osztályban
- Kovács Sándorné** megyei vezető szakfelügyelő: Az olvasási készség fejlesztésével kapcsolatos tapasztalatok Szolnok megyében

A TANÍTÓK AKADÉMIÁJÁN ELHANGZOTT ELŐADÁSOK

- 1968.
- Kopácsy Béla:** Az értelmi képességek fejlesztésének elvi és módszertani kérdései, különös tekintettel a gondolkodási műveletekben való jártasságra
- Vuics István:** A gyakorlati foglalkozás tanításának szerepe az értelmi erők fejlesztésében és a munkára nevelésben
- Simon András:** A tanulói aktivitást serkentő tényezők a nyelvtan-helyesírás tanításában
- Nagy József:** Az értelmi és érzelmi hatások egysége az olvasás tanításában
- Rózsa Sándor:** A nevelőmunka tervezése, a nevelés-módszertani könyv felhasználása
- K. Tóth Péter** szakfelügyelő: Tematikus képalakítás, műalkotáselemzés, osztályozás, értékelés
- Timár Mihály:** Az értelmi és akarati nevelés problémái a testnevelés tanításában
- Szabó Mihály:** A zenei jelrendszer tanításának lehetőségei az érzelmi és esztétikai nevelés szolgálatában

Kovács Sándorné vezető szakfelügyelő: A tantervi feladatok és követelmények teljesítése a tagozatok közötti átmenet problémáinak megoldása szempontjából

AZ ORSZÁGOS SZAKMAI KONFERENCIÁKON DÍJNYERTES HALLGATÓINK

1967 Szombathely

Víg Lenke: A hátrányos helyzetben lévő tanulók segítésének módszerei
c. tanulmányáért III. díj

1968 Baja

Sárréti István: A modern technikai eszközök felhasználási lehetőségei az alsó tagozatos oktató-nevelő munkában c. tanulmányáért I. díj

Zelei Veronika: A félelemélmény hatása a személyiség alakulására a 6—10 éves korban c. tanulmányáért II. díj

Kratkóczky Ferenc: Hogyan segítették műveltségem fejlődését a legújabb pedagógiai és pszichológiai tárgyú könyvek?
c. tanulmányáért III. díj

INTÉZETI PÁLYÁZATOKON DÍJAZOTT HALLGATÓINK

1965

Kovács Erzsébet: Kemény Gábor pedagógiai munkássága I. díj

Dobos István: Pedagógiai tanulmány fordítása oroszról I. díj

Tömösközi Sándor: Versek II. díj

Demeter Irén — Horváth Rozália: Pedagógiai tanulmány fordítása oroszról II. díj

Szakál Gabriella: Magyarázó rajzok egy környezetismereti témához II. díj

Vostjár Éva: Pedagógiai tanulmány fordítása oroszról III. díj

1966

Kratkóczky Ferenc: Jeles napok Rakacaszenden I. díj

Juhász Ferenc: A Horthy-rendszer iskolapolitikája hogyan tükröződik a korabeli szakfolyóiratokban? I. díj

Kratkóczky Ferenc: Mészégetés Rakacaszenden II. díj

Víg Róza: A programozott oktatás mai állása az általános iskola alsó tagozatában II. díj

Tarnavölgyi Sándor: Az emberiség égető problémái
Vietnam II. díj

Dobos István: Tanulmányfordítás oroszról I. díj

Horváth Rozália: Tanulmányfordítás oroszról II. díj

Vostjár Éva: Tanulmányfordítás oroszról III. díj

Talpalló Eszter: Ilyenek vagyunk... III. díj

1967

Kratkóczky Ferenc: Újabb didaktikai irányok a Szovjetunióban I. díj

Talpalló Eszter: Szolnok megye képzőművészeinek szerepe az 1919-es Tanácsköztársaság idején I. díj

Hajnal István: Tanulmány fordítása oroszról	I. díj
Munkácsi Mária: Makarenko nevelési elveinek érvényesítése egy hátrányos helyzetben lévő tanulóval való foglalkozás során	II. díj
Turbucz Endre Zoltán: Tanulmányfordítás oroszról	II. díj
Bartók Mária: Újabb didaktikai irányok a Szovjetunióban	III. díj
Víg Róza: Egy proletárforradalmár személyiségének jellemzése egy irodalmi mű alapján	III. díj
Kúti Lídia: A képzőművészet megújítása hazánkban az 1919-es proletárdiktatúra hatására	III. díj
Egyed Erzsébet: Tanulmányfordítás oroszról	III. díj

TANÍTÁSI VERSENYEK GYŐZTESEI

1965	
Szakál Gabriella	I. díj
Pethes Zsuzsanna	II. díj
Soós Éva	III. díj
1966	
Kerekes Zsuzsanna és Metszősy Margit	megosztott I. díj
1967	
Godó Piroska	I. díj
Bartók Mária és Víg Róza	megosztott II. díj

KI MIT TUD A SZOVJETUNIÓRÓL? (vetélkedő)

Turbucz Endre Zoltán	I. díj
Egyed Erzsébet	II. díj
Budai László	III. díj

V. Az intézet szervezeti felépítése és a szervezeti egységek munkája

Az intézet főhatósága: Művelődésügyi Minisztérium Pedagógusképző Osztálya. Vezetője: Miklósvári Sándor

Az intézet igazgatója: Andrási Béla
Igazgatóhelyettes: Kopácsy Béla

Az Intézeti Tanács tagjai: Andrási Béla, Daróczy Miklós, Fábián Zoltán, Kopácsy Béla, Rózsa Sándor, Simon András, Szabó Mihály, Szécsi Zoltán, Szombathy Miklós, Timár Mihályné és Tóth Gyula.

Az intézet szakcsoportjai:

Pedagógiai szakcsoport: Vezetője Tóth Gyula.

Tagjai: Fábián Zoltán vezető metodikus, Csíki Jolán, Fábián Zoltánné, Fejér Mária, Rózsa Sándor, Vuics István, Dr. Zákányi Győzőné.

Marxizmus-leninizmus szakcsoport: Vezetője Daróczy Miklós.

Tagjai: Karkus Istvánné, Lenese Gyula.

Nyelvi és irodalmi szakcsoport: Vezetője Simon András.

Tagjai: Dr. Horgosi Ödön és Nagy József.

Természettudományi szakcsoport: Vezetője Szombathy Miklós.

Tagjai: Krasznay Ferenc, Schuk Lajos és Timár Mihály.

Ének—zenei szakcsoport: Vezetője Szabó Mihály.

Tagjai: Bálint Ákos és Kopácsy Béláné.

Igazgatói hivatal

Tanulmányi főelőadó: Timár Mihályné

Irodakezelő: Mezes Erzsébet

Gépíró: Veres Edit (Kispál Béláné anyasági szabadságon)

Gazdasági hivatal:

Igazgató: Szécsi Zoltán

Pénzügyi főelőadó: Andrási Béláné

Könyvelő: Lenese Mátyásné

Gazdasági előadó: Tóth Cyuláné

Elelmezésvezető: Áprily Sándorné

Könyvtár

Könyvtáros: Nagy Józsefné

Kisegítő könyvtáros: Szabó Mihályné

Zirzen Janka Kollégium

Vezetője: Csíki Jolán

Gyakorló Általános Iskola

Igazgató: Rózsa Sándor

Nevelők: Baráth Gézáné, Baráth Györgyné, Bodor, Sándor, Bodor Sándorné, Fábian Lajos, Gledura Lajos, Gledura Lajosné, Hagyó Ernőné, Hajcsér Béláné, F. Kaplár Jánosné, Kispál Sándor, Koppány, Sándor, Litkei Katalin, Szabó Józsefné, Szénási Béláné, Zsótér Dezsőné

Technikai személyzet

Szaktanácsadók: Berényi Antalné, Besenyi János, Dobos Sándor, Lakatos István, Serfőző János, Taczman Vendel, Versegi Sándor.

Takarítók: Baranyi Józsefné, Bóta Istvánné, Kovács Ferencné, Pege Edéné, Polovics Tamásné, Sándor Ferencné, Szabó Geza, Vass Ferencné, Vonnák Józsefné.

Konyhai dolgozók: Jenei Istvánné, Szórád Anna főzőnők.

Bálint Istvánné, Bíró Sándorné, Füleki Sándorné, Kalla Istvánné, Kátai Istvánné, Kiss Istvánné, Oláh Imréné, Pernyész Piroska, Rózsa Mária, Tarjáni Sándorné.

Hivatalsegédek: Farkas Kálmán, Hering Lajosné.

Kapusok: Jánosi Kálmánné, Sándor Lászlóné

Kimutatás az intézeti tanárok beosztásáról és egyéb tevékenységéről

Név és beosztás	Intézeti működésének kezdete	Oktatott tantárgyai	Egyéb jelentősebb tevékenysége
Andrási Béla int. igazgató	1959. I. 1.	anyanyelvi ismeretek, német nyelv	A városi tanács tagja, TIT-tag
Bálint Ákos int. tanár	1961. IX. 1.	ének-zene	A női kórus vezetője, a foto-szakkör vezetője, csoportpatr. tanár.
Csíki Jolán int. tanár	1960. VII. 1.	neveléstört. tan. gyak.	A kollégium vezetője, az Orsz. Egyetemi Nevelési Munkaközösség Kollégiumi Bizottságának tagja, TIT-tag, csoportpatr. tanár

Név és beosztás	Intézeti működésének kezdete	Oktatott tantárgyai	Egyéb jelentősebb tevékenysége
Daróczy Miklós int. tanár, a marxizmus-leninizmus szakcs. vezetője	1960. VII. 1.	pol. gazdaságtan	A marxizmus-leninizmus esti egyetem tanára, a TIT járási elnökségének tagja, csoportpatr. tanár
Fábián Zoltán int. tanár, vezető metodikus	1959. VII. 1.	lélektan, tan. gyak.	A MTA Didaktikai és Metodikai Albizottságának, az Orsz. Neveléstud. Szakbizottság, a Tanító szerk. biz., az OPI Tudományos Tanácsának és a Magyar Ped. Társaság tagja, csoportpatr. tanár
Fábián Zoltánné int. tanár	1967. IX. 1.	nevelélmélet, tan. gyak.	Az ifj. mozgalmi gyak. irányítója, csoportpatr. tanár
Fejér Mária int. tanár	1959. VII. 1.	rajz, művészettörténet, rajz mt.	A Nőtanács Szolnok megyei Ped. Csoportjának tagja, orsz. népművészeti szakkörvezető
Dr. Horgosi Ödön int. tanár	1961. XII. 1.	oroszb. nyelv, kortárs irod.	A Magyar Nyelvtud. Társ., a Megyei MSZBT, Megyei Sakkszövetség tagja, a járási TS sakk-szövetség titkára, kulturális felelős, sportedző.
Karkus Istvánné int. tanár	1960. II. 1.	tud. szocializmus	Az MSZMP Városi Biz. Fegyelmi Biz. tagja.
Kopácsy Béla int. tanár, igazgatóhelyettes	1959. VII. 1.	logika, didaktika	Az MSZMP int. alapszerv. vezetőségi tagja, a Hazafias Népfront megyei biz. tagja, népi ellenőr, a lev. tagozat vezetője
Kopácsy Béláné int. tanár	1959. VII. 1.	ének-zene	szb-tag
Krasznay Ferenc int. tanár	1959. XII. 15.	mezőgazdaságtan, földrajz, környezetism. módszertan, tan. gyak., anatómia	Szb-tag, az int. gazdasági kertjének irányítója, csoportpatr. tanár, TIT-tag

Név és beosztás	Intézeti működésének kezdete	Oktatott tantárgyai	Egyéb jelentősebb tevékenysége
Lencse Gyula int. tanár	1961. II. 15.	filozófia	A marxizmus-leninizmus esti egyetem tanára, pártcsoportbizalmi
Nagy József int. tanár	1960. I. 1.	népművelés, anyanyelvi mt., kortárs magyar irodalom, gyermek- és ifj. irodalom	A Módszertani Közl. és a Jászsági Füzetek szerk. biz. tagja, szb-tag, TIT-tag, csoportpatr. tanár
Schuk Lajos int. tanár	1961. VII. 15.	matematika, számtan mt. tan. gyak.	A Bolyai Matematikai Társaság, a szb tagja, a sportkör elnöke, népi ülnök, a Vöröskereszt oktatási felelőse, TIT-tag
Simon András int. tanár, a nyelvi és irodalmi szakcsoport vezetője	1961. VII. 15.	anyanyelvi ismeretek, anyanyelvi mt., kortárs világ-irodalom, francia nyelv	Szb-titkár, a HNF városi biz. tagja, TIT-tag
Szabó Mihály int. tanár, az ének-zenei szakcsoport vezetője	1959. VII. 1.	ének-zene	A pártalapszervezet titkára, a városi pártbiz. tagja, a Munkáskórus vezetője
Szombathy Miklós int. tanár, a természettud. szakcsoport vezetője	1959. VII. 1.	matematika, számtan mt., tan. gyak.	A TIT term. tud. tagozatának vezetője
Tímár Mihály int. tanár	1959. VII. 1.	tesztnyelvés, testnevelés mt.	A Szolnok megyei Atlétikai Szöv. tagja, városi-járási tornaszövetség elnöke, csoportpatr. tanár, szaksz. bizalmi.
Tóth Gyula int. tanár, a pedagógiai szakcsoport vezetője	1959. VII. 1.	didaktika, tan. gyak.	A TIT megyei elnökségének tagja, a járási és városi szervezetének ügyvezető elnöke, városi iskolapszichológus, csoportpatr. tanár

Név és beosztás	Intézeti működésének kezdete	Oktatott tantárgyai	Egyéb jelentősebb tevékenysége
Vuics István int. tanár	1959. VII. 1.	rajz, műhelygyakorlatok, gyak. fogl. mt.	A Magyar Népközt. Képzőműv. Alapjának tagja
Dr. Zákányi Győzőné int. tanár	1960. VII. 1.	neveléstudomány, tan. gyak.	A városi gyermekvédelmi albizottság munkatársa

Személyi változások 1965-től:

Donáth Antal	1966. I. 31-én,
Vadászy Béláné	1967. VIII. 31-én,
Fejér Mária	1968. VIII. 31-én,
Dr. Zákányi Győzőné	1968. VIII. 31-én nyugalmába vonultak.

Fábián Zoltán 1967. szeptember 1-ével kapott intézeti tanári kinevezést. Bálint Ákos intézeti tanárt 1967. október 16-ával a Jászberényi Palotási János Zeneiskola igazgatásával bízta meg a megyei tanács. Ettől az időtől intézetünkben 1968. június 30-ig másodállásban látta el intézeti tanári feladatait.

A gazdasági hivatal munkájáról

A gazdasági munka fő feladata az oktatási és nevelési célkitűzések megvalósításához szükséges tárgyi feltételek biztosítása. E fő feladatnak alárendelve születnek a távlati tervek és azok évi ütemezései, a tervekben jóváhagyott előirányzatok felhasználása.

Az oktatás korszerűsítése, az audio-vizuális eszközök térhódítása szükségessé teszi hallgatóink felkészítését ezeknek az eszközöknek a gyakorlatban történő hasznosítására. E cél érdekében a rendelkezésre álló keretek átcsoportosításával is biztosítottuk tv-készülékek, lemezjátszók, magnetofonok, diavetítők, epizskópok beszerzését. Tekintettel voltunk arra, hogy elsősorban olyan eszközöket szerezzünk be, amelyek hallgatóink leendő munkahelyén is megtalálhatók. Ugyanakkor gondot fordítottunk a kísérleti jellegű eszközök beszerzésére is.

A gyakorlóiskolában folyó munka követelményeinek megfelelően a csoportfoglalkozások elősegítésére két tanteremben a padokat asztalokra cseréltük ki. Befejtjük a tanterem könnyen kezelhető elsőtűtő berendezéssel való felszerelését. Minden gyakorlóiskolai osztályban felszereltünk két-két mosdókagylót. Napköziotthonuk felszerelését újabb udvari és termi játékok beszerzésével gyarapítottuk.

Intézetünk helyiségei maximálisan kibaszáltak. Ugyanakkor reális igényként jelentkezik a gyakorlóiskola 1—8. osztályossá fejlesztése. A fejlesztés épületen belül nem oldható meg. A városi és megyei szervekkel közös beruházás keretében 1968-tól 1971-ig külön épületben általános iskola, általános iskolai diákotthon, valamint előadó és csop. rtaszobák létesítésére kerül sor.

A kooperációs beruházás a jelentős népgazdasági megtakarításon túl (a jelenlegi kazánház, konyha, ebédlő, mosókonyha az új épület igényeit is kielégíti) nevelési szempontból is kedvező lehetőségeket biztosít. Hallgatóink közvetlen mindennapos közelségbe kerülnek a gyermekekkel. Az egyik oldalról a hallgatók hivatástudatának alakulását, a másik oldalról a hátrányos helyzetű tanyai gyermekek felzárkózását segíti ez a megoldás. Ugyanakkor megnyílt a lehetőség az általános iskolai kollégiumi nevelői felkészítésre is, ami jelenleg megoldatlan. A beruházással egyidejűleg kerül sor az intézet külső felújítására és az egyes részek korszerűsítésére is. A párhuzamosan végzendő beruházás és felújítás kivitelezésére több mint 10 millió forintot fordítottunk minisztériumi és tanácsi előirányzatból. Jelenleg a tervezési munkák folynak. A munkák kivitelezése 1969-ben kezdődik.

A tárgyi feltételek biztosításán túl a hallgatók tanulását, hivatásukra való felkészülésüket jelentős anyagi juttatással is segíti államunk. 1966-ban tanulmányi ösztöndíjra 137 000 Ft-ot, pénzbeni támogatásra 340 000 Ft-ot, ételmezési nyersanyagköltségre 510 000 Ft-ot, 1967-ben tanulmányi ösztöndíjra 134 000 Ft-ot, pénzbeni támogatásra 332 000 Ft-ot, ételmezési nyersanyagköltségre 526 000 Ft-ot fizettünk ki.

Szécsi Zoltán
gazdasági igazgató

Személyi változások

Vaczek Béla, az intézet volt tanára és igazgatója, 1959-től a gazdasági hivatal élelmezésvezetője 1967. május 31-én nyugalomba vonult.

Ugyancsak nyugalomba vonultak: Madács Sándorné 1965. IX. 30-án, Vidra Jánosné 1966. VII. 31-én, Besenyi Anna 1968. VI. 30-án, Vas Ferenc 1968. III. 5-én tragikus hirtelenséggel elhunyt.

Az intézet könyvtára

A könyvtár állománya jelenleg 23 500 kötet. A könyvtárhelyiséget 4 évvel ezelőtt modern, kiemelhető vaspolcos könyvállványokkal tettük kihasználhatóbbá. A könyvek szakrendi elhelyezésben állnak. Az egyes szakokon belül betűrend biztosítja a tájékozódást.

A könyvállomány gyarapítása tervszerűen történik. Évente 1 600—1 700 kötet beszerzésére van anyagi lehetőségünk. A megjelenő új könyvekből az intézeti tanárokkal történő megbeszélés alapján, az igazgatóhelyettes jóváhagyásával rendeljük meg a szükséges műveket. A pedagógusképzés alapját képező tudományágak irodalmából: pedagógiából, lélektanból, marxizmus-leninizmusból, gyermekirodalomból a lehető teljességre törekszünk. Azokból a könyvekből, amelyek feltehetően kötelező olvasmányok lesznek, 10—15 példányt rendelünk. A felsoroltakon kívül beszerezzük még a többi tudományág legalapvetőbb műveit és megfelelő válogatással szépirodalmi könyveket is. A hiányzó és vásárlás útján nem pótolható műveket könyvtárközi kölcsönzés útján minden esetben biztosítjuk. A könyvek mellett 37 féle folyóirat jár a könyvtárba.

Az utóbbi három évben jelentős eredmények születtek az **állományfeltárás** területén. Teljesen elkészült a raktári és betűrendes katalógus. A szakkatalógusból is készen van a pedagógia és lélektan anyaga.

A katalógusokkal párhuzamosan bibliográfiák készítésével segítjük a tanárok munkáját, a hallgatók felkészülését. Eddig összeállítottuk az olvasás, írás, nyelvtan,

számtan tantárgyak bibliográfiáit. Ez év végéig valamennyi módszertani tantárgy bibliográfiájával elkészülünk. A katalógusban feltárjuk a fontosabb tanulmánykötetek egyes tanulmányait, rejtett bibliográfiáit is.

Annak érdekében, hogy hallgatóink megfelelően élni tudjanak a könyvtár adta lehetőségekkel, két éve szervezett foglalkozásokon vezetjük be őket a legfontosabb könyvtárhasználati ismeretekbe. Elsőéveseink a bevezető előadáson rövid áttekintést kapnak a könyvtárügy mai helyzetéről, a könyvtárhálózatokról, a mi könyvtárunknak a hálózatban elfoglalt helyéről, majd ismertetjük az intézeti könyvtár gyűjtőkörét, állományának összetételét, rendjét. Az előadást 4 fős csoportokban egyórás kötelező hospitálás követi a könyvtárban. Ezekben a foglalkozásokon megismerkednek a katalógusokkal, azok használatával. Bemutatjuk nekik a legfontosabb kézi- és segédkönyveket, szakfolyóiratokat, bibliográfiákat, majd konkrét feladatok útján gyakoroltatjuk azok használatát. Röviden foglalkozunk még a tudományos anyaggyűjtés, bibliográfiai hivatkozás, dolgozatírás módszereinek legfontosabb kérdéseivel is. Az eredmény már eddig is lemérhető. Azok a hallgatók, akik már részt vettek ezeken a foglalkozásokon, önállóan és rendszeresen használják a könyvtári segéd-eszközöket. Komoly reményünk van arra, hogy az itt kapott ismeretek megkönnyítik majd számukra a szakdolgozatokra való felkészülést.

A hallgatók tájékozódását segítjük a könyvpropaganda változatos eszközeivel is. Kiaknázuk a könyvkiállításokban rejlő nevelési lehetőségeket. Rendszeresen bemutatjuk a könyvtár új szerzeményeit, valamint tematikus kiállításokat rendezünk. Utóbbiakkal gyakran kapcsolódunk az oktatáshoz is úgy, hogy az egyes tantárgyak egy-egy éppen soron levő anyagrészéhez csatlakozunk a megfelelő könyvanyag bemutatásával. (Pl. Olvasóvá nevelés, hazafias, családi, közösségi nevelés irodalma.) A tematikus kiállítások sorát alkalmanként a „Könyvből filmsiker” és „Színművek a TV műsorában” c. kiállítások élénkítik. A kiállított új könyvek mellé mindig elhelyezzük azok ismertetését is, amelyet az „Új könyvek” c. kiadványból kivágvá dekorációs kartonra kasírozunk. Ezeket a könyvismertetéseket a faliújságra is kiteszük, majd később album formájában összefűzzük. Ezek a kötetek a színes könyborítókából készült albumokkal együtt jól segítik a hallgatók tájékozódását az irodalomban.

A könyvtár **olvasószolgálati munkájának** eredményeit, fejlődését a kölcsönzési statisztika számai mutatják:

Tanév	Kölcsönzők sz.	Kölcsönzött kötetek sz.	Kiállítások
1965/66.	5936	15221	15
1966/67.	7934	20163	13
1967/68.	7685	18306	12

A kölcsönzött könyvek között magasan vezet a pedagógia, lélektan irodalma. Ez teszi ki az összes kölcsönzések felét. A kötelező olvasmányokat lelkiismeretesen olvassák hallgatóink nemcsak a vizsgák előtt, hanem az egész félév folyamán. Öröndetesen növekszik érdeklődésük a nem kötelező szakirodalom iránt. A szaktanárok által támasztott magas követelmények, a legkülönbözőbb területeken kapott konkrét feladatok inspirálják őket. Szépirodalmi igényeik színvonala is sokat emelkedett az utóbbi három évben. Ízlésüket lemérhetően fejleszti a tantervi reform után bevezetett **mai magyar irodalom** és **kortárs világirodalom** tantárgy.

Az intézeti könyvtár másik feladata, hogy a **gyakorló iskolai tanulókat** is ellássa olvasnivalóval, és közreműködjek olvasóvá nevelésükben. Év elején minden gyak. iskolai osztály 40—50 kötetet kap letétbe, melyet az osztálytanító kölcsönöz. Ez az anyag főleg az illető osztály tananyagához kapcsolódó ismeretterjesztő könyvekből

áll. (Pl.: Gyermekenciklopédia-, Bölcs Bagoly sorozat, stb.) A tanulók ezenfelül az intézeti könyvtárat is rendszeresen látogatják, itt szabadon válogathatnak a gyermek-könyvekből.

A könyvtár munkája szinte minden területen szorosan egybefonódik az intézeti tanárok és gyakorló nevelők munkájával. Ettől az együttműködéstől további eredményeket várunk.

Nagy Józsefné
intézeti könyvtáros

A gyakorló iskola munkája

A gyakorlóiskola igyekezete az elmúlt három év alatt is változatlanul arra irányult, hogy mind az általános iskolai tanulók oktatását-nevelését, mind a hallgatók gyakorlati felkészítését és hivatástudatuk kibontakozását magas színvonalon lássa el.

E kettős cél érdekében a nevelőtestület fő feladatának tekintette többek közt

- vonzó gyermeki tevékenységi formák keresésével a szocialista hazafiságra nevelés tartalmi gazdagítását,
- a családi és iskolai nevelés egységesebbé tételét;
- a fizikai dolgozók gyermekei közül azok képességeinek és tehetségének kibontakozását, akik jó adottságokkal rendelkeznek, de hátrányos helyzetük miatt külön segítség nélkül elkallódnának;
- minden új, haladó módszerben és eljárásban élre törni, a legkorszerűbb pedagógiai műveltség megszerzéséhez segítséget nyújtani,
- a pedagógus munkáját megszerettetni, hogy azt minden hallgató ne csak szakmának, hanem hivatásának is tekintse.

Az elvégzett feladatokból csak kiragadni tudunk néhányat.

Az iskolai kismúzeum tovább gyarapodott a szülőföld múltját szemléltető tárgyakkal. A kisdobos rajok albumokat, képgyűjteményeket állítottak össze a meghirdetett pályázatokra. (Vietnami album, Utazás a Szovjetunióban, Épül, szépül Jászberény) Nagyon szerették az „Ismered-e városunkat?” c. tájékoztató, utcakereső versenyeket. A napközisek öltöztető-babákat, díszes dobozokat készítettek, s ezek árával járultak hozzá a vietnami segélyakcióhoz.

Egyes osztályok szülői munkaközösségei műsoros gyermekdelutánokat rendeztek. Családlátogatásaink célja elsősorban a kettős nevelés arányainak számbavétele volt. A tapasztalatok elemzése azt mutatja, hogy ez az arány kedvezőbb a feltételezettnél; a családi és iskolai nevelés egysége az előző évekhez viszonyítva javuló tendenciát mutat.

A jó képességű, hátrányos helyzetű gyermekekkel való törődésnek változatos formái alakultak ki a tanév során. Volt olyan eset, mikor elegendőnek bizonyult a napközis térítési díjnak társadalmi úton való előteremtése. Más esetben a szülőket hozzá kellett segíteni gyermekük jobb megismeréséhez, több elismerést, megértést, szeretetet kiharcolni a gyermek számára.

Sok odaadó, önzetlen munkájába került a nevelőnek az is, hogy a gyengébb képességűeket megmenthessék az osztályismétléstől. A korrepetálásokban szívesen segítő hallgatókban azt a szemléletet igyekeztünk megerősíteni, hogy reménytelen eset nincs, a pedagógiai optimizmus hatalmas lendítő erő.

A gyakorlóiskola nevelői keresik az oktató-nevelő munka hatékonyságát fokozó eljárásokat, formákat, módszereket. Így szívesen alkalmazzák a tanítási órákon a közösségi nevelést és tantárgyi feladatokat együttesen szolgáló **csoportos foglalkozásokat**. Az **iskolarádió** alsó tagozatnak szóló ének-zene adásait hangszalagon rögzítve, válto-

zatos formákban használják. Kidolgozták a 15 perces adások teljes énekórákba applikálásának módszerét. **Iskolatelevíziós** órákat ma már minden osztályban rendszeresen tartanak, sőt az ilyen órákból bemutató tanítások és tanítási gyakorlatok is vannak. Kisebb mértékben bár, de a tárgyi **feltételek** lehetővé teszik, hogy több tanítási órára **feladatokat** készítsenek nevelőink, s ezáltal egy-egy részfeladat önálló elvégzését biztosítják.

Hallgatóinkat megismertetjük a gyakorlóiskolai szertárakkal. A mindenkori elsőévesek önkéntesen alakult szertárfejlesztő munkaközössége hasznosan egészíti ki a nevelők ilyen irányú munkáját. A KISZ rendezésében a hallgatók elbeszélgetnek egy-egy gyakorlóiskolai pedagógussal életéről, tapasztalatairól, nehéz nevelési problémákról, sikerekről, gondokról, derűs percekről stb. Ezek mellett a hivatástudat alakításának minden általánosan ismert módját alkalmazzák nálunk is.

Gyakorlóiskolánk szervezeti felépítésében az elmúlt 3 év alatti változások: 1966-ban megnyílt a 4. napközis csoport is. 1967. szeptemberben már nem nyitottuk meg a 2—4. összevont tanulócsoportot.

Néhány jellemző statisztikai adat:

Tanév	Tanulócsoportok száma	Tanulók száma	Tanulm. átlag	Napközis csoportok száma
1965/66.	10	249	4,12	3
1966/67.	10	249	4,10	4
1967/68.	9	232	4,07	4

Rózsa Sándor
gyak. isk. igazgató

KIMUTATÁS A GYAKORLÓISKOLA NEVELŐINEK BEOSZTÁSÁRÓL ÉS EGYÉB TEVÉKENYSÉGÉRŐL

Név	Beosztás	Intézeti működésének kezdete	Egyéb jelentősebb tevékenysége
Rózsa Sándor	igazgató	1959. VII. 1.	Az Intézeti Tanács tagja
Baráth Gézáné	rajz, gyak. fogl.	1959. VII. 1.	Pártcsoportbizalmi, az iskolatanács tagja, tan-testületi jegyző
Baráth Györgyné	napközis csoportvezető	1959. VII. 1.	Tankötelesek nyilvántartója

Név	Beosztás	Intézeti működésének kezdete	Egyéb jelentősebb tevékenysége
Bodor Sándor	oszt. vez.	1959. VII. 1.	Alsó tagozatos munkaközösség vezető, az iskola-tanács tagja, rajvezető
Bodor Sándorné	oszt. vez.	1959. VII. 1.	Rajvezető
Fábián Lajos	oszt. vez.	1959. VII. 1.	Biztonsági megbízott, szertáros, rajvezető
Gledura Lajos	oszt. vez.	1959. VII. 1.	Szaksz. számvizsgáló bizottság elnöke, rajvezető
Gledura Lajosné	oszt. vez.	1959. VII. 1.	Szb-tag, rajvezető, film-megbízott
Hagyó Ernőné	oszt. vez.	1959. VII. 1.	Sajtófelelős, rajvezető
Hajcsér Béláné	napközis csoport-vezető	1959. VII. 1.	Dekorációfelelős
F. Kaplár Jánosné	oszt. vez.	1959. VII. 1.	Szertáros, rajvezető
Kispál Sándor	testnevelés	1963. IX. 1.	Pártszervezet vez. tag, az intézeti szb. elnöke, MTS Járási Tanácsának elnökhelyettese
Koppány Sándor	napközis csoport-vezető	1963. VIII. 1.	Szb-tag, tankönyvfelelős, takarékosági megbízott
Litkei Katalin	oszt. vez.	1963. VIII. 1.	Rajvezető
Szabó Józsefné	napközis csoport-vezető	1966. IX. 1.	Szakszervezeti bizalmi
Szénási Béláné	oszt. vez.	1966. IX. 1.	Úttörő-csapatvezető
Zsótér Dezsőné	ének	1962. VIII. 16.	Kórusvezető, kisdobos gazd. felelős

Személyváltozások:

Szénási Béláné 1966. IX. 1-ével kapott kinevezést a gyakorló iskolához.
Fábián Zoltánné 1967. IX. 1-ével intézeti tanári kinevezése következtében vált gyakorlóiskola tantestületéből.

Kitüntetés

Baráth Györgyné az intézet fennállásának 50. évfordulója alkalmából az OKTA-
ÜGY KIVÁLÓ DOLGOZÓJA kitüntetésben részesült.

VI. Párt- és társadalmi szervezeteink

Pártalapszervezetünk

Az 1959-ben alakult pártalapszervezetünk jelenleg 17 tagból áll. A munkát 3 tagú vezetőség irányítja. Titkár: Szabó Mihály, helyettes: Kopácsy Béla, gazdasági felelős: Kispál Sándor. A tagság két pártcsoportban működik. Az intézeti tanárok pártcsoportjának vezetője Lencse Gyula, a gyakorlóiskolai nevelőké Baráth Gézáné.

Alapszervezetünk tanévre bontott éves munkaterv alapján végzi munkáját. Mindenkor arra törekedtünk, hogy pártunk célkitűzéseinek megfelelően konkrét segítséget nyújtsunk az intézetben folyó sokrétű munkához, amely végső soron a kommunista szakemberképzést szolgálja.

Különös gondot fordítunk az eszmei-politikai-pedagógiai egység kialakítására, arra, hogy párttagok és párton kívüliek egy nyelven beszéljünk, aktív módon támogassunk minden fejlődést előmozdító kezdeményezést. Szorgalmaztuk a nevelők ideológiai továbbképzését. Ennek eredményeképpen az elmúlt évek során nyolc párttagunk és egy párton kívüli végezte el, illetve végzi jelenleg a Marxizmus-Leninizmus Esti Egyetemet. Rendszeresen veszünk részt a pártbizottság szervezésében megtartott politikai tájékoztatókon, szabad pártnapokon.

Eredményeink leginkább abban mutatkoznak meg, hogy oktatóink munkájában egyre jobban érvényesül az ideológiai és szaktárgyi ismeretek ötvöződésének dialektikus egysége, amit alátámasztanak saját és a megyei pártbizottság illetékeseinek felmérései is.

Ugyacsak központi feladatunknak tekintjük intézetünk KISZ-szervezetének segítségét, irányítását. A KISZ-vezetők nevelése, aktivitásuk és felelősségérzetük, önállóságuk fokozása mindannyiunknak szívügye. A kialakult bizalmas légkör alkalmas arra, hogy munkánk hatékonysága fokozódjék. Mindíg keressük az alkalmat az együttműködésre akár munkatervek összeállításáról, mozgalmi feladatok megoldásáról vagy éppen egyéni problémák megoldásáról legyen is szó. Nem egyszer épp a KISZ-vezetők által felvetett kérdések kerülnek taggyűlés elé, vagy segítjük, hogy az intézet illetékes szervei keressék a megoldás lehetőségeit.

Segítjük és támogatjuk az intézet Pedagógus Szakszervezeti Bizottságának munkáját. Évente foglalkozik alapszervezetünk a szakszervezeti munkával, párttagjaink közül többen mint szb-tagok is tevékenykednek.

Szorgalmazzuk, hogy párttagjaink, akik az intézet különféle szervezeti egységeiben dolgoznak, példamutatással, lelkiismeretességükkel növeljék alapszervezetünk tekintélyét.

Feladataink végrehajtását megkönnyíti, hogy pártalapszervezetünk jó és elvtársias kapcsolatot tudott kialakítani mind az intézetvezetéssel, mind az illetékes párt- és KISZ-bizottságokkal.

Szabó Mihály
pártalapszervezeti titkár

Szakszervezeti bizottságunk

1967. márciusa óta — az eddigi kilenc helyett — hét taggal folytatta agitatív és érdekvédelmi működését. Agitációs szerepe az oktató-nevelő-képző munka minden irányú segítésében, az intézeti és szakcsoporti keretekben történő ideológiai és szakmai továbbképzés hatásosságának fokozásában, a társadalmi munkára, a politikai, valamint kulturális rendezvényekre történt mozgósításban nyilatkozott meg.

Evek óta végezzük a technikai dolgozók tanfolyamszerű politikai tájékoztatását és továbbképzését.

Két éven át Csiki Jolán köznevelési felelős szervezőmunkája segítségével tanítási versenyeket rendeztünk a II. és III. éves hallgatók részére. Ugyancsak szakszervezeti kezdeményezésre indult el intézetünkben az immár hagyománnyá váló **szép kiejtési verseny**. E versenyek díjazottjainak jutalmazását szakszervezetünk biztosította.

Hallgatóink, a leendő pedagógusok szervezését is feladatunknak tekintjük. A hallgatói taglétszám általában 60 $\frac{1}{10}$ körül van. 1967. májusában 70 főnyi résztvevővel jól sikerült tanulmányi kirándulást szerveztünk hallgatóink tagdíjából a Szarvasi Ovónőképző Intézet és az Arborétum megtekintésére.

A baráti, kartársi szellem ápolására több alkalommal tartottunk fehér asztal melletti összejöveleteket, két ízben pedig kirándulást a salgótarjáni hegyekbe, Eresztvénybe és a Mátrába, Ágasvárra.

A bizottság segítette az intézeti vezetést a gazdasági jellegű bér- és munkaügyi kérdések intézésében (besorolás, rendkívüli segélyezés, jutalmazások, feljebbsorolások stb.)

A tagság által befizetett tagdíjakat igyekeztünk minél nagyobb százalékban (segélyek, ajándékok, megemlékezések, üdülési hozzájárulások stb.) a tagságnak visszajuttatni.

Az üdülési beutalókat igyekeztünk igazságosan szétosztani. Fejér Mária kartársnő — aki hosszú éveken át a bizottság tb. és üdülési felelőse volt — buzgólkodása révén az utóbbi négy évben saját szervezésű üdülési lehetőséget is biztosítottunk néhány család részére a Balaton partján.

Az új mechanizmus évében, 1968. január 1-től a bizottság még hangsúlyosabb szerepet kapott az anyagi ténykedésekben (munkáltatói segélyek, fizetési előlegek elosztása stb.) Ugyancsak jelentős szerepet tölt be szakszervezeti bizottságunk a munkásvédelmi intézkedések megtartásának ellenőrzésében.

Simon András
sz.b. titkár

KISZ-szervezetünk

Intézetünkben a KISZ-munka hagyományairól beszélhetünk. Az évekkel ezelőtt kialakult szervezeti formák beváltak, e formákat igyekszünk mind több tartalommal megtölteni. Gondot fordítunk KISZ-tagjaink világnézeti-politikai fejlődésére, segítjük tanulásukat, módot keresünk kulturált szórakozásuk biztosítására.

A szervezetség ma már 100 $\frac{1}{10}$ -os. Ez tette lehetővé, hogy 1966. februárjától a kollégiumi önkormányzat szervezését és irányítását is KISZ-szervezetünk vegye át, megszüntetve az addig önállóan működő Diákbizottságot. Véleményünk szerint helyes volt ez a lépésünk, mert jobban tudjuk összpontosítani erőnket, munkánk határfoka nagyobb. Olyan terület ez, amely érzékenyen jelzi elképzeléseink, határozataink he-

lyességét, de a tévedéseinket is. A kollégiumi közösség a napi munka örömeit és kudarcait egyaránt tapasztalatként veszi tudomásul, a bírálat megnyilvánulásaihoz mindig fórumot jelent.

Az a tény, hogy az évfolyamok szerint szervezett három alapszervezet munkája a három-három tanulócsoport tagjainak tevékenységére épül, amelyek élén választott csoportvezetők állnak felelősséggel, erősíti a munkakapcsolatot, konkréttá tesz minden feladatvégrehajtást.

A három alapszervezet munkáját a csúcsvezetőség fogja össze és irányítja. Az 1967/68. tanév ennek tagjai:

titkár: Kovács Erzsébet
szervező titkár: Homoki Krisztina
kultúrfelelős: Hajdrik Ilona
sportfelelős: Bokor Ferenc
kollégiumi titkár: Rézsó Margit
kisdobos összekötő: Forgács Magdolna
gazdasági felelős: Borgula Katalin
I. évf. titkára: Szabó Mária
II. évf. titkára: Budai László
III. évf. titkára: Vörös Zsuzsanna

Munkánkhoz az elmúlt években is megkaptunk minden segítséget. Rendszeres a kapcsolatunk a pártalapszervezettel, minden alkalommal lehetőséget kaptunk arra, hogy vezetőink a KISZ KB, illetve a megyei bizottság által rendezett vezetőségi táborokon részt tudjanak venni. Mód nyílt arra is, hogy tapasztalatcsere-látogatásokat szervezzünk. Az 1967/68. tanévben intézetünkben láthattuk vendégül a megye felsőfokú intézményeinek KISZ-vezetőit, a karcagi és a mezőtúri felsőfokú technikum küldötteit, de az Egri Tanárképző Főiskolával, az esztergomi és a sárospataki testvérintézetekkel kötött együttműködési szerződésünk nyomán végzett tapasztalatcsere-látogatásaink is sok hasznos tanulsággal jártak. A városi KISZ-szervezetek közül szorosabb kapcsolatot tartunk az Aprítógépgyár, a Hűtőgépgyár és a Dózsa György Laktanya KISZ-szervezeteivel.

Sokrétű munkánkból legalább néhány eredményre szeretnénk tényszerűen rámutatni.

Politikai nevelőmunkánk arra irányul, hogy a marxizmus-leninizmus tanításait minden KISZ-tagunk elsajájtítsa, és ezek az ismeretek meggyőződésükké váljanak. Ezért fordítunk különös gondot arra, hogy a marxizmus-leninizmus szeminárium óráira mindenki felkészüljön, kapcsolódjék be a vitákba. Szorgalmazzuk a szélesebb körű olvasottságot, ennek érdekében a szobánként történő újság- és folyóiratrendelést.

Minden tanévben hívunk neves központi előadókat, akik időszerű politikai kérdésekről tartanak előadást. (A kulturális életünkről szóló fejezetben erről részletesebben szóltunk.)

Az intézet marxizmus-leninizmus szakcsoportjának segítségét is kérjük esetenként az időszerű, többeket foglalkoztató politikai kérdések konzultatív megvitatására.

Az utóbbi tanévben a TV politikai tanfolyamának két alkalommal történt közös megtekintése is jól szolgálta kitzűzött feladatunk megvalósítását. Említhetnénk a politikai vetélkedőket, alkalmi kiállításainkat, faliújságunk szerepét ilyen vonatkozásban, a film- és könyvankétokat, de talán ennyi is elég.

A tanulmányi munka segítése hasonlóképpen központi feladatunk volt. Az utóbbi két tanévben az egész iskolai évre szóló, de félévenként is értékelt tanulmányi versenyeket rendeztünk. Bár a versenyfeltételek között szerepet kap a kollégium

fegyelmének megtartása, a sportban kifejtett tevékenység és a társadalmi munka is, a verseny központjában a tanulás áll. A hallgatói csoportok átlageredményének fokozásával lehet a legtöbb pontszámot elérni.

Itt említjük meg azt is, hogy 1966-ban hozott határozatunk értelmében — amelyet az intézetvezetés is jóváhagyott — mindazok, akik két egymást követő félévben utóvizsgáznak, két hónapra szólóan elvesztik a rendszeres havi pénzbeni támogatást.

A követelmények támasztása mellett igyekszünk a tanuláshoz a feltételeket is biztosítani. Különösen az első évfolyam hallgatóit segítjük az új körülmények között szükséges tanulás módszereinek elsajátításában, konzultációs lehetőségeket szervezünk, segítjük a tanítási gyakorlatokra való felkészülést stb.

Az úttörő és kisdobos munkára való előkészítést szintén feladatunknak tartjuk. Az ott végzett KISZ-munkát nagyra értékeljük. Mindeddig megtaláltuk a módját annak is, hogy a legjobbakat jutalmazzuk vagy jutalmazásra ajánljuk az intézetvezetésnek. A városi iskolákban éppúgy, mint a gyakorlóiskolában tartott foglalkozások többnyire színvonalasak, a kisdobos-vezetőképző táborokban tanultakat jól hasznosítják a gyakorlatban.

Sportmunkák az utóbbi években sem hozott nagyobb eredményeket. Igyekszünk azonban házi versenyek szervezésével a tömegsportot népszerűsíteni. Két szakosztály működik jelenleg intenzívebben: kézilabdásaink a járási, röplabdásaink a megyei bajnokságon indultak. Ez utóbbiak 1967-ben elnyerték a Zagyva-kupát.

Ugyancsak örültünk Csombok József I. éves KISZ-tagunk szereplésének, aki a Pedagógus Szakszervezet által rendezett dél-magyarországi asztalitenisz versenyen II. helyezést ért el.

Befejezésül még két jelentősebb eseményt kívánunk megemlíteni. 1967-ben tartotta a KISZ VII. kongresszusát. Nagy örömünkre szolgált, hogy intézetünk akkori KISZ-titkára, **Németh Mária** is részt vehetett ezen mint küldött. A kongresszus után tartott élménybeszámolóját nagy figyelemmel hallgattuk. Az ilyen alkalmak különösen jók arra, hogy megmozgassák a közösséget, gondolatokat ébresszenek munkánk javításához.

Ilyen alkalom volt a tagkönyvcseré is, amelyet szintén ez utóbbi tanévben hajtottunk végre. Minden tagunk kérte újból való felvételét. Jegyzőkönyveink, amelyek akkor készültek, komoly felelősségérzetről, tenniakarásról tanúskodnak.

Talán szerénytelenség nélkül állíthatjuk, hogy az utóbbi három évben tovább javult intézetünkben a KISZ-élet és- munka. Minden reményünk megvan arra, hogy a jövőben még többet tudunk tenni hallgatóink fejlődése érdekében.

Kovács Erzsébet int. KISZ-titkár

A sportklub

Elnöke: Schuk Lajos int. tanár

Elnökhelyettese: Sárréti István II. éves hallgató

Titkára: Tímár Mihály int. tanár

Az intézet valamennyi hallgatója tagja a klubnak, az intézet dolgozói közül 15-en. Klubunk elsődleges feladata hallgatóink részére sportolási lehetőségek biztosítása. Ennek érdekében minden évben házi bajnokságokat rendezünk az atlétika, kézi-, kosár- és röplabda, sakk, valamint asztalitenisz sportágakban.

Munkánknak nagy lendületet adott a KISZ által 1966-ban beindított szocialista verseny, annak egyik része a sportban való részvétel. E házi bajnokságok megmozgatják a hallgatók 50—60 %-át.

Röplabda női és férfi csapatunk évek óta a megyei bajnokságban szerepel. Atléta- és női kézilabdacsapatunk járási bajnokságban vesz részt. Kosárlabdacsapatunk, sakkozóink és asztaliteniszeseink a városi bajnokságban indulnak.

Tímár Mihály int. tanár

VII. Adattár

Oklevelet szerzett hallgatóink

Nappali tagozat

1966.

1. Abonyi Mária
Antal Ildikó
Babnigg Ákosné
Bagyari Ildikó
5. Bártfai Eva
Berényi Erzsébet
Birgés Mária
Burián Olga
Czető Mária
10. Dávid Anna
Debreceni Margit
Demeter Irén
Donkó Mária
Evinger Mária
15. Fábián Éva
Fejes Erzsébet
Gégus Ilona
Horuczi Jolán
Horváth András
20. Irtzl Istvánné
Kertész Mária
Király Irén
Kiss Gáborné
Kovács Erzsébet I.
25. Kovács Erzsébet II.
Kovács Mária
Kuna Imre
Lévai Mária
Magócs Erzsébet
30. Magyar Ilona
Majláth Ibolya
Marecz Éva
Moós Éva
Nagy Emese
35. Nagy Éva
Nemoda Jánosné
Nyolczas Erzsébet
Pethes Zsuzsanna
Pintér Lászlóné
50. Polónyi Szűcs Katalin
Rákóczi Péter
Sajben Mária
Sándor Magdolna
Seres Borbála
45. Soós Éva
Szabó Györgyné
Szabó Józsefné
Szabó Katalin
Szabó Mária
50. Szakáll Gabriella
Szendi Julianna
Szép Róza
Szikszai Mária
Szökő Erzsébet
55. Tarnavölgyi László
Terjéki Katalin
Tóth Margit
Tóth Teréz
Tömösközi Sándor
60. Urbán István
Veres Anikó

1967.

1. Bagí Erzsébet
Bajnok Lászlóné
Bakó Irén
5. Bencsura Ágota
Békefi Annamária
Bodnár Magdolna
Bozorádi János
Budai Józsefné

- Csizmadia Lászlóné
10. Dénes Lászlóné
Dilk Ede
Dilk Edéné
Dobai Erzsébet
Doboss István
15. Faragó Márta
Fehér Gabriella
Fellner Károlyné
Hódy Magdolna
Jakab Erzsébet
20. Jász Mária
Jenei Zsuzsanna
Juhai Erzsébet
Juhász Ferenc
Kalmár János
25. Kardos Klára
Kádár Kálmán
Kecskés Éva
Kerekes Zsuzsanna
Kiss Éva
30. Kiss Márta
Kiss Piroska
Koncz Mária

- Kovács Julianna
Koppány Lenke
35. Metszösi Margit
Mihály Julianna
Molnár Margit
Nagy Erzsébet
Nagy Ferencné
40. Náhóczki Margit
Orlowszky Éva
Pándi Antal
Pipis László
Sass János
45. Sás Károlyné
Sinka Katalin
Sipkovits Lajosné
Szalóki Ferencné
Szentirmay Zsoltné
50. Szujovszky Alajosné
Túri Erzsébet
Uty Julianna
Varga Katalin
Velkei Dávid
55. Vigh Lenke
Zvara József

1968.

1. Bartók Mária
Bekó Eszter
Bekó Ilona
Bortély Ibolya
5. Bozorádi Jánosné
Bukovits Erzsébet
Csikós Mária
Drávucz János
Erdős Zsuzsanna
10. Fazekas István
Fekete Teréz
Főző Györgyi
Godó Piroska
Hargitai Imre
15. Horuczi Sarolta
Horváth Hortense
Horvát Pál
Horváth Rozália
Kiss Tamásné
20. Kókai Erzsébet
Kövér Mária

- Kubicza Éva
Lakatos Judit
László Erzsébet
25. Nagy Árpádné
Németh Mária
Nyeste Istvánné
Pocsaji Erzsébet
Rozgonyi Ágnes
30. Sándor Attiláné
Sándor Mária
Simon Ibolya
Sipos Sándor
Sudik Éva
35. Szabari Katalin
Szaszko Anna
Szedlacsek Katalin
Szekeres Mihályné
Szirmák Nándor
40. Tóth Istvánné
Tömösközi Sándorné
Török Judit
Vály Györgyné
Vigh Róza
45. **Vostjár Éva**

Népközlársasági Tanulmányi Ösztöndíjas hallgatóink

1965/66. tanévben

Tarnavölgyi László	III. éves	II. fokozat
Magócs Erzsébet	III. éves	II. fokozat
Moós Éva	III. éves	II. fokozat

1966/67. tanév

Farkas Erzsébet	II. éves	II. fokozat
Herczeg Julia	II. éves	II. fokozat
Bagi Erzsébet	II. éves	II. fokozat

1967/68. tanév

Apjok Etelka	II. éves	II. fokozat
Vostjár Éva	III. éves	II. fokozat
Zelei Veronika	II. éves	II. fokozat

Levelező tagozat

1966.

<p>1. Andrási Miklósné Balla Eszter Bartha Máté</p> <p>5. Batka Árpádné Baunok Béla Baunok Istvánné Bereczky Éva Bódi Margit</p> <p>10. Chlumetzky Istvánné Chlumetzky Mária Dóra Gyuláné Erdélyi Sándorné Fazekas Mária</p> <p>15. Fehér Istvánné Fekete Szabó Sándorné Felsőbényi Antal Fodor Dénes Fodor István</p> <p>20. Fózer Árpád Földi Józsefné Frantsik Franciska Fröhner Katalin Galántai Ferenc</p> <p>25. Galsi Ibolya Győri Tibor Hajmási Ildikó Dr. Holecska Jánosné</p>	<p>Juhász Ferencné</p> <p>30. Juhász Gáborné Jurányi István Kárpáti Andorné Kelemen Róza Kelemen Károlyné</p> <p>35. B. Kiss Józsefné Kónya Katalin Kósa Istvánné Kovács Magdolna Könnyű Györgyné</p> <p>40. Kratkóczky Lászlóné Kővári Jánosné László Károlyné László Magdolna Magos Józsefné</p> <p>45. Mihály Józsefné Pabar Mihályné Papp Ferenc Pásztor Lajosné Pinczi Lászlóné</p> <p>50. Rózenberszky Istvánné Rudda Endréné Sárközi Imréné Soós Gáborné Sütő Éva</p> <p>55. Szakáll Gyuláné D. Szabó Miklós Szávay Márta</p>
---	--

Szepessy Béláné
Tábori Lászlóné
60. Tihanyi Magdolna
Tóth Andrásné

Turcsányi Irén
Vass Róza
65. Vértés Erika
Vágó Katalin

1967.

1. Badár Sándor
Bencze Ferencné
Bodnár Ilona
Bodzássy Mátyásné
5. Bujdosó Jánosné
Fogarasi Mária
Földi Istvánné
Gombos Antalné
Harkai Ibolya
10. Imre Lászlóné
Kántor Lajosné
Kocsis Gizella
Kovács Ilona
Lengyel Boldizsárné

15. Mezei István
Molnár Zoltánné
Nagy Gellértné
Pecze Györgyné
Peszeki Mária
20. Péter Györgyné
Sallai B. Sándor
Sándor Gyuláné
Somlai Márta
Striczky Valéria
25. Szabó Lajosné
Tóth Béláné
Tóth Ilona
Tóth Jánosné
Tóth Rozália
30. Várszegi Józsefné
Vörös Jánosné

1968.

1. Agócs Mária
Almási József
Bagi Józsefné
Baksi Elekné
5. Balogh Józsefné
Ballai Zsuzsanna
Bánki Ede
Bíró Lászlóné
Boromissza Istvánné
10. Czesznak Györgyné
Csobán Pál
Daróczy Ferencné
Deák Tiborné
Dobai László
15. Eperjessy Tiborné
Farkas Julianna
Fülöp Andorné
Gacsó Éva
Galgovics Béláné
20. Dénes Balázs
Grósz Mária
Hágen Margit
Kalló Józsefné
Kassa Aranka

25. Kovács Lászlóné
Lencse Ilona
Lukács Mária
Mészáros Györgyné
Mézes Ilona
30. Molnár Lászlóné
Nagy Irén
Nemes Ilona
Oláh Józsefné
35. Patay Lászlóné
Penczi Vencelné
Romhányi Imréné
Sás Károly
Simon Sándorné
40. Sümegh Józsefné
Szabó Ilona
Szappanos Albertné
Szóke Lászlóné
Sztók Erzsébet
45. Szövetes Katalin
Tarnavölgyi Sándor
Tarnavölgyi Sándorné
Tátrai Károlyné
Urbán István
50. Utasi Jánosné
Varga Péterné
Váradi Lászlóné

DÍSZOKLEVÉLLEL KITÜNTETETTEK

1966.

Gyémánt oklevelesek

1. Királdi Károlyné
Kiss József
Kopasz Sándor
Molnár Pál
5. Nóbik Lajos
Tóth József
Tóth Józsefné
Tömlő Jánosné
Szombathelyi Pál

Arany oklevelesek

1. Antonyi Mihály
Blénessy Jánosné
Bokk Jenőné
Balogh Józsefné
5. Bándy Sándor
Boldizsár Ferenc
Butyka Sándorné
Dénes Ilona
Dombródy Alajos
10. Dzurillay Jolán
Ernay Lajos
Faragó Gáborné
Gonda János
Gyöngyösi Józsefné
15. Hevesi József
Kazinczi István
Kovács József
Kovács Margit
Kristóf János
20. Kruzsbicz Erzsébet
Sándor Irén
Szegedy Jánosné
Cs. Szűts Sándorné
Tantó János
25. Tóth Gézáné
Tóth János
Tóhelyi Ferenc
Varga József

1967.

Gyémánt oklevelesek

1. Andaházi Gézáné
Barabás Irén
Bugyi Antal

Éltes Kamilné

5. Kridrik Margit
Jákfalvi Lajosné
Lénárd Lajosné
Marcsó Istvánné
Melich Andor
10. Schiffauer Gizella
Soós Józsefné

Arany oklevelesek

1. Balássy Ferencné
Ballagó Gyula
Barta Lajos
Bogdán Kálmánné
5. Domokos Albert
Gaudi Mária
György Mihály
Hajagos Józsefné
Jakab Györgyné
10. Kovács Gizella
Madarász Károly
Miklós Gábor
Nagy Józsefné
Petrusz Pálné
15. Rác Dezsőné
Schiffauer Margit
Szabó Amália
Szánthó László
Szigeti Béla
20. Tamasy Kálmánné
Vastagh Gyuláné

1968.

Gyémánt oklevelesek

- Balogh Józsefné
Bujna Mária
Csicsáki Anna
Ercsei Géza
5. Érpárti Mária
Finta Sándorné
Kerekes József
Kerekes Józsefné

Arany oklevelesek

- Dániel Miklós
Debreceni Károly
Domonkos Endre
Ö. Fehér Józsefné

5. Gyurkicza Andrásné
Halmai Lajos
Horváth Ilona
Inczédi László
Jámbor Oszkár
10. Karácsonyi Virgil
Kádár László
Kovács Ilona
Mészáros Kálmán
Kóczyán Gyuláné
Mihályfalvi József
Soós József
Szabó Lajosné
Szabó Margit
15. Trajler Géza

- Tömösváry Ágnes
Wágner Anna
Molnár János
15. Németh Anna
Nigrigyi Antalné
Staud Irén
Serfőző Istvánné
Szabady Istvánné
20. Szombatfalvi Béla
Szöllősi Sándor
Tippmann Ilona
Tóth Teréz
Z. Török Mihály
25. Turcsányi József
Zentai Gábor

A hallgatók létszámának alakulása

Tanév	Nappali tagozat				Levelező tagozat				Ebből férfi
	Évfolyam	Létszám	Összes létszám	Kollégista	Évfolyam	Létszám	Összes létszám	Intézeti létszám összesen	
1965/66.	I.	62	180	134	I.	31	125	305	47
	II.	61			II.	39			
	III.	57			III.	55			
1966/67.	I.	67	191	145	I.	—	57	248	35
	II.	63			II.	27			
	III.	61			III.	30			
1967/68.	I.	66	180	138	I.	—	54	234	28
	II.	68			II.	12			
	III.	46			III.	42			

A tanulmányi átlagok alakulása

Tanév	Félév	Nappali tagozat				Levelező tagozat			
		I. évf.	II. évf.	III. évf.	Intézeti átlag	I. évf.	II. évf.	III. évf.	Intézeti átlag
1965/66.	I.	3,49	3,25	3,77	3,46	2,33	2,39	2,62	2,49
	II.	3,27	3,81	4,—	3,62	2,09	2,46	—	2,38
1966/67.	I.	3,52	3,11	3,62	3,37	2,12	2,58	2,70	2,22
	II.	3,32	3,65	3,27	3,44	1,83	2,56	—	1,86
1967/68.	I.	3,25	3,49	3,40	3,37	—	2,25	3,14	2,95
	II.	3,53	3,55	3,42	3,59	—	2,58	—	2,58

Tartalomjegyzék

I. Beköszöntő (Kopácsy Béla) — — — — —	— — — — —
II. Jubileumi ünnepeink (Dr. Horgosi Ödön) — — — — —	— — — — —
Részletek a jubileumi ünnepeken elhangzott beszédekből — — — — —	— — — — —
Intézetünk volt tanárai — — — — —	— — — — —
A gyakorlóiskola volt nevelői — — — — —	— — — — —
Az Öreg Diákok Baráti Körének címjegyzéke — — — — —	— — — — —
Benépesülési adatok — — — — —	— — — — —
III. Oktató-nevelő munkánk — — — — —	— — — — —
Szakcsoportjaink életéből (Simon András) — — — — —	— — — — —
A tanítójelöltek gyakorlati kiképzéséről (Fábián Zoltán) — — — — —	— — — — —
Kulturális életünk (Dr. Horgosi Ödön) — — — — —	— — — — —
Kollégiumi élet (Csíki Jolán) — — — — —	— — — — —
IV. Tudományos tevékenység — — — — —	— — — — —
A metodikai kutatócsoport megalakulásáról és munkájáról (Nagy József) — — — — —	— — — — —
Az intézet oktatóinak a jelentősebb kiadványokban megjelent publikációi 1965-től — — — — —	— — — — —
Az intézeti napokon elhangzott előadások — — — — —	— — — — —
A tanítók nyári akadémiáján elhangzott előadások — — — — —	— — — — —
Az Országos Szakmai Konferenciákon díjnyertes hallgatóink — — — — —	— — — — —
Az intézeti pályázaton díjazott hallgatóink — — — — —	— — — — —
V. Az intézet szervezeti felépítése és a szervezeti egységek munkája — — — — —	— — — — —
Kimutatás az intézeti tanárok beosztásáról és egyéb tevékenységéről — — — — —	— — — — —
A gazdasági hivatal munkájáról (Szécsi Zoltán) — — — — —	— — — — —
Az intézet könyvtára (Nagy Józsefné) — — — — —	— — — — —
A gyakorlóiskola munkája (Rózsa Sándor) — — — — —	— — — — —
Kimutatás a gyakorlóiskola nevelőinek beosztásáról és egyéb tevékenységéről — — — — —	— — — — —
VI. Párt- és társadalmi szervezeteink — — — — —	— — — — —
Pártszervezetünk (Szabó Mihály) — — — — —	— — — — —
Szakszervezeti bizottságunk (Simon András) — — — — —	— — — — —
KISZ-szervezetünk (Kovács Erzsébet) — — — — —	— — — — —
A Sport-klub (Tímár Mihály) — — — — —	— — — — —
VI. Adattár — — — — —	— — — — —
Oklevelet szerzett hallgatóink — — — — —	— — — — —
Díszoklevéllel kitüntetettek — — — — —	— — — — —
A hallgatók létszámának és tanulmányi átlagának alakulása — — — — —	— — — — —